

**AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ
DÖVLƏT STATİSTİKA KOMİTƏSİ**

SOSIAL, İQTİSADI İNKİŞAF

2

YANVAR-FEVRAL

Məlumatlardan istifadə edərkən Azərbaycan Respublikasının Dövlət Statistika Komitəsinə istinad etmək lazımdır.

Xüsusi işarələr:

"-" hadisə baş verməmişdir

"..." məlumat mövcud deyil

"0,0" məlumat çox kiçik rəqəmlə xarakterizə olunur

"x" müqayisə mümkün deyil

İzahlar:

-cari ilə dair məlumatlar növbəti dəqiqləşdirilmiş statistik hesabatlar əsasında sonrakı nəşrlərdə korrektə edilə bilər

-bəzi hallarda yekunla toplananların cəmi arasındakı fərq rəqəmlərin yuvarlaqlaşdırılması ilə izah olunur

-bu nəşrdə əvvəlki dövrlərə dair məlumatlarla əvvəlki nəşrlərdə həmin dövrlərə aid məlumatlar arasındakı bəzi fərqlər beynəlxalq praktikaya uyğun olaraq yekun statistik hesabatlar əsasında ilkin məlumatlarda aparılmış dəqiqləşdirmələrlə izah olunur

M Ü N D Ə R İ C A T

I	MAKROİQTİSADI GÖSTƏRİCİLƏR	5
	2023-cü ilin yanvar-fevral aylarında ölkənin iqtisadi və sosial inkişafının makroiqtisadi göstəriciləri	5
II	REAL SEKTOR	
	Ümumi daxili məhsul	12
	Sənaye	15
	Tikinti	36
	Kənd təsərrüfatı	41
	Nəqliyyat	47
	İnformasiya və rabitə	50
	İstehlak bazarı	51
	Əmtəə bazarı	52
	İctimai iaşə xidmətləri	57
	Əhaliyə göstərilən ödənişli xidmətlər	58
	Qiymət indeksləri	61
	Kredit qoyuluşları	75
	Məşğulluq və işsizlik	77
III	DÖVLƏT SEKTORU	
	Dövlət büdcəsi	80
IV	XARİCİ SEKTOR	
	Xarici ticarət	84
V	SOSIAL SEKTOR	
	Əhalinin gəlirləri	90
	Əməkhaqqı	91
	Əhalinin əmanətləri və manatın məzənnəsi	92
	Demoqrafik vəziyyət	94
	Əlavələr	99
	Metodoloji izahatlar	119

Azərbaycan Respublikasının
Dövlət Statistika Komitəsi
Məruzə № 2
17 mart 2023-cü il

2023-cü İLİN YANVAR-FEVRAL AYLARINDA ÖLKƏNİN İQTİSADİ VƏ SOSIAL İNKİŞAFININ MAKROİQTİSADİ GÖSTƏRİCİLƏRİ

2023-cü ilin yanvar-fevral aylarında ölkədə fəaliyyət göstərən müəssisə, təşkilat və fərdi sahibkarlar tərəfindən 19,8 milyard manatlıq və ya 2022-ci ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 0,4 faiz çox **ümumi daxili məhsul** istehsal edilmişdir. Bu dövrdə iqtisadiyyatın neft-qaz sektorunda istehsal olunmuş əlavə dəyər 3,6 faiz azalmış, qeyri neft-qaz sektorunda isə 4,6 faiz artmışdır.

Əlavə dəyərin 50,3 faizi sənaye, 8,9 faizi ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri, 5,3 faizi nəqliyyat və anbar təsərrüfatı, 3,8 faizi tikinti, 2,5 faizi kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatlı və balıqçılıq, 1,8 faizi turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə, 1,5 faizi informasiya və rabitə sahələrində, 16,9 faizi isə digər sahələrdə istehsal edilmişdir. Məhsula və idxala xalis vergilər ÜDM-in 9,0 faizini təşkil etmişdir. Əhalinin hər nəfərinə düşən ÜDM 1955,6 manata bərabər olmuşdur.

Sənaye müəssisələri və bu sahədə fəaliyyət göstərən fərdi sahibkarlar tərəfindən 2023-cü ilin yanvar-fevral aylarında 12,7 milyard manatlıq və ya 2022-ci ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 2,8 faiz az sənaye məhsulu istehsal edilmişdir. Neft-qaz sektorunda məhsul istehsalı 3,7 faiz azalmış, qeyri neft-qaz sektorunda isə 6,8 faiz artmışdır.

Sənaye məhsulunun 73,2 faizi mədənçıxarma sektorunda, 21,5 faizi emal sektorunda, 4,8 faizi elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı sektorunda, 0,5 faizi isə su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı sektorunda istehsal olunmuşdur.

Mədənçıxarma sektorunda əmtəəlik neft hasilatı 6,4 faiz azalmış, əmtəəlik qaz hasilatı isə 0,9 faiz artmışdır.

Emal sektorunda dəri və dəri məmulatlarının, ayaqqabıların istehsalı 3,7 dəfə, ağacın emalı və ağacdən məmulatların istehsalı 2,3 dəfə, avtomobil, qoşqu və yarımqoşquların istehsalı 2,1 dəfə, poliqrafiya məhsullarının istehsalı 67,1 faiz, əczaçılıq məhsullarının istehsalı 59,4 faiz, kağız və karton istehsalı 46,4 faiz, tikinti materiallarının istehsalı 35,1 faiz, tütün məmulatlarının istehsalı 34,7 faiz, elektrik avadanlıqlarının istehsalı 25,8 faiz, toxuculuq sənayesi məhsullarının istehsalı 25,6 faiz, rezin və plastik kütlə məmulatlarının istehsalı 23,9 faiz, içkilərin istehsalı 17,9 faiz, geyim istehsalı 17,3 faiz, qida məhsullarının istehsalı 12,7 faiz, maşın və avadanlıqların istehsalı 10,4 faiz, kompüter, elektron və optik məhsulların istehsalı 4,9 faiz artmış, mebel istehsalı 1,3 faiz, hazır metal məmulatlarının istehsalı 4,2 faiz, neft məhsullarının istehsalı 6,4 faiz, kimya sənayesi məhsullarının istehsalı 17,2 faiz, sair nəqliyyat vasitələrinin istehsalı 23,0 faiz, metallurgiya sənayesi məhsullarının istehsalı 35,4 faiz, maşın və avadanlıqların quraşdırılması və təmiri işləri 54,4 faiz azalmışdır.

Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı sektorunda istehsalın həcmi 8,3 faiz, su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı sektorunda isə 15,9 faiz artmışdır.

İstehsal edilmiş sənaye məhsulunun böyük hissəsi istehlakçılara göndərilmiş, əvvəlki dövrlərdə yaranmış ehtiyatlar da nəzərə alınmaqla sənaye müəssisələrinin anbarlarında 01 mart 2023-cü il vəziyyətinə 1020,0 milyon manatlıq hazır məhsul olmuşdur.

Kənd təsərrüfatında 2023-cü ilin yanvar-fevral aylarında diri çəkiddə 90,4 min ton ət, 322,3 min ton süd, 355,6 milyon ədəd yumurta və 39,5 min ton tərəvəz istehsal olunmuşdur. 2022-ci ilin yanvar-fevral ayları ilə müqayisədə ət istehsalı 2,8 faiz, süd istehsalı 1,1 faiz, yumurta istehsalı 16,1 faiz və tərəvəz istehsalı 0,8 faiz artmışdır.

2022-ci ilin yanvar-fevral ayları ilə müqayisədə kənd təsərrüfatının ümumi məhsulu 3,3 faiz, o cümlədən heyvandarlıq məhsulları istehsalı 3,4 faiz, bitkiçilik məhsulları istehsalı 1,9 faiz artmışdır.

2023-cü ilin yanvar-fevral aylarında **əsas kapitala** 2206,9 milyon manat məbləğində, yaxud 2022-ci ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 60,1 faiz çox vəsait yönəldilmişdir. Neft-qaz sektoruna yatırılmış investisiyaların həcmi 2,4 faiz, qeyri neft-qaz sektoruna yönəldilən vəsaitin həcmi isə 2,3 dəfə artmışdır. İstifadə olunmuş vəsaitin 1125,5 milyon manatı və ya 51,0 faizi məhsul istehsalı sahələrinə, 968,5 milyon manatı (43,9 faizi) xidmət sahələrinə, 112,9 milyon manatı (5,1 faizi) isə yaşayış evlərinin tikintisinə sərf olunmuşdur. Əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitlərin 1657,3 milyon manatını və ya 75,1 faizini daxili vəsaitlər təşkil etmişdir. Əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitlərin 1626,4 milyon manatı və ya 73,7 faizi bilavasitə tikinti-quraşdırma işlərinin yerinə yetirilməsinə sərf olunmuşdur.

Nəqliyyat sektorunda fəaliyyət göstərən müəssisələr və fiziki şəxslər tərəfindən 2023-cü ilin yanvar-fevral aylarında 33,8 milyon ton **yük** və 271,7 milyon **sərnişin** daşınmışdır. 2022-ci ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə yük daşınması 6,6 faiz, sərnişin daşınması isə 20,7 faiz artmışdır. Yüklərin 53,3 faizi avtomobil, 34,7 faizi boru kəməri, 8,6 faizi dəmir yolu, 3,3 faizi dəniz, 0,1 faizi isə hava nəqliyyatı ilə daşınmışdır. Sərnişinlərin 87,1 faizi avtomobil, 12,4 faizi metro, qalan hissəsi isə digər nəqliyyat növləri ilə daşınmışdır.

İnformasiya və rabitə müəssisələri tərəfindən göstərilmiş 459,3 milyon manatlıq xidmətlərin 71,2 faizi əhali sektoruna aid olmuşdur. 2023-cü ilin yanvar-fevral aylarında göstərilmiş informasiya və rabitə xidmətlərinin həcmi əvvəlki ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 20,7 faiz artmış, bu sahədə əldə edilmiş gəlirin 83,3 faizi qeyri-dövlət sektorunun payına düşmüşdür.

2023-cü ilin yanvar-fevral aylarında **pərakəndə ticarət** şəbəkəsindən əhaliyə 8216,7 milyon manatlıq məhsul satılmış, xidmət subyektləri tərəfindən 1724,9 milyon manatlıq **ödənişli xidmət** göstərilmişdir. 2022-ci ilin müvafiq dövrü ilə

müqayisədə əmtəə dövriyyəsi 2,8 faiz, əhaliyə göstərilmiş ödənişli xidmətlərdən əldə olunan gəlir 11,1 faiz artmış, ticarət şəbəkəsində 4619,1 milyon manatlıq ərzaq məhsulları, içkilər və tütün məmulatları, 3597,6 milyon manatlıq qeyri-ərzaq məhsulları satılmışdır.

Gömrük orqanlarında qeydiyyatı aparılmış, lakin gömrük rəsmiləşdirilməsi tam başa çatdırılmamış ixrac olunan xam neft və təbii qazın statistik qiymətləndirilmiş dəyəri nəzərə alınmaqla 2023-cü ilin yanvar ayında ölkənin **xarici ticarət** dövriyyəsi 4591,4 milyon ABŞ dolları təşkil etmişdir. Ticarət dövriyyəsinin 3178,7 milyon dollarını və ya 69,2 faizini ölkədən ixrac olunmuş məhsulların, 1412,7 milyon dollarını (30,8 faizini) isə idxal məhsullarının dəyəri təşkil etmiş, nəticədə 1766,0 milyon dollar məbləğində müsbət saldo yaranmışdır. 2022-ci ilin yanvar ayı ilə müqayisədə xarici ticarət dövriyyəsi faktiki qiymətlərlə 15,6 faiz, real ifadədə 3,9 faiz, o cümlədən idxal 18,7 faiz artmış, ixrac isə 1,0 faiz azalmışdır.

2023-cü ilin yanvar ayında qeyri neft-qaz məhsullarının ixracı 2022-ci ilin yanvar ayına nisbətən faktiki qiymətlərlə 22,5 faiz, real ifadədə 19,8 faiz artaraq 284,5 milyon dollar təşkil etmişdir.

2023-cü ilin yanvar-fevral aylarında **istehlak qiymətləri indeksi** 2022-ci ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 113,9 faiz, o cümlədən ərzaq məhsulları, içkilər və tütün məmulatları üzrə 117,3 faiz, qeyri-ərzaq malları üzrə 112,2 faiz, əhaliyə göstərilən ödənişli xidmətlər üzrə 110,6 faiz təşkil etmişdir.

2023-cü ilin yanvar ayında müzdlu işçilərin **orta aylıq nominal əməkhaqqı** 2022-ci ilin yanvar ayına nisbətən 11,8 faiz artaraq 856,2 manata çatmışdır.

2023-cü ilin yanvar-fevral aylarında əvvəlki ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə **əhalinin gəlirləri** nominal ifadədə 15,2 faiz artaraq 10,7 milyard manat olmuşdur.

Maliyyə Nazirliyinin operativ məlumatlarına əsasən 2023-cü ilin yanvar-fevral aylarında **dövlət büdcəsinə** 5877,6 milyon manat vəsait daxil olmuş, büdcədən

3660,4 milyon manat vəsait xərclənmiş, büdcənin icrasında 2217,2 milyon manatlıq profisit yaranmışdır.

Mərkəzi Bankın məlumatlarına görə, 2023-cü il fevral ayının 1-nə ölkənin bank və digər kredit təşkilatlarının **kredit portfeli** milli valyuta ekvivalentində 20259,2 milyon manat təşkil etmiş, onun 16656,3 milyon manatı uzunmüddətli kreditlər olmuşdur. Ödəmə vaxtı keçmiş kreditlərin məbləği ümumi kredit portfelinin 2,9 faizini təşkil etmişdir.

Əhalinin banklardakı **əmanətlərinin** milli valyuta ekvivalentində məbləği 2023-cü il fevral ayının 1-nə 11928,5 milyon manat olmuşdur.

2023-cü ilin yanvar-fevral aylarında milli valyutanın 1 ABŞ dollarına nisbətdə **orta məzənnəsi** 1,70 manata, 1 Avroya - 1,83 manata, 100 Türk lirəsinə - 9,04 manata, 100 Rusiya rubluna - 2,37 manata bərabər olmuşdur.

2023-cü ilin yanvar ayında **əhalinin sayı** 4228 nəfər və ya 0,04 faiz artaraq 2023-cü il fevral ayının 1-i vəziyyətinə 10131373^{*)} nəfərə çatmışdır.

^{*)}Azərbaycan Respublikasının Rusiya sülhməramlı kontingentinin müvəqqəti yerləşdirildiyi ərazisindəki əhali istisna olmaqla.

MAKROİQTİSADI GÖSTƏRİCİLƏR

Cədvəl 1

MAKROİQTİSADI GÖSTƏRİCİLƏR

Göstəricinin adı	2023-cü ilin yanvar-fevral ayları, faktiki	2023-cü ilin yanvar-fevral ayları 2022-ci ilin yanvar-fevral aylarına nisbətən, faizlə	Məlumat üçün 2022-ci ilin yanvar-fevral ayları 2021-ci ilin yanvar-fevral aylarına nisbətən, faizlə
A	1	2	3
Ümumi daxili məhsul, milyon manat	19 812,5	100,4	106,7
o cümlədən qeyri neft-qaz ÜDM	10 541,1	104,6	110,1
Əhalinin hər nəfərinə düşən ÜDM, manat	1 955,6	99,8	106,3
Sənaye məhsulu, milyon manat	12 719,6	97,2	104,6
o cümlədən qeyri neft-qaz sənayesi	2 834,0	106,8	120,8
Əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitlər, milyon manat	2 206,9	160,1	97,9
o cümlədən qeyri neft-qaz sektoruna	1 429,6	230,8	112,1
ondan qeyri neft-qaz sənayesinə	99,9	119,7	51,0
Kənd təsərrüfatı məhsulu, milyon manat	895,6	103,3	103,1
o cümlədən: bitkiçilik	46,4	101,9	114,1
heyvandarlıq	849,2	103,4	102,5
Nəqliyyat sektorunda yük daşınması, milyon ton	33,8	106,6	104,4
Nəqliyyat sektorunda sərnişin daşınması, milyon sərnişin	271,7	120,7	138,7
İnformasiya və rabitə xidmətləri, milyon manat	459,3	120,7	107,4
Pərakəndə ticarət dövriyyəsi, milyon manat	8 216,7	102,8	103,0
Əhaliyə göstərilən ödənişli xidmətlər, milyon manat	1 724,9	111,1	105,0
Dövlət büdcəsinin gəlirləri, milyon manat	5 877,6	127,1	114,8
Dövlət büdcəsinin xərcləri, milyon manat	3 660,4	136,3	77,4
Dövlət büdcəsinin profisiti, milyon manat	2 217,2	x	x
Əhalinin nominal gəlirləri, milyon manat	10 680,3	115,2	115,6
Əhalinin hər nəfərinə düşən nominal gəlirlər, manat	1 054,2	114,4	115,2

MAKROİQTİSADI GÖSTƏRİCİLƏR

...ardı

A	1	2	3
Əhalinin banklardakı əmanətləri, 2023-cü il 01 fevral vəziyyətinə, milyon manat	11 928,5	123,8	117,5
Kredit qoyuluşları, 2023-cü il 01 fevral vəziyyətinə, milyon manat	20 259,2	117,5	118,2
o cümlədən vaxtı keçmiş kreditlər	583,8	82,6	78,5
Orta aylıq nominal əməkhaqqı, manat	856,2*	111,8**	110,9***
İstehlak qiymətlərinin indeksi	x	113,9	112,2
Əhalinin sayı, 2023-cü il 01 fevral vəziyyətinə, min nəfər¹⁾	10 131,4	100,6	100,4
Xarici ticarət dövriyyəsi²⁾, milyon ABŞ \$			
faktiki qiymətlərlə	4 591,4*	115,6**	175,5***
müqayisəli qiymətlərlə	x	103,9**	117,9***
o cümlədən: ixrac			
faktiki qiymətlərlə	3 178,7*	106,2**	203,3***
müqayisəli qiymətlərlə	x	99,0**	125,9***
ondan qeyri-neft ixracı			
faktiki qiymətlərlə	284,5*	122,5**	159,0***
müqayisəli qiymətlərlə	x	119,8**	157,5***
idxal			
faktiki qiymətlərlə	1 412,7*	144,6**	123,6***
müqayisəli qiymətlərlə	x	118,7**	103,1***

Qeyd:

* 2023-cü ilin yanvar ayı.

** 2023-cü ilin yanvar ayı 2022-ci ilin yanvar ayına nisbətən.

*** 2022-ci ilin yanvar ayı 2021-ci ilin yanvar ayına nisbətən.

¹⁾ Azərbaycan Respublikasının Rusiya sülhməramlı kontingentinin müvəqqəti yerləşdirildiyi ərazisindəki əhali istisna olmaqla.

²⁾ Hesabat dövründə gömrük orqanlarında qeydiyyatı aparılmış, lakin gömrük rəsmiləşdirilməsi tam başa çatdırılmamış ixrac olunan xam neft və təbii qazın statistik qiymətləndirilmiş dəyərində dair məlumatlar nəzərə alınmaqla.

Ümumi Daxili Məhsul istehsalı

2023-cü ilin yanvar-fevral aylarında ölkədə 19812,5 milyon manatlıq və ya əvvəlki ilin eyni dövrü ilə müqayisədə 0,4 faiz çox ümumi daxili məhsul istehsal olunmuşdur.

İqtisadiyyatın neft-qaz sektorunda əlavə dəyər 3,6 faiz azalmış, qeyri neft-qaz sektorunda isə 4,6 faiz artmışdır.

ÜDM istehsalının 50,3 faizi sənaye, 8,9 faizi ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri, 5,3 faizi nəqliyyat və anbar təsərrüfatı, 3,8 faizi tikinti, 2,5 faizi kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq, 1,8 faizi turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə, 1,5 faizi informasiya və rabitə sahələrinin, 16,9 faizi digər sahələrin payına düşmüş, məhsula və idxala xalis vergilər ÜDM-in 9,0 faizini təşkil etmişdir.

Əhalinin hər nəfərinə düşən ÜDM 1955,6 manata bərabər olmuşdur.

Ümumi daxili məhsul istehsalı

milyon manat

	Yanvar-fevral		2023-cü ilin yanvar-fevral ayları əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə
	2023	2022*)	
Ümumi Daxili Məhsul	19812,5	18742,8	100,4
o cümlədən:			
Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq	499,0	431,6	103,3
Sənaye	9964,3	10286,3	97,2
o cümlədən:			
mədənçıxarma sənayesi	8645,3	8914,1	96,2
emal sənayesi	1029,2	1107,1	102,0
elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı	249,3	226,8	108,3
su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı	40,5	38,3	115,9
Tikinti	752,8	550,9	132,8
Ticarət və nəqliyyat vasitələrinin təmiri	1768,3	1499,8	103,4
Nəqliyyat və anbar təsərrüfatı	1040,7	1137,9	87,3
Turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə	347,2	234,3	130,1
İnformasiya və rabitə	305,0	253,2	120,7
Digər sahələr	3354,0	2891,1	102,6
Məhsula və idxala xalis vergilər	1781,2	1457,7	104,5

*) 2022-ci ilin yanvar-fevral aylarının göstəriciləri yekun məlumatlar əsasında dəqiqləşdirilmişdir.

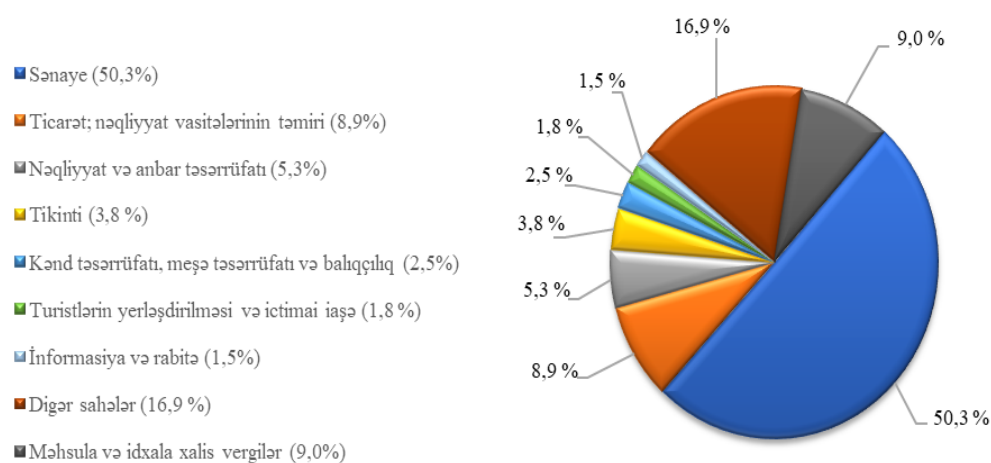
Neft-qaz və qeyri neft-qaz sektorlarında ümumi daxili məhsul istehsalı

	Yanvar-fevral		2023-cü ilin yanvar-fevral ayları əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə
	2023	2022*)	
Ümumi Daxili Məhsul	19812,5	18742,8	100,4
o cümlədən:			
neft-qaz sektoru	9271,4	9502,6	96,4
qeyri neft-qaz sektoru	10541,1	9240,2	104,6

*) 2022-ci ilin yanvar-fevral aylarının göstəriciləri yekun məlumatlar əsasında dəqiqləşdirilmişdir.

Qrafik 1

2023-cü ilin yanvar-fevral aylarında istehsal olunmuş ümumi daxili məhsulun strukturu

Sənaye

2023-cü ilin yanvar-fevral aylarında sənaye müəssisələri və bu sahədə fəaliyyət göstərən fərdi sahibkarlar tərəfindən istehsal olunmuş malların və göstərilmiş xidmətlərin həcmi 2,8 faiz azalaraq 12,7 milyard manat təşkil etmişdir. Neft-qaz sektorunda məhsul istehsalı 3,7 faiz azalmış, qeyri neft-qaz sektorunda isə 6,8 faiz artmışdır.

Sənaye məhsulunun 73,2 faizi mədənçıxarma, 21,5 faizi emal, 4,8 faizi elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı, 0,5 faizi isə su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı sektorlarında istehsal olunmuşdur.

Sənayedə qeyri-dövlət sektorunun payı 87,3 faiz olmuşdur. Ümumi istehsalın 93,1 faizi sənaye məhsullarının istehsalı, 6,9 faizi isə sənaye xarakterli xidmətlərin göstərilməsi hesabına yaradılmışdır.

Cədvəl 4

**Sənaye istehsalı indeksləri,
sabit qiymətlərlə, faizlə**

	Əvvəlki aya nisbətən	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən
2022-ci il		
Yanvar	100,2	105,4
Fevral	89,7	104,6
Mart	96,1	103,9
Aprel	89,0	102,7
May	113,7	103,3
İyun	92,5	102,1
İyul	107,4	101,5
Avqust	95,2	99,9
Sentyabr	95,4	99,4
Oktyabr	101,5	99,0
Noyabr	104,6	98,9
Dekabr	117,3	98,9
2023-cü il		
Yanvar	100,6	95,7
Fevral	90,0	97,2

İstehsal edilmiş məhsulun böyük hissəsi istehlakçılara göndərilmiş, əvvəlki dövrlərdə yaranmış ehtiyatlar da nəzərə alınmaqla sənaye müəssisələrinin anbarlarında 01 mart 2023-cü il vəziyyətinə 1020,0 milyon manatlıq hazır məhsul olmuşdur.

Ehtiyatların 49,0 faizi Bakı, 16,5 faizi Sumqayıt, 4,4 faizi Şirvan, 3,7 faizi Gəncə şəhərlərinin, 0,2 faizi Naxçıvan Muxtar Respublikasının, qalan hissəsi isə digər şəhər və rayonların sənaye müəssisələrinin anbarlarında qalmışdır. Sənaye müəssisələrinin anbarlarında başqa müəssisələrdən alınmış və satış üçün nəzərdə tutulmuş 62,2 milyon manat məbləğində digər məhsullar da mövcud olmuşdur.

Mədənçixarma sənayesi

Mədənçixarma sənayesində istehsalın ümumi dəyəri 9,3 milyard manat olmaqla, əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən 3,6 faiz azalmışdır.

Cədvəl 5

Mədənçixarma sənayesi üzrə istehsalın həcmi

Fəaliyyət növlərinin adı	2023-cü ilin yanvar-fevral aylarında istehsal edilmişdir, milyon manat	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən (sabit qiymətlərlə), faizlə
Mədənçixarma sənayesi	9306,6	96,4
Xam neft və təbii qaz hasilatı	8943,4	96,7
Metal filizlərinin hasilatı	42,7	79,9
Mədənçixarma sənayesinin digər sahələri	24,7	130,7
Mədənçixarma sənayesi sahəsinə xidmətlərin göstərilməsi	295,8	83,6

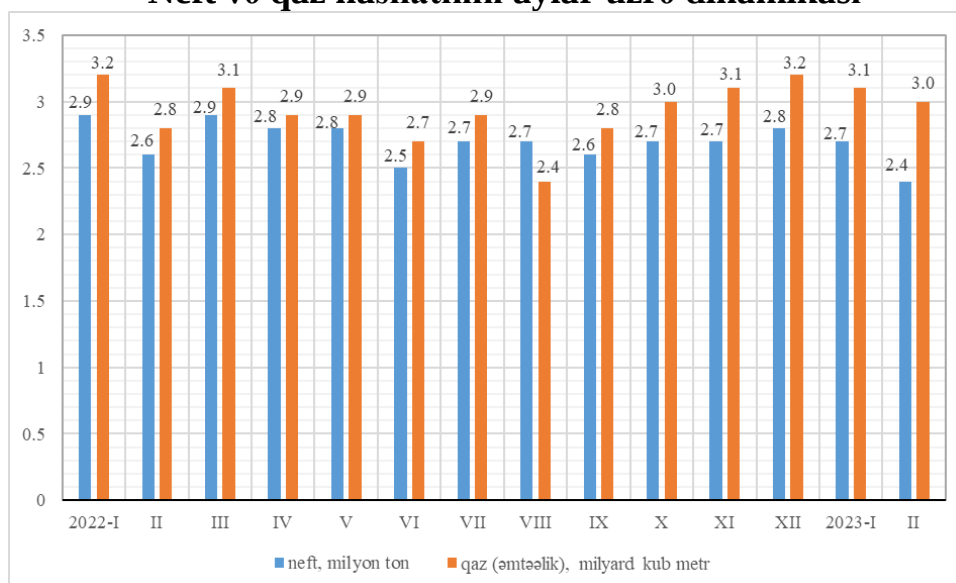
Sahənin əsas məhsulu olan əmtəlik neft hasilatı 5,1 milyon ton, əmtəlik təbii qaz hasilatı isə 6,1 milyard kub metr təşkil etmişdir. Əmtəlik neft hasilatı əvvəlki ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 6,4 faiz azalmış, əmtəlik qaz hasilatı isə 0,9 faiz artmışdır.

**Mədənçıxarma sənayesində istehsal olunmuş
əsas məhsullar**

Məhsul növləri	2023-cü ilin yanvar- fevral aylarında istehsal edilmişdir	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	01.03.2023-cü il vəziyyətinə hazır məhsul ehtiyatı
Xam neft və təbii qaz hasilatı			
Xam neft (qaz kondensatı daxil olmaqla), min ton	5113,3	93,6	249,3
ondan əmtəlik	5101,6	93,6	249,3
Təbii qaz, milyon kub metr	8008,5	104,2	-
ondan əmtəlik	6065,8	100,9	-
Metal filizlərinin hasilatı			
Mis konsentratı, ton	536,7	143,4	436,1
Gümüş, kq	462,7	62,3	176,0
Qızıl, kq	263,2	71,7	108,3
Mədənçıxarma sənayesinin digər məhsulları			
İnşaat üçün əhəng daşı, min ton	45,9	76,6	-
Gips və anhidrit, min ton	66,9	2,2 d.	42,7
Tikinti qumu, min ton	172,0	3,0 d.	94,3
Çınqıl, qırmadaş, xırda çay daşı və çaxmaq daşı, min ton	277,2	84,3	7,9
Bentonit, min ton	31,6	123,0	180,0
Duz, min ton	12,7	154,9	-

Qrafik 2

Neft və qaz hasilatının aylar üzrə dinamikası

Emal sənayesi

Emal sənayesində 2023-cü ilin yanvar-fevral aylarında 2729,9 milyon manatlıq məhsul istehsal olunmuş və sənaye xarakterli xidmətlər göstərilmişdir.

Cədvəl 7

Emal sənayesində istehsalın dinamikası

	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	
	Emal sənayesi-cəmi	ondan qeyri-neft emal sənayesi
2022-ci il		
Yanvar	130,5	131,5
Yanvar-fevral	126,5	127,0
Yanvar-mart	122,7	125,6
Yanvar-aprel	112,2	120,8
Yanvar-may	108,2	119,9
Yanvar-iyun	106,0	115,4
Yanvar-iyul	106,2	114,1
Yanvar-avqust	105,0	111,7
Yanvar-sentyabr	103,3	108,9
Yanvar-oktyabr	102,8	106,6
Yanvar-noyabr	102,5	105,9
Yanvar-dekabr	104,7	108,6

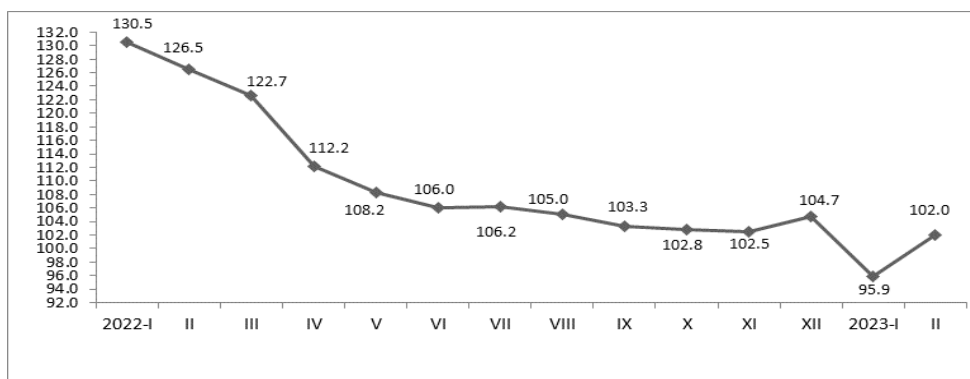
REAL SEKTOR

...ardı

	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	
	Emal sənayesi-cəmi	ondan qeyri-neft emal sənayesi
2023-cü il		
Yanvar	95,9	98,6
Yanvar-fevral	102,0	106,6

Qrafik 3

Emal sənayesi üzrə istehsal indeksinin dinamikası (əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə)

Cədvəl 8

Emal sənayesinin fəaliyyət növləri üzrə məhsul buraxılışı

Fəaliyyət növlərinin adı	2023-cü ilin yanvar-fevral aylarında istehsal edilmişdir, milyon manat	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə
Emal sənayesi –cəmi	2729,9	102,0
o cümlədən:		
qida məhsullarının istehsalı	901,1	112,7
içki istehsalı	78,3	117,9
tütün məmulatlarının istehsalı	135,4	134,7
toxuculuq sənayesi	80,4	125,6
geyim istehsalı	14,4	117,3
dəri və dəridən məmulatların, ayaqqabıların istehsalı	1,4	3,7 d.
məbeldən başqa ağacın emalı və ağacdən məmulatların istehsalı	6,1	2,3 d.
kağız və karton istehsalı	27,1	146,4
poliqrafiya məhsullarının istehsalı	12,6	167,1

REAL SEKTOR

...ardı

Fəaliyyət növlərinin adı	2023-cü ilin yanvar-fevral aylarında istehsal edilmişdir, milyon manat	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə
neft məhsullarının istehsalı	646,5	93,6
kimya sənayesi	215,1	82,8
əczaçılıq məhsullarının istehsalı	3,2	159,4
rezin və plastik kütlə məmulatlarının istehsalı	81,7	123,9
tikinti materiallarının istehsalı	134,6	135,1
metallurgiya sənayesi	116,9	64,6
hazır metal məmulatlarının istehsalı	41,9	95,8
kompüter, elektron və optik məhsulların istehsalı	4,3	104,9
elektrik avadanlıqlarının istehsalı	26,3	125,8
maşın və avadanlıqların istehsalı	56,9	110,4
avtomobil, qoşqu və yarımqoşquların istehsalı	34,1	2,1 d.
sair nəqliyyat vasitələrinin istehsalı	1,0	77,0
mebellərin istehsalı	33,5	98,7
zərgərlik məmulatları, musiqi alətləri, idman mallarının və tibb avadanlıqlarının istehsalı	9,9	73,8
maşın və avadanlıqların quraşdırılması və təmiri	67,2	45,6

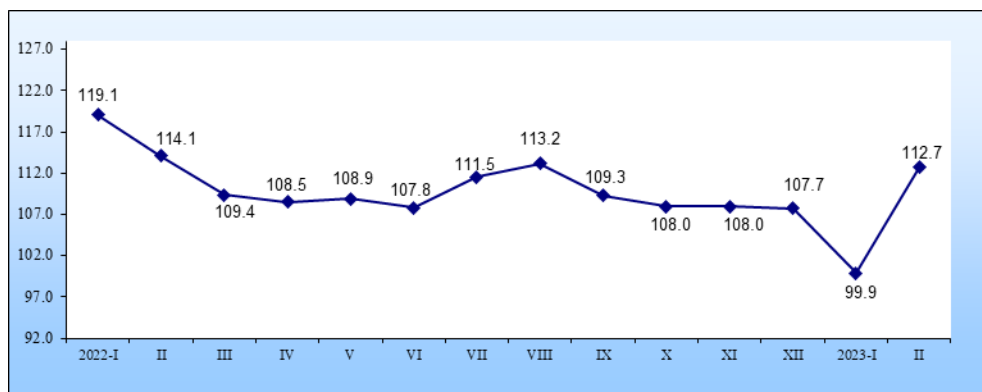
Əvvəlki ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə bütün məmulatlarının istehsalında 34,7 faiz, içki istehsalında 17,9 faiz, qida məhsullarının istehsalında isə 12,7 faiz artım müşahidə olunmuşdur.

Bu sahələrin əsas məhsullarından duz istehsalı 57,0 faiz, meyvə-tərəvəz konservlərinin istehsalı 9,7 faiz artmış, şəkərin istehsalı 4,4 faiz, duru bitki yağlarının istehsalı isə 44,6 faiz azalmışdır.

Qida məhsullarının, içki və tütün məmulatlarının istehsalı sahələrində istehsalın dinamikası

	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə		
	Qida məhsullarının istehsalı	İçki istehsalı	Tütün məmulatlarının istehsalı
2022-ci il			
Yanvar	119,1	87,2	69,5
Yanvar-fevral	114,1	84,4	89,7
Yanvar-mart	109,4	80,0	104,5
Yanvar-aprel	108,5	85,7	88,2
Yanvar-may	108,9	89,6	92,8
Yanvar-iyun	107,8	92,2	92,5
Yanvar-iyul	111,5	93,1	97,6
Yanvar-avqust	113,2	93,9	102,4
Yanvar-sentyabr	109,3	94,8	100,1
Yanvar-oktyabr	108,0	95,8	97,6
Yanvar-noyabr	108,0	95,3	95,1
Yanvar-dekabr	107,7	96,0	87,8
2023-cü il			
Yanvar	99,9	124,1	95,8
Yanvar-fevral	112,7	117,9	134,7

Qida məhsullarının istehsalının dinamikası
(əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə)

Qida məhsullarının, içki və tütün məmulatlarının istehsalı sahələrində istehsal edilmiş əsas məhsullar

Məhsul növləri	2023-cü ilin yanvar- fevral aylarında istehsal edilmişdir	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	01.03.2023-cü il vəziyyətinə hazır məhsul ehtiyatı
Qida məhsulları			
Kolbasa məmulatları, ton	4425,8	104,9	45,0
Meyvə şirələri, min dkl	652,6	89,1	910,4
Meyvə-tərəvəz konservləri, ton	26339,2	109,7	17465,7
Duru bitki yağları, ton	5163,4	55,4	5488,2
Marqarin, ton	8327,2	78,1	7419,2
Qaymaq, xama, ton	1365,6	95,9	-
Kərə yağı, ton	4377,0	97,8	83,1
Pendir və kəsmik, ton	8754,5	101,0	50,7
Unlu qənnadı məmulatları, ton	12110,9	131,9	641,4
Makaron məmulatları, ton	1041,0	100,7	0,1
Şəkər, qənd, min ton	36,6	95,6	27,2
Şəkərli qənnadı məmulatları, ton	2109,0	89,4	112,6
Çay, ton	1572,1	92,8	74,6
Qida duzu, min ton	12,4	157,0	3,3
İçki məhsulları			
Alkoqolsuz içkilər, min dkl	4208,3	114,6	502,7
Şirinləşdirilməmiş sular, min dkl	2467,3	151,1	671,3
Viski, konyak, min dkl	9,3	3,1 d.	29,9
Üzüm şərabı, min dkl	157,6	152,3	893,8
Araq, min dkl	207,6	118,8	233,9
Pivə, min dkl	511,7	118,9	275,7
Tütün məmulatları			
Siqaret və siqarlar, milyon ədəd	2917,4	160,2	1208,1
Tütün, ton	135,5	12,6	324,7

Toxuculuq sənayesi, geyim, dəri və dəridən məmulatların, ayaqqabıların istehsalı sahələrində 96,2 milyon manat dəyərində məhsul istehsal edilmiş, əvvəlki ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə dəri və dəridən məmulatların, ayaqqabıların istehsalında 3,7 dəfə, toxuculuq sənayesində 25,6 faiz, geyim istehsalında isə 17,3 faiz artım müşahidə olunmuşdur.

Cədvəl 11

Toxuculuq sənayesi, geyim, dəri və dəridən məmulatların, ayaqqabıların istehsalı sahələrində istehsalın dinamikası

	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə		
	Toxuculuq sənayesi	Geyim istehsalı	Dəri və dəridən məmulatların, ayaqqabıların istehsalı
<u>2022-ci il</u>			
Yanvar	86,1	93,6	2,1 d
Yanvar-fevral	88,8	112,3	144,5
Yanvar-mart	89,9	150,2	78,4
Yanvar-aprel	88,8	155,4	75,8
Yanvar-may	79,5	150,6	95,3
Yanvar-iyun	77,2	159,0	112,9
Yanvar-iyul	75,4	152,0	129,4
Yanvar-avqust	72,0	147,3	159,9
Yanvar-sentyabr	68,9	144,7	163,1
Yanvar-oktyabr	69,3	137,6	159,9
Yanvar-noyabr	71,2	139,0	164,3
Yanvar-dekabr	101,3	146,2	193,9
<u>2023-cü il</u>			
Yanvar	117,5	125,4	2,9 d.
Yanvar-fevral	125,6	117,3	3,7 d.

**Toxuculuq sənayesi, geyim, dəri və dəridən məmulatların,
ayaqqabıların istehsalı sahələrində istehsal edilmiş
əsas məhsullar**

Məhsul növləri	2023-cü ilin yanvar-fevral aylarında istehsal edilmişdir	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	01.03.2023- cü il vəziyyətinə hazır məhsul ehtiyatı
Toxuculuq məhsulları			
Pambıq mahlıcı, ton	26648,5	106,9	43585,1
Pambıq ipliyi, ton	1715,5	54,6	682,9
Pambıq parçalar, min kv.m	2973,4	99,6	1234,4
Pambıq yataq ağları, min ədəd	0,5	27,8	8,5
Xalça və xalça məmulatları, min kv.m	0,6	2,0 d.	5,1
Geyim istehsalı			
Üst geyim, min ədəd	75,7	114,9	14,7
İstehsalat və peşə komplektləri, min ədəd	225,7	2,1 d.	53,6
Alt geyim, min ədəd	44,2	43,2	5,8
Sair geyim, min ədəd	718,1	84,3	991,4
Corab məmulatları, min cüt	427,5	96,8	31,0
Dəri və dəridən məmulatlar, ayaqqabılar			
Aşılانmış xəz dərilər, min kv.m	-	-	0,5
Emal edilmiş dəri, min kv.m	-	-	140,0
Ayaqqabı, min cüt	102,4	48,6	5,5

Neft məhsullarının istehsalı sahəsində istehsalın ümumi dəyəri 646,5 milyon manat olmaqla, əvvəlki ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 6,4 faiz azalmışdır. Neft məhsullarının istehsalında sürtkü yağlarının istehsalı 50,6 faiz, neft koksunun istehsalı 12,8 faiz artmış, qazoylların (dizel yanacağı) istehsalı 0,6 faiz, avtomobil benzininin istehsalı 3,7 faiz, ağ neft istehsalı 7,5 faiz, neft bitumu istehsalı 47,1 faiz, mazut istehsalı isə 90,8 faiz azalmışdır.

**Neft məhsullarının istehsalı sahəsində
istehsal edilmiş əsas məhsullar**

Məhsul növləri	2023-cü ilin yanvar-fevral aylarında istehsal edilmişdir	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	01.03.2023- cü il vəziyyətinə hazır məhsul ehtiyatı
Avtomobil benzini, min ton	216,8	96,3	22,2
Ağ neft, min ton	85,7	92,5	33,7
Qazoyllar (dizel yanacağı), min ton	356,0	99,4	79,0
Mazut, min ton	3,1	9,2	12,7
Sürtkü yağları, min ton	12,2	150,6	7,7
Maye qazlar, min ton	45,7	93,6	1,1
Neft koksu; neft bitumu və neft məhsullarının digər qrupları, min ton	168,7	77,5	67,2
ondan:			
neft bitumu, min ton	20,2	52,9	16,0
neft koksu, min ton	41,4	112,8	48,0

Kimya sənayesi, əczaçılıq məhsullarının, rezin və plastik kütlə məmulatlarının istehsalı sahələrində 300,0 milyon manatlıq məhsul istehsal edilmiş, əvvəlki ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə əczaçılıq məhsullarının istehsalı 59,4 faiz, rezin və plastik kütlə məmulatlarının istehsalı 23,9 faiz artmış, kimya sənayesi məhsullarının istehsalı isə 17,2 faiz azalmışdır.

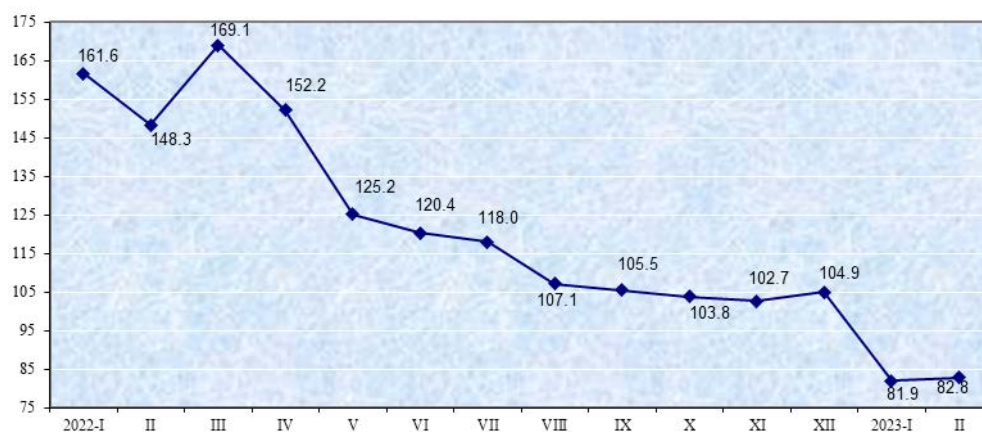
Kimya sənayesi məhsullarından karbamid istehsalı 30,9 faiz, metanol (metil spirti) istehsalı 51,0 faiz azalmış, rezin və plastik kütlə məmulatlarından plastmas butulkalar, flakonlar və oxşar məmulatların istehsalı 61,0 faiz, plastmas, çubuqlar, millər və profillərin istehsalı 58,1 faiz, sərt plastmasdan borular, borucuqlar, qolçaqlar və şlanqların istehsalı isə 49,6 faiz artmışdır.

Kimya sənayesi, əczaçılıq məhsullarının, rezin və plastik kütlə məmulatlarının istehsalı sahələrində istehsalın dinamikası

	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə		
	Kimya sənayesi	Əczaçılıq məhsullarının istehsalı	Rezin və plastik kütlə məmulatlarının istehsalı
2022-ci il			
Yanvar	161,6	163,2	118,6
Yanvar-fevral	148,3	142,6	123,2
Yanvar-mart	169,1	167,4	129,3
Yanvar-aprel	152,2	2,0 d.	120,0
Yanvar-may	125,2	2,1 d.	119,9
Yanvar-iyun	120,4	2,1 d.	110,1
Yanvar-iyul	118,0	2,0 d.	109,5
Yanvar-avqust	107,1	176,7	108,5
Yanvar-sentyabr	105,5	138,1	106,5
Yanvar-oktyabr	103,8	116,9	106,5
Yanvar-noyabr	102,7	107,7	106,0
Yanvar-dekabr	104,9	94,8	107,3
2023-cü il			
Yanvar	81,9	54,5	97,4
Yanvar-fevral	82,8	159,4	123,9

Qrafik 5

Kimya sənayesi məhsullarının istehsalının dinamikası
(əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə)

Kimya sənayesi, əczaçılıq məhsullarının, rezin və plastik kütlə məmulatlarının istehsalı sahələrində istehsal edilmiş əsas məhsullar

Məhsul növləri	2023-cü ilin yanvar- fevral aylarında istehsal edilmişdir	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	01.03.2023-cü il vəziyyətinə hazır məhsul ehtiyatı
Kimya sənayesi məhsulları			
Təsirsiz qazlar, min kub metr	8168,1	151,1	91,4
ondan:			
azot, min kub metr	3702,1	102,8	88,0
Lak-boya məmulatları, ton	3433,6	107,3	172,5
Qeyri-üzvi kimyəvi maddələr, min ton	5050,0	133,2	5690,0
ondan:			
yod, ton	33,2	143,7	27,7
Üzvi kimyəvi maddələr, min ton	135,5	73,2	14,3
ondan:			
etilen, min ton	29,1	99,0	0,9
propen (propilen), min ton	27,9	101,1	0,9
metanol (metil spirti), min ton	47,0	49,0	4,6
Etil spirti, min dkl	-	-	35,7
Gübrə və azot birləşmələri, min ton	65,4	69,0	38,0
ondan:			
karbamid, min ton	65,4	69,1	37,9
İlkin formada plastik kütlə, min ton	56,9	102,0	38,4
ondan:			
polietilen, min ton	29,6	98,7	11,7
Yapışqan və yapışdırıcı maddələr, min ton	13,2	86,8	4,7
Əczaçılıq məhsullarının istehsalı			
Dərmanlar, min manat	1958,2	567,8	364,3
Tibbi maskalar, milyon ədəd	0,2	2,6	5,5
Rezin və plastik kütlə məmulatlarının istehsalı			
Plastmas, çubuqlar, millər və profillər, ton	1285,1	158,1	5,5

REAL SEKTOR

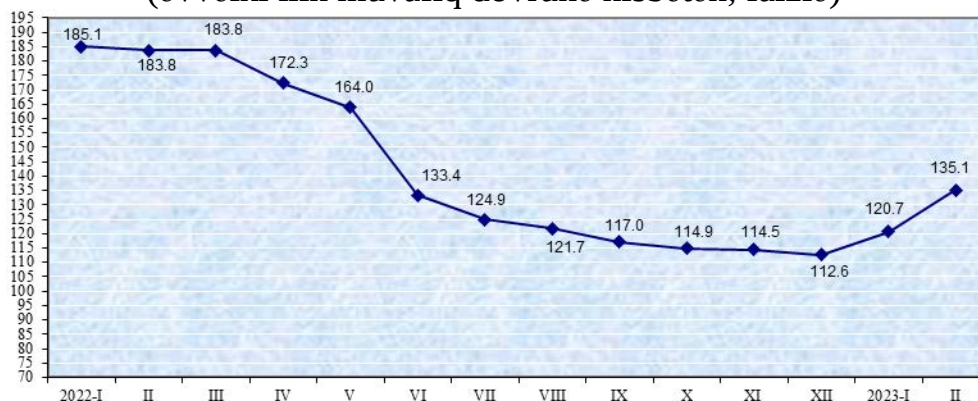
...ardı

Məhsul növləri	2023-cü ilin yanvar- fevral aylarında istehsal edilmişdir	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	01.03.2023-cü il vəziyyətinə hazır məhsul ehtiyatı
Sərt plastmasdan borular, borucuqlar, qolçaqlar və şlanqlar, ton	5243,5	149,6	2654,0
Polietilendən kisə və çantalar, ton	2746,7	121,3	153,9
Plastmas butulkalar, flakonlar və oxşar məmulatlar, min ədəd	11521,1	161,0	9165,5
Polietilendən başqa, digər plastmas kisələr və çantalar, ton	181,0	17,1	-
Döşəmə, divar və tavan üçün plastik kütlədən rulon və ya plitka şəklində örtük, min kv. metr	37,5	76,4	-
Digər plastmasdan tikinti məmulatları, ton	279,6	38,7	848,5
Məsaməli plastik kütlədən sair plastinlər, lövhələr, ton	206,6	35,4	88,9

Tikinti materiallarının istehsalı sahəsində 2023-cü ilin yanvar-fevral aylarında istehsalın ümumi dəyəri 134,6 milyon manat olmaqla, əvvəlki ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 35,1 faiz artmışdır. Dövr ərzində əhəng istehsalı 2,7 dəfə, tikinti gipsinin istehsalı 2,4 dəfə, sement klinkerlərinin istehsalı 32,0 faiz, beton istehsalı isə 11,0 faiz artmışdır.

Qrafik 6

Tikinti materiallarının istehsalının dinamikası
(əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə)

Cədvəl 16

**Tikinti materiallarının istehsalı sahəsində
istehsal edilmiş əsas məhsullar**

Məhsul növləri	2023-cü ilin yanvar- fevral aylarında istehsal edilmişdir	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	01.03.2023- cü il vəziyyətinə hazır məhsul ehtiyatı
Tikinti şüşəsi, min kv. metr	1350,6	103,4	2051,8
Tikinti kərpicləri, min kub metr	81,4	73,5	1,1
Sement klinkerləri, min ton	471,0	132,0	359,5
Sement, min ton	421,2	95,2	82,1
Əhəng, min ton	9,0	2,7 d.	1,2
Gips məmulatları, min ton	16,9	2,2 d.	4,9
ondan:			
tikinti gipsi, min ton	9,1	2,4 d.	1,8
Sementdən, betondan kərpiclər və oxşar məmulatlar, min ton	7,7	47,8	17,4
Betondan yığma tikinti konstruksiyaları, min kub metr	4,2	32,8	3,4
Beton, min ton	458,0	111,0	-
Təbii asfalt, min ton	14,6	147,5	0,3

Metallurgiya sənayesi və hazır metal məmulatlarının istehsalı sahələrində 2023-cü ilin yanvar-fevral aylarında 158,8 milyon manatlıq məhsul istehsal olunmuş, hazır metal məmulatlarının istehsalı sahəsində 4,2 faiz, metallurgiya sənayesi məhsullarının istehsalında isə 35,4 faiz azalma müşahidə olunmuşdur. 2023-cü ilin yanvar-fevral aylarında polad boruların istehsalı 2,1 dəfə artmış, polad tökmə istehsalı 16,4 faiz, armaturun istehsalı 57,4 faiz, hazır metal məmulatların istehsalı sahəsi üzrə isə metaldan konstruksiyaların istehsalı 53,8 azalmışdır.

Cədvəl 17

Metallurgiya sənayesi və hazır metal məmulatlarının istehsalı sahələrində indekslərin dinamikası

	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	
	Metallurgiya sənayesi	Hazır metal məmulatlarının istehsalı
2022-ci il		
Yanvar	140,8	159,0
Yanvar-fevral	141,8	153,6
Yanvar-mart	134,9	115,2
Yanvar-aprel	127,9	134,3
Yanvar-may	134,2	143,3
Yanvar-iyun	126,0	147,0
Yanvar-iyul	117,2	132,4
Yanvar-avqust	109,9	135,9
Yanvar-sentyabr	107,5	134,3
Yanvar-oktyabr	105,4	112,9
Yanvar-noyabr	102,1	113,0
Yanvar-dekabr	115,6	117,7
2023-cü il		
Yanvar	62,3	75,5
Yanvar-fevral	64,6	95,8

Metallurgiya sənayesi və hazır metal məmulatlarının istehsalı sahələrində istehsal edilmiş əsas məhsullar

Məhsul növləri	2023-cü ilin yanvar-fevral aylarında istehsal edilmişdir	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	01.03.2023-cü il vəziyyətinə hazır məhsul ehtiyatı
Metallurgiya sənayesi məhsulları			
Polad tökmə, min ton	52,4	83,6	7,2
Armatür, min ton	31,6	42,6	45,8
Polad borular, min ton	37,4	2,1 d.	2,6
Emal edilməmiş qurğuşun, alüminium, sink, nikel və s., min ton	6,8	178,9	8,0
Alüminium məmulatları, ton	4775,8	41,3	4337,4
Alüminium borular, ton	1,6	16,8	7,2
Mis məftil, ton	10,0	8,8	-
Hazır metal məmulatlarının istehsalı			
Metaladan konstruksiya, ton	3465,2	46,2	11087,6
İzolyasiyası olmayan çoxnaqillə məftil, tros, və oxşar məmulatlar, ton	1677,4	179,0	-
Metaladan sair məmulatlar, ton	4596,1	173,0	60,7

Kompüter, elektron və optik məhsulların, elektrik avadanlıqlarının istehsalı sahələrində 2023-cü ilin yanvar-fevral aylarında 30,6 milyon manatlıq məhsul istehsal olunmuş, əvvəlki ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə elektrik avadanlıqlarının istehsalı 25,8 faiz, kompüter, elektron və optik məhsulların istehsalı isə 4,9 faiz artmışdır. Dövr ərzində əvvəlki ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə ölçmə cihazlarının istehsalı 4,6 dəfə, elektrik tənzimləyici cihazların istehsalı isə 62,7 faiz artmışdır.

Cədvəl 19

**Kompüter, elektron və optik məhsulların, elektrik
avadanlıqlarının istehsalı sahələrində istehsalın dinamikası**

	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	
	Kompüter, elektron və optik məhsulların istehsalı	Elektrik avadanlıqlarının istehsalı
2022-ci il		
Yanvar	150,9	193,3
Yanvar-fevral	139,6	178,2
Yanvar-mart	104,1	2,1 d.
Yanvar-aprel	87,7	160,8
Yanvar-may	95,7	156,7
Yanvar-iyun	130,8	153,2
Yanvar-iyul	134,5	163,9
Yanvar-avqust	125,9	150,1
Yanvar-sentyabr	123,0	143,0
Yanvar-oktyabr	110,3	141,4
Yanvar-noyabr	98,8	137,1
Yanvar-dekabr	105,7	125,6
2023-cü il		
Yanvar	144,6	130,9
Yanvar-fevral	104,9	125,8

Cədvəl 20

**Kompüter, elektron və optik məhsulların, elektrik
avadanlıqlarının istehsalı sahələrində istehsal edilmiş
əsas məhsullar**

Məhsul növləri	2023-cü ilin yanvar-fevral aylarında istehsal edilmişdir	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	01.03.2023-cü il vəziyyətinə hazır məhsul ehtiyatı
Kompüter, elektron və optik məhsulların istehsalı			
Stolüstü kompüterlər, ədəd	399	104,2	-
Ölçmə cihazları, min ədəd	71,6	4,6 d.	19,3
Elektrik avadanlıqlarının istehsalı			
Güc transformatorları, ədəd	61	51,3	-
Elektrik tənzimləyici cihazlar, ədəd	2247	162,7	1076
Digər elektrik naqilləri, ton	1417,6	106,1	1287,4
Məişət soyuducuları və dondurucuları, ədəd	206	112,6	4

Maşın və avadanlıqların, sair nəqliyyat vasitələrinin, avtomobil, qoşqu və yarımqoşquların istehsalı sahələrində 2023-cü ilin yanvar-fevral aylarında 92,0 milyon manatlıq məhsul istehsal edilmiş, əvvəlki ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə avtomobil, qoşqu və yarımqoşquların istehsalı 2,1 dəfə, maşın və avadanlıqların istehsalı 10,4 faiz artmış, sair nəqliyyat vasitələrinin istehsalı isə 23,0 faiz azalmışdır. 2023-cü ilin yanvar-fevral aylarında 456 ədəd və ya əvvəlki ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 179 ədəd çox minik avtomobili istehsal olunmuşdur. Dövr ərzində əvvəlki ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə traktorların istehsalı 2,8 dəfə artmışdır.

Cədvəl 21

Maşın və avadanlıqların, sair nəqliyyat vasitələrinin, avtomobil, qoşqu və yarımqoşquların istehsalı sahələrində istehsalın dinamikası

	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə		
	Maşın və avadanlıqların istehsalı	Avtomobil, qoşqu və yarımqoşquların istehsalı	Sair nəqliyyat vasitələrinin istehsalı
2022-ci il			
Yanvar	169,8	3,0 d.	2,4 d.
Yanvar-fevral	143,3	2,3 d.	5,1 d.
Yanvar-mart	123,0	2,3 d.	6,6 d.
Yanvar-aprel	130,8	2,5 d.	4,4 d.
Yanvar-may	151,9	2,9 d.	4,5 d.
Yanvar-iyun	148,7	2,8 d.	2,6 d.
Yanvar-iyul	139,0	2,6 d.	3,0 d.
Yanvar-avqust	138,5	2,3 d.	3,3 d.
Yanvar-sentyabr	149,4	193,7	3,2 d.
Yanvar-oktyabr	145,0	181,7	3,2 d.
Yanvar-noyabr	146,9	173,9	3,4 d.
Yanvar-dekabr	158,8	168,0	3,9 d.
2023-cü il			
Yanvar	180,3	107,9	76,5
Yanvar-fevral	110,4	2,1 d.	77,0

**Maşın və avadanlıqların, avtomobil, qoşqu və
yarımqoşquların istehsalı sahələrində istehsal edilmiş əsas
məhsullar**

Məhsul növləri	2023-cü ilin yanvar-fevral aylarında istehsal edilmişdir	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	01.03.2023-cü il vəziyyətinə hazır məhsul ehtiyatı
Maşın və avadanlıqların istehsalı			
Nasoslar, ədəd	1381	152,4	518
ondan:			
ştanqlı quyu nasosları, ədəd	1352	149,6	427
Kran, qapaq və klapanlar, ton	110,1	5,5 d.	84,5
ondan:			
fontan armaturu, ton	38,1	7,8 d.	-
Qaldırıcı qurğular, ədəd	46	127,8	414
Traktorlar, ədəd	164	2,8 d.	16
Avtomobil, qoşqu və yarımqoşquların istehsalı			
Minik avtomobilləri, ədəd	456	164,6	465
Yük avtomobilləri, ədəd	112	2,2 d.	9

**Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı,
bölüşdürülməsi və təchizatı; su təchizatı, tullantıların
təmizlənməsi və emalı sektorları**

Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı sektorunda 2023-cü ilin yanvar-fevral aylarında 608,7 milyon manat dəyərində məhsul istehsal olunmuş və xidmətlər göstərilmiş, əvvəlki ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 8,3 faizlik artım müşahidə olunmuşdur.

Su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı sektorunda istehsal edilmiş məhsulların həcmi 74,4 milyon manat təşkil etmişdir.

Cədvəl 23

Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı; su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı sektorlarında məhsul buraxılışı

Fəaliyyət növlərinin adı	2023-cü ilin yanvar-fevral aylarında istehsal edilmişdir, milyon manat	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən (sabit qiymətlərlə), faizlə
Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı	608,7	108,3
Su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı	74,4	115,9

Cədvəl 24

Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı; su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı sektorlarında istehsal edilmiş əsas məhsullar

Məhsul növləri	2023-cü ilin yanvar-fevral aylarında istehsal edilmişdir	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə
Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı		
Elektrik enerjisi, mln. kVt.s	4872,0*	105,7
ondan əmtəlik	4732,2	106,0
istilik elektrik stansiyalarının istehsalı	4599,2	106,9
su elektrik stansiyalarının istehsalı	115,9	79,4
küləklə işləyən elektrik stansiyaların istehsalı	8,9	94,7
günəş enerjisi ilə işləyən elektrik stansiyaların istehsalı	8,2	109,3
Su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı		
Suyun təmizlənməsi və bölüşdürülməsi, mln. kub metr	77,0	102,4

*) əsas fəaliyyəti elektrik enerjisinin istehsalı olmayan müəssisələr nəzərə alınmadan

Tikinti

Əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitlər

2023-cü ilin yanvar-fevral aylarında ölkənin iqtisadi və sosial sahələrinin inkişafı üçün bütün maliyyə mənbələrindən əsas kapitala 2206,9 milyon manat və ya 2022-ci ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 60,1 faiz çox vəsait yönəldilmişdir. Neft-qaz sektoruna yatırılmış investisiyaların həcmi 2,4 faiz, qeyri neft-qaz sektoruna yönəldilən vəsaitin həcmi isə 2,3 dəfə artmışdır. Ümumi sərmayənin 1125,5 milyon manatı və ya 51,0 faizi məhsul istehsalı sahələrinin, 968,5 milyon manatı (43,9 faizi) xidmət sahələrinin, 112,9 milyon manatı (5,1 faizi) isə yaşayış evlərinin tikintisinin payına düşmüşdür.

Ümumi sərmayənin 54,6 faizi dövlət, 45,4 faizi qeyri-dövlət sektorunun sərmayədarları tərəfindən qoyulmuşdur. Sərmayə qoyuluşunun 73,7 faizi tikinti-quraşdırma işlərinə sərf edilmişdir.

Daxili mənbələrdən əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitin dəyəri ümumi sərmayənin 75,1 faizini təşkil etmişdir.

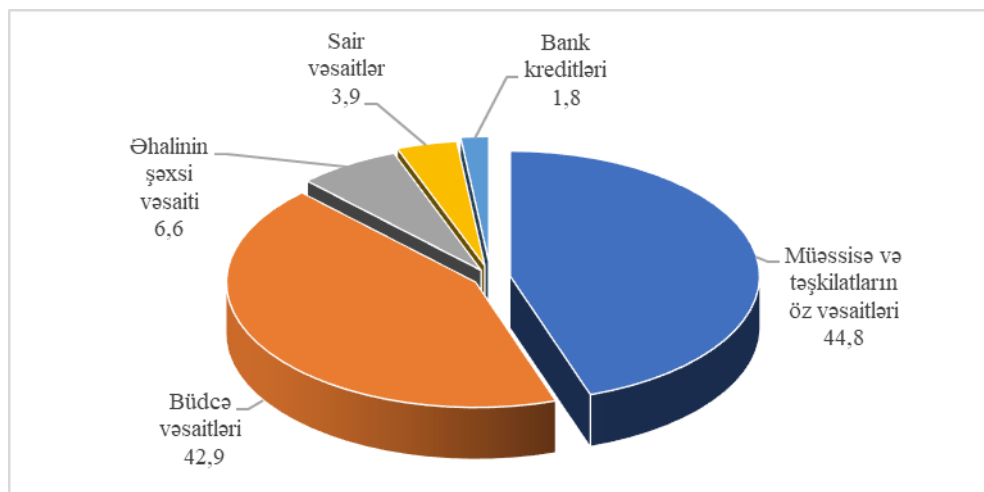
Əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitdə müəssisə və təşkilatların öz vəsaitləri 987,9 milyon manat, büdcə vəsaitləri 946,4 milyon manat, əhalinin şəxsi vəsaitləri 146,5 milyon manat, bank kreditləri 39,6 milyon manat, sair vəsaitlər 86,5 milyon manat təşkil etmişdir.

**Maliyyə mənbələri üzrə
əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitlər**

	2023-cü ilin yanvar-fevral aylarında, milyon manat	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən (müqayisəli qiymətlərlə), faizlə	Ümumi yekunda xüsusi çəkisi, faizlə
Cəmi	2206,9	160,1	100,0
o cümlədən: Müəssisə və təşkilatların öz vəsaitləri	987,9	95,6	44,8
Bank kreditləri	39,6	5,2 d.	1,8
Büdcə vəsaitləri	946,4	6,6 d.	42,9
Büdcədən kənar dövlət fondlarının vəsaitləri	-	-	-
Əhəlinin şəxsi vəsaiti	146,5	112,7	6,6
Sair vəsaitlər	86,5	133,5	3,9

Qrafik 7

**Əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitlərin maliyyə
mənbələri üzrə strukturu, faizlə**

2023-cü ilin yanvar-fevral aylarında əsas kapitalla yönəldilmiş ümumi vəsaitin 39,8 faizi sənaye, 38,4 faizi nəqliyyat və anbar təsərrüfatı, 14,3 faizi tikinti, 3,0 faizi informasiya və rabitə, 2,1 faizi kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq, hər birində 0,6 faiz olmaqla ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri, maliyyə və sığorta fəaliyyəti, hər birində 0,3 faiz olmaqla turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə, digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi, hər birində 0,2 faiz olmaqla inzibati və yardımçı xidmətlərin göstərilməsi, əhaliyə səhiyyə və sosial xidmətlərin göstərilməsi, hər birində 0,1 faiz olmaqla dövlət idarəetməsi və müdafiə; sosial təminat, istirahət, əyləncə və incəsənət sahəsində fəaliyyət sahələrinə sərf edilmişdir.

Cədvəl 26

**İqtisadiyyatın sahələri üzrə əsas kapitalla
yönəldilmiş vəsaitlərin dəyəri**

İqtisadiyyatın sahələri	2023-cü ilin yanvar-fevral aylarında, milyon manat	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən (müqayisəli qiymətlərlə), faizlə	Ümumi yekunda xüsusi çəkisi, faizlə
Cəmi	2206,9	160,1	100,0
Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq	46,5	4,0 d.	2,1
Sənaye	877,2	104,1	39,8
o cümlədən:			
Mədənçıxarma sənayesi	710,1	100,2	32,2
Emal sənayesi	98,5	146,1	4,5
Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı	48,8	79,8	2,2
Su təchizatı; tullantıların təmizlənməsi və emalı	19,8	3,6 d.	0,9
Tikinti	314,6	113,7	14,3
ondan mənzil tikintisi	112,9	95,6	5,1
Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri	13,0	182,6	0,6
Nəqliyyat və anbar təsərrüfatı	847,7	5,2 d.	38,4

REAL SEKTOR

İqtisadiyyatın sahələri	2023-cü ilin yanvar-fevral aylarında, milyon manat	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən (müqayisəli qiymətlərlə), faizlə	...ardı
			Ümumi yekunda xüsusi çəkisi, faizlə
o cümlədən:			
nəqliyyat	847,7	5,2 d.	38,4
poçt və kuryer fəaliyyəti	0,0	34,1	0,0
Turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə	7,3	2,2 d.	0,3
İnformasiya və rabitə	65,4	3,1 d.	3,0
ondan rabitə	62,6	3,1 d.	2,8
Maliyyə və sığorta fəaliyyəti	13,6	35,6	0,6
Daşınmaz əmlakla əlaqədar əməliyyatlar	0,1	13,6	0,0
Peşə, elmi və texniki fəaliyyət	1,0	51,1	0,0
İnzibati və yardımçı xidmətlərin göstərilməsi	3,7	73,1	0,2
Dövlət idarəetməsi və müdafiə; sosial təminat	2,2	52,2	0,1
Təhsil	1,0	168,5	0,0
Əhaliyə səhiyyə və sosial xidmətlərin göstərilməsi	5,2	2,3 d.	0,2
İstirahət, əyləncə və incəsənət sahəsində fəaliyyət	1,7	19,9 d.	0,1
Digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi	6,7	-	0,3

2023-cü ilin yanvar-fevral aylarında neft-qaz sektoruna 777,3 milyon manatlıq vəsait yönəldilmişdir. Qeyri neft-qaz sektorunun inkişafına sərf edilmiş 1429,6 milyon manatlıq vəsaitin 99,9 milyon manatı (ümumi sərmayənin 4,5 faizi) qeyri neft-qaz sənayesi sektorunda istifadə edilmişdir.

2023-cü ilin yanvar-fevral aylarında Bakı şəhərində “Bakı KOB evi”, “STEAM İnnovasiya Mərkəzi” və s. mühüm əhəmiyyətli obyektlər istifadəyə verilmişdir.

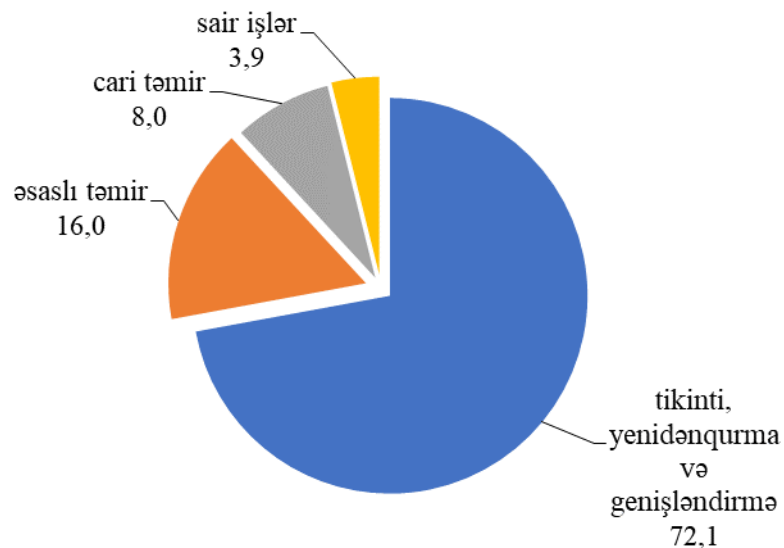
Xarici ölkələr və beynəlxalq təşkilatların vəsaitləri hesabına əsas kapitalla yönəldilmiş vəsaitin 524,8 milyon manatı (95,5

faizi) Birləşmiş Krallıq, ABŞ, Türkiyə, Yaponiya, İsveçrə, Rusiya, Norveç, İran və Fransa sərmayədarlarına məxsus olmuşdur.

2023-cü ilin yanvar-fevral aylarında tikinti müəssisələri tərəfindən (fərdi sahibkarlar nəzərə alınmaqla) yerinə yetirilmiş inşaat işlərinin 72,1 faizini tikinti, yenidənqurma və genişləndirmə, 16,0 faizini əsaslı təmir, 8,0 faizini cari təmir, 3,9 faizini isə sair tikinti işləri təşkil etmişdir. Ümumi inşaat işlərinin 90,3 faizini qeyri-dövlət tikinti müəssisələri yerinə yetirmişlər.

Qrafik 8

Tikinti müəssisələri tərəfindən yerinə yetirilmiş inşaat işlərinin strukturu (ümumi yekuna görə, faizlə)

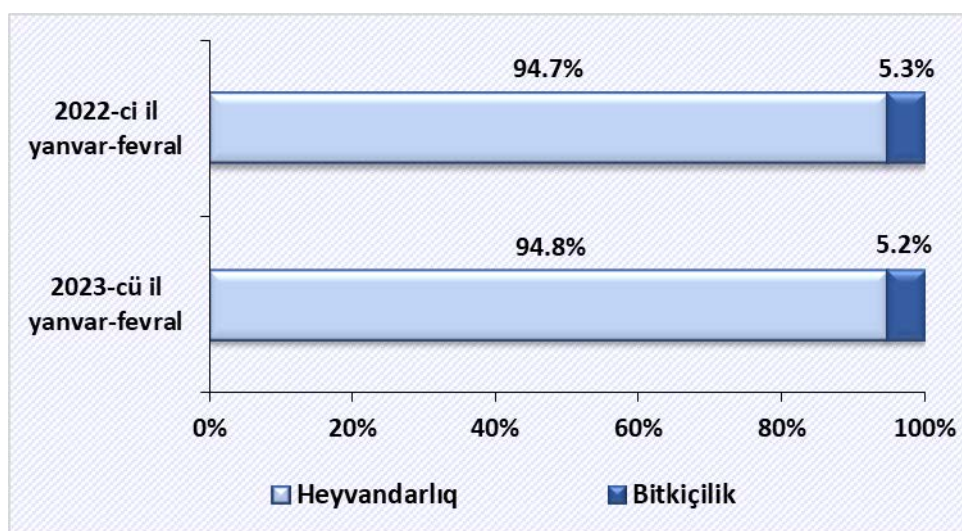

Kənd təsərrüfatı

2023-cü ilin yanvar-fevral ayları üzrə kənd təsərrüfatının ümumi məhsulunun faktiki qiymətlərlə dəyəri 895,6 milyon manat təşkil etmişdir ki, onun da 849,2 milyon manatı heyvandarlıq, 46,4 milyon manatı bitkiçilik məhsullarının payına düşür.

Qrafik 9

Kənd təsərrüfatının ümumi məhsulunun strukturu

Əvvəlki ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə kənd təsərrüfatının istehsalı 3,3 faiz, o cümlədən heyvandarlıq məhsulları üzrə 3,4 faiz, bitkiçilik məhsulları üzrə 1,9 faiz artmışdır.

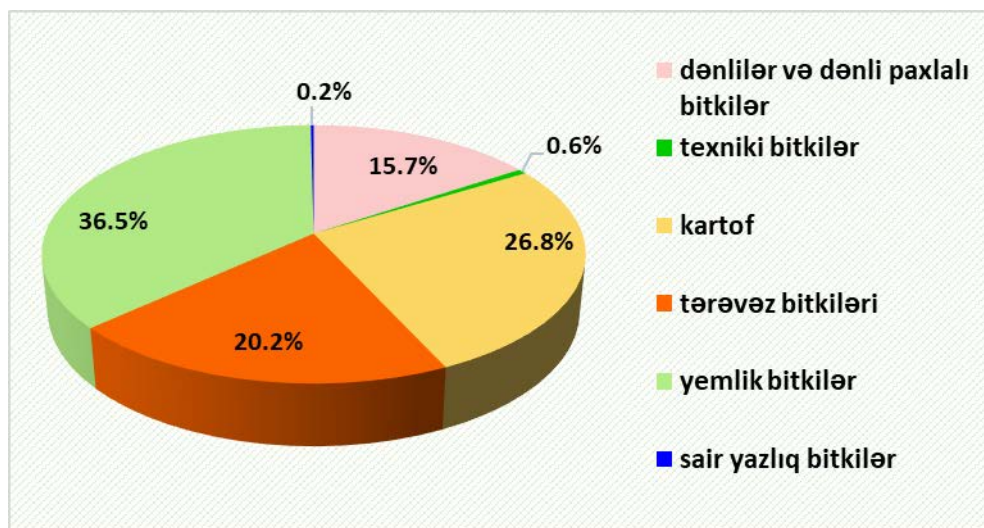
Kənd təsərrüfatı üzrə istehsal indeksinin dinamikası

	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə		
	Cəmi	o cümlədən	
		heyvandarlıq məhsulları	bitkiçilik məhsulları
2022-ci il			
Yanvar	102,7	102,6	104,8
Yanvar-fevral	103,1	102,5	114,1
Yanvar-mart	103,4	102,8	114,4
Yanvar-aprel	103,6	102,8	114,8
Yanvar-may	103,3	102,8	105,1
Yanvar-iyun	100,0	102,8	97,3
Yanvar-iyul	103,1	102,7	103,4
Yanvar-avqust	103,2	102,7	103,6
Yanvar-sentyabr	103,0	102,9	103,0
Yanvar-oktyabr	103,2	103,1	103,2
Yanvar-noyabr	103,4	103,3	103,4
Yanvar-dekabr	103,4	103,4	103,3
2023-cü il			
Yanvar	103,3	103,4	102,0
Yanvar-fevral	103,3	103,4	101,9

Bitkiçilik. Ölkənin əksər rayonlarında yazlıq bitkilərin əkininə başlanılmışdır. Mart ayının 1-nə kimi 54,7 min hektar sahədə yazlıq bitkilər, o cümlədən 8,6 min hektar sahədə dənli və dənli paxlalı bitkilər (qarğıdalı daxil olmaqla), 14,7 min hektar sahədə kartof, 11,1 min hektar sahədə tərəvəz, 19,9 min hektar sahədə yemlik bitkilər, 0,3 min hektar sahədə texniki bitkilər, 0,1 min hektar sahədə sair bitkilər əkilmişdir.

Qrafik 10

Yazlıq bitkilərin əkin sahəsinin quruluşu

Cədvəl 28

Yazlıq bitkilərin əkini

	Yanvar-fevral		hektar 2023-cü ilin yanvar-fevral ayları 2022-ci ilin yanvar-fevral aylarına nisbətən, faizlə
	2023	2022	
Yaz əkininin əvvəlindən əkilmişdir	54 663,4	53 406,0	102,4
Dənlilər və dənli paxlalı bitkilər (qarğıdalısız)	8 573,3	7 218,5	118,8
onlardan:			
buğda	1 122,2	1 330,8	84,3
vələmir (yulaf)	4 191,2	3 979,9	105,3
Dən üçün qarğıdalı	1,0	240,0	0,4
Kartof	14 673,9	14 433,2	101,7
Tərəvəz (toxumluqlarsız və anacsız)	11 058,6	10 326,8	107,1
Bostan bitkiləri	43,2	29,3	147,4

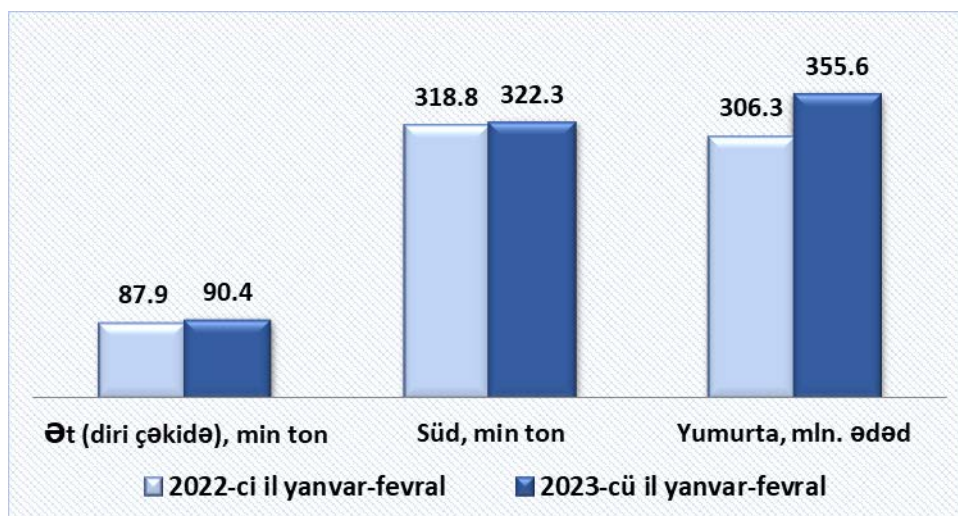
...ardı

	Yanvar-fevral		2023-cü ilin yanvar-fevral ayları 2022-ci ilin yanvar-fevral aylarına nisbətən, faizlə
	2023	2022	
Dən üçün günəbaxan	35,0	4,0	8,8 d.
Şəkər çuğunduru (emal üçün)	273,0	-	-
Birillik otlar	331,0	61,0	5,4 d.
Çoxillik otlar	19 619,4	21 092,7	93,0
Sair yazlıq bitkilər	55,0	0,5	110,0 d.

Təsərrüfatlarda yanvar-fevral aylarında 39,5 min ton və yaxud keçən ilin müvafiq dövrünə nisbətən 0,8 faiz çox tərəvəz məhsulları istehsal edilmişdir.

Heyvandarlıq. 2023-cü ilin yanvar-fevral aylarında quş əti də daxil olmaqla diri çəkiddə 90,4 min ton ət, 322,3 min ton süd, 355,6 milyon ədəd yumurta istehsal edilmiş, 2022-ci ilin müvafiq dövrünə nisbətən ət istehsalı 2,8 faiz, süd istehsalı 1,1 faiz və yumurta istehsalı 16,1 faiz artmışdır.

Əsas növ heyvandarlıq məhsullarının istehsalı

Ölkədə meşə sahələrinin seyrəkləşməsinin və azalmasının, torpaqların eroziyası və təbii biosenozların yoxa çıxması təhlükəsinin qarşısının alınması və bütövlükdə ekoloji vəziyyətin yaxşılaşdırılması məqsədilə 2022-ci ildə Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyi yanında Meşələrin İnkişafı Xidməti tərəfindən 8524 hektar sahədə və ya əvvəlki illə müqayisədə 8,6 faiz az meşə fondu sahələrində meşəbərpa tədbirləri həyata keçirilmişdir. Görülmüş tədbirlər çərçivəsində 797 hektar sahədə meşə əkinləri, 565 hektar sahədə meşə səpinləri işləri aparılmış, 5 hektar sahədə meşə-bağlar, 7 hektar sahədə tez böyüyən ağac cinslərindən ibarət sənaye əhəmiyyətli plantasiyalar salınmış və 7150 hektar sahədə təbii bərpaya kömək göstərilmişdir. Ümumilikdə, xidmət göstərilmiş meşə əkinlərinin, səpinlərinin və meşə-bağlarının sahəsi 14830,3 hektar təşkil etmişdir.

Bundan başqa, toxmacar və cavan bitki şitilləri yetişdirmək məqsədilə 15,1 hektar sahəyə toxumlar səpilmiş, çilik kökləndirməsi məqsədilə 1,9 hektar sahəyə 112 min ədəd çilik basdırılmışdır.

2022-ci ildə meşə fondu sahələrindən 87,5 ton və ya əvvəlki illə müqayisədə 1,9 dəfə çox meyvə, meşə-ağac və kol cinslərinin

toxumları tədarük edilmişdir ki, bunların da 2,0 tonu qoz, 0,6 tonu digər meyvə ağaclarının, 73,8 tonu palıd, 11,1 tonu isə digər meşə ağacları və kol cinsləri toxumlarının payına düşmüşdür.

Balıq və digər su bioloji resurslarından istifadə qaydalarına müvafiq olaraq, ölkədə 2022-ci ildə 283 hüquqi və fiziki şəxsə balıq və digər su bioloji resurslarının ovu üçün verilmiş 1796,3 ton kvotaya qarşı 1790,1 ton balıq ovlanmışdır. Ovlanmış balığın 1313,5 tonu kilkə, 94,4 tonu kütüm, 74,2 tonu kefal, 68,4 tonu siyənək, 59,7 tonu külmə, 39,2 tonu çəki, 38,7 tonu çapaq, 29,0 tonu dabanbalığı, 16,2 tonu sıf, 11,4 tonu şamayı, 5,4 tonu naxa, 3,0 tonu qarasol, 2,0 tonu xəşəm, 1,3 tonu xərçəng, 0,8 tonu durna balığı, 32,9 tonu digər balıq növlərinin payına düşmüşdür. 2022-ci ildə balıqçılar tərəfindən kvota üçün 109,7 min manat ödənilmişdir.

Kvota üzrə ovlanmış balıq da nəzərə alınmaqla hüquqi və fiziki şəxslər tərəfindən ümumilikdə 2022-ci ildə ilkin məlumata görə 59903 ton balıq ovlanmışdır ki, bu da 2021-ci ildəkindən 0,7 faiz çoxdur.

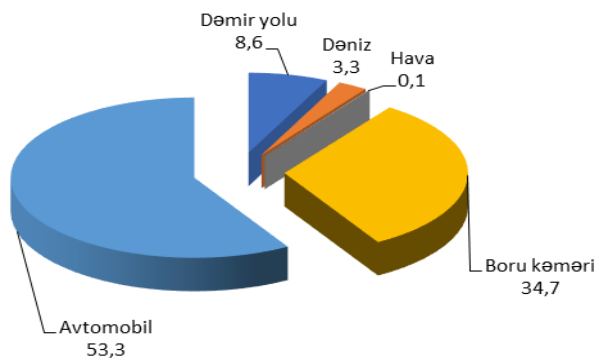
Nəqliyyat*

2023-cü ilin yanvar-fevral ayları ərzində yük və sərnişin daşımaları əvvəlki ilin eyni dövrü ilə müqayisədə müvafiq olaraq 6,6 faiz və 20,7 faiz artmışdır.

Nəqliyyat sektorunda fəaliyyət göstərən təsərrüfat subyektləri tərəfindən 33,8 milyon ton yük daşınmışdır. Yüklərin 3,3 faizi dəniz, 8,6 faizi dəmir yolu, 0,1 faizi hava, 53,3 faizi avtomobil nəqliyyatı, 34,7 faizi isə boru kəməri ilə daşınmışdır.

Qrafik 12

Yük daşınmasının nəqliyyat növləri üzrə strukturu, faizlə

Qeyri-dövlət sektoruna məxsus nəqliyyat vasitələri ilə daşınmış yüklərin həcmi 4,2 faiz artmış, daşınmış yüklərin ümumi həcmində bu sektorun xüsusi çəkisi 74,7 faiz təşkil etmişdir.

2023-cü ilin yanvar-fevral aylarında nəqliyyatçılar 271,7 milyon sərnişinə xidmət göstərmişlər. Sərnişinlərin 87,1 faizi avtomobil nəqliyyatı, 12,4 faizi metro, qalan hissəsi isə digər nəqliyyat növləri ilə daşınmışdır.

*) TRASEKA Hökumətlərarası Komissiyasının 2023-cü ilin fevral ayında keçirilmiş 16-cı iclasında Avropa-Qafqaz-Asiya nəqliyyat dəhlizi üzrə statistik məlumatların formalaşdırılması metodikasında dəyişiklik edildiyindən dəhlizlərlə bağlı müvafiq məlumatlar növbəti nəşrlərdə təqdim olunacaqdır.

Dəmir yolu nəqliyyatı ilə 2023-cü ilin yanvar-fevral aylarında 2,9 milyon ton yük, 964,1 min sərnişin daşınmış, 2022-ci ilin eyni dövrü ilə müqayisədə yük daşınmasında 14,6 faiz, sərnişin daşınmasında isə 57,0 faiz artım müşahidə olunmuşdur.

Orta hesabla sutkada 195 vaqon yüklənmiş, 406 vaqon isə boşaldılmışdır.

Sutka ərzində dəmir yolunun Şimal istiqaməti üzrə 8,9 min ton, Qərb istiqaməti üzrə 1,7 min ton, Cənub istiqaməti üzrə isə 0,5 min ton yüklənmə işi yerinə yetirilmişdir.

Dəniz nəqliyyatı ilə 2023-cü ilin yanvar-fevral aylarında daşınmış yüklərin həcmi 1098,9 min ton təşkil etmiş və əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən 19,2 faiz artmışdır. Yüklərin 57,1 faizini neft yükləri təşkil etmişdir.

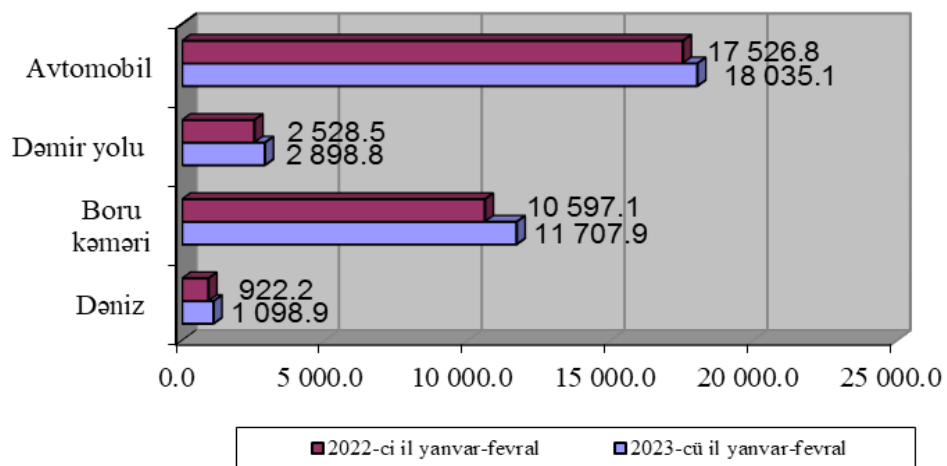
Dəniz limanları tərəfindən 1591,6 min ton həcmində yükləmə-boşaltma işləri həyata keçirilmiş və yüklərin 1316,2 min tonunu və ya 82,7 faizini tranzit yüklər təşkil etmişdir.

2023-cü il mart ayının 1-i vəziyyətinə limanlarda qalan yüklərin həcmi 60,2 min ton olmuşdur.

Dövr ərzində bu nəqliyyat növü ilə daşınmış sərnişinlərin sayı 2022-ci ilin müvafiq dövrünə nisbətən 2,0 dəfə artaraq 2,8 min nəfər olmuşdur.

Qrafik 13

Nəqliyyat sektorunda daşınmış yüklərin həcmi, min ton

Nəqliyyat sektorunda daşımaların həcmində xüsusi çəkisi ən böyük olan **avtomobil nəqliyyatı** ilə 18,0 milyon ton yük, 236,6 milyon sərnişin daşınmış və əvvəlki ilin eyni dövrü ilə müqayisədə müvafiq olaraq 2,9 faiz və 21,4 faiz artım qeydə alınmışdır. Sərnişinlərin 95,5 faizi avtobus, 4,5 faizi isə minik taksilərinin xidmətlərindən istifadə etmişdir. Yük dövriyyəsi 2,8 faiz, sərnişin dövriyyəsi isə 23,1 faiz artmışdır.

Metro nəqliyyatının xidmətlərindən istifadə etmiş sərnişinlərin sayı 15,1 faiz artaraq 33,8 milyon nəfər olmuşdur.

Hava nəqliyyatı ilə 332,6 min və ya 52,2 faiz çox sərnişin daşınmış, daşımaların 99,9 faizi dövlət, 0,1 faizi isə özəl müəssisələrə məxsus nəqliyyat vasitələri ilə həyata keçirilmişdir. Bu nəqliyyat növü ilə yükdaşıma 79,4 faiz azalaraq 21,3 min ton olmuşdur.

Magistral neft kəmərləri ilə 6048,1 min ton neft nəql edilmişdir. Nəqletmənin 76,5 faizi Bakı-Tbilisi-Ceyhan neft ixrac kəməri ilə həyata keçirilmiş və cari ilin yanvar-fevral ayları ərzində bu kəmər vasitəsilə 4628,7 min ton neft ötürülmüşdür. Dövr ərzində BTC kəməri ilə 626,7 min ton tranzit nefti də nəql edilmişdir.

Magistral qaz kəmərləri ilə 7860,8 milyon kub-metr qaz nəql edilmiş və əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən 12,7 faiz artım müşahidə olunmuşdur. Qazın nəqlinin 45,8 faizi Bakı-Tbilisi-Ərzurum Cənubi Qafqaz boru kəməri vasitəsilə həyata keçirilmiş və 3601,0 milyon kub-metr qaz ötürülmüşdür.

İnformasiya və rabitə

Bu sahədə fəaliyyət göstərən müəssisələr tərəfindən 2023-cü ilin yanvar-fevral aylarında əvvəlki ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə göstərilmiş xidmətlərin dəyəri real ifadədə 20,7 faiz artaraq 459,3 milyon manat təşkil etmişdir ki, onun da 71,2 faizi əhali tərəfindən istehlak olunmuşdur.

Xidmətlərdən əldə edilən gəlirin 37,8 faizi və ya 173,7 milyon manatı mobil telefon rabitəsi sahəsində formalaşmışdır.

İstehlak bazarı

2023-cü ilin yanvar-fevral aylarında istehlakçıların tələbatlarının ödənilməsi məqsədilə satılmış malların və göstərilmiş xidmətlərin dəyəri 10,2 milyard manat olmaqla 2022-ci ilin yanvar-fevral aylarına nisbətən müqayisəli qiymətlərlə 4,5 faiz artmışdır.

Qeyri-dövlət sektorunun təsərrüfat subyektləri tərəfindən satılmış malların və göstərilmiş xidmətlərin dəyəri 2022-ci ilin yanvar-fevral ayları ilə müqayisədə 4,2 faiz artaraq 9,8 milyard manata bərabər olmuş, onun 46,4 faizi fərdi sahibkarların fəaliyyəti sayəsində formalaşmışdır.

Cədvəl 29

İstehlak bazarı üzrə əsas göstəricilər

	2023-cü ilin yanvar-fevral ayları, milyon manat	2023-cü ilin yanvar-fevral ayları 2022-ci ilin yanvar-fevral aylarına nisbətən, faizlə
İstehlak bazarında satılmış malların və göstərilmiş xidmətlərin ümumi dəyəri	10 197,1	104,5
o cümlədən: dövlət mülkiyyəti üzrə	400,3	113,9
qeyri-dövlət mülkiyyəti üzrə	9 796,8	104,2
ondan: fərdi sahibkarlar üzrə	4 546,9	104,6

Hesabat dövründə bir istehlakçı orta hesabla ayda 503,2 manat və ya 2022-ci ilin eyni dövrü ilə müqayisədə nominal ifadədə 79,4 manat çox vəsait xərcləmişdir.

Əmtəə bazarı

2023-cü ilin yanvar-fevral aylarında pərakəndə ticarət şəbəkəsində istehlakçılara 8,2 milyard manatlıq, o cümlədən 4,6 milyard manatlıq ərzaq məhsulları, içkilər və tütün məmulatları, 3,6 milyard manatlıq qeyri-ərzaq malları satılmışdır. 2022-ci ilin eyni dövrü ilə müqayisədə pərakəndə ticarət dövriyyəsi real ifadədə 2,8 faiz, o cümlədən ərzaq məhsulları, içkilər və tütün məmulatları üzrə 2,2 faiz, qeyri-ərzaq malları üzrə 3,5 faiz artmışdır.

Cədvəl 30

Pərakəndə ticarət dövriyyəsinin makrostrukturı

	2023-cü ilin yanvar-fevral ayları, milyon manat	Ümumi yekunda xüsusi çəkisi, faizlə	2023-cü ilin yanvar-fevral ayları 2022-ci ilin yanvar- fevral aylarına nisbətən, faizlə
Pərakəndə ticarət dövriyyəsi	8 216,7	100,0	102,8
o cümlədən: ərzaq məhsulları	4 177,4	50,8	102,3
içkilər və tütün məmulatları	441,7	5,4	100,8
qeyri-ərzaq malları	3 597,6	43,8	103,5

Hesabat dövründə əhalinin bir nəfərinə düşən orta aylıq pərakəndə ticarət dövriyyəsi 405,5 manat və ya 2022-ci ilin eyni dövrü ilə müqayisədə nominal ifadədə 60,2 manat çox olmuşdur. Ticarət şəbəkəsində bir ölkə sakini orta hesabla ayda 228,0 manatlıq ərzaq məhsulları, içkilər və tütün məmulatları, 177,5 manatlıq qeyri-ərzaq malları almışdır.

Pərakəndə ticarət dövriyyəsinin dinamikası

	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, müqayisəli qiymətlərlə, faizlə		
	Pərakəndə ticarət dövriyyəsi	o cümlədən	
		ərzaq məhsulları, içkilər və tütün məmulatları üzrə	qeyri-ərzaq malları üzrə
2022-ci il			
Yanvar	102,9	102,5	103,5
Yanvar-fevral	103,0	102,6	103,5
Yanvar-mart	103,1	102,6	103,7
Yanvar-aprel	103,0	102,5	103,7
Yanvar-may	103,1	102,5	103,8
Yanvar-iyun	102,9	102,3	103,6
Yanvar-iyul	102,9	102,3	103,7
Yanvar-avqust	102,8	102,2	103,6
Yanvar-sentyabr	102,9	102,3	103,6
Yanvar-oktyabr	102,9	102,2	103,6
Yanvar-noyabr	103,0	102,2	103,8
Yanvar-dekabr	103,1	102,3	104,0
2023-cü il			
Yanvar	102,9	102,2	103,6
Yanvar-fevral	102,8	102,2	103,5

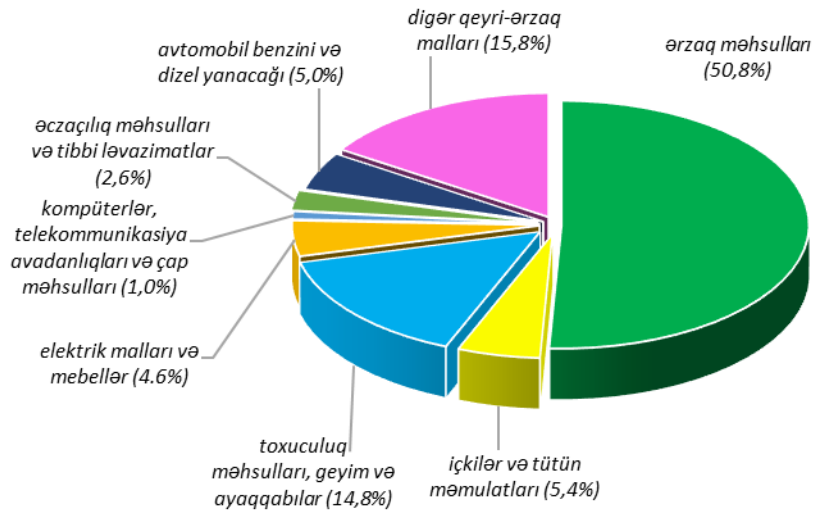
**Pərakəndə ticarət dövriyyəsinin
mal qrupları üzrə strukturu**

	2023-cü ilin yanvar-fevral ayları, milyon manat	2023-cü ilin yanvar-fevral ayları 2022-ci ilin yanvar-fevral aylarına nisbətən, faizlə
Pərakəndə ticarət dövriyyəsi	8 216,7	102,8
o cümlədən: ərzaq məhsulları, içkilər və bütün məmulatları	4 619,1	102,2
toxuculuq məhsulları, geyim və ayaqqabılar	1 216,5	102,4
elektrik malları və mebellər	381,3	102,0
kompüterlər, telekommunikasiya avadanlıqları və çap məhsulları	85,1	102,9
əczaçılıq məhsulları və tibbi ləvazimatlar	209,7	97,6
avtomobil benzini və dizel yanacağı	408,7	107,7
digər qeyri-ərzaq malları	1 296,3	104,1

Hesabat dövründə istehlakçıların pərakəndə ticarət şəbəkəsində xərclədiyi vəsaitin 56,2 faizi ərzaq məhsulları, içkilər və bütün məmulatlarının, 14,8 faizi toxuculuq məhsulları, geyim və ayaqqabıların, 5,0 faizi avtomobil benzini və dizel yanacağının, 4,6 faizi elektrik malları və mebellərin, 2,6 faizi əczaçılıq məhsulları və tibbi ləvazimatların, 1,0 faizi kompüterlər, telekommunikasiya avadanlıqları və çap məhsullarının, 15,8 faizi isə digər qeyri-ərzaq mallarının alınmasına sərf olunmuşdur.

Qrafik 14

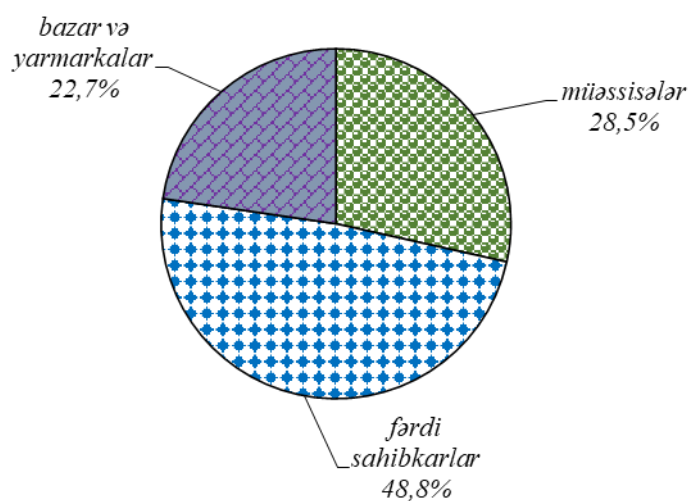
**2023-cü ilin yanvar-fevral aylarında pərakəndə ticarət
dövriyyəsinin mal qrupları üzrə strukturu**

Əmtəə bazarı üzrə əsas göstəricilər

	2023-cü ilin yanvar-fevral ayları, milyon manat	2023-cü ilin yanvar-fevral ayları 2022-ci ilin yanvar-fevral aylarına nisbətən, faizlə
Pərakəndə ticarət dövriyyəsi	8 216,7	102,8
o cümlədən: müəssisələr üzrə	2 343,3	101,3
fərdi sahibkarlar üzrə	4 006,7	103,8
bazar və yarmarkalar üzrə	1 866,7	102,3

2023-cü ilin yanvar-fevral aylarında
pərakəndə ticarət dövriyyəsinin strukturu

İctimai iaşə xidmətləri

2023-cü ilin yanvar-fevral aylarında ictimai iaşə dövriyyəsi 2022-ci ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə real ifadədə 22,0 faiz artaraq 255,5 milyon manat olmuşdur.

Cədvəl 34

İctimai iaşə dövriyyəsi

	2023-cü ilin yanvar-fevral aylarında, min manat	2023-cü ilin yanvar- fevral ayları 2022-ci ilin yanvar-fevral aylarına nisbətən, faizlə
Cəmi	255 493,4	122,0
o cümlədən: dövlət	2 498,7	103,5
qeyri-dövlət	252 994,7	122,2
ondan: fiziki şəxslər	126 039,5	120,2

Özəl sektorda ictimai iaşə dövriyyəsinin 50,2 faizi hüquqi şəxslərin, 49,8 faizi isə bu sahədə sahibkarlıq fəaliyyəti ilə məşğul olan fiziki şəxslərin payına düşür. Hüquqi şəxslər üzrə dövriyyə 2022-ci ilin yanvar-fevral ayları ilə müqayisədə 24,2 faiz artaraq 127,0 milyon manat olmuşdur.

Əhaliyə göstərilən ödənişli xidmətlər

2023-cü ilin yanvar-fevral aylarında əhaliyə göstərilən ödənişli xidmətlərin dəyəri 2022-ci ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə real ifadədə 11,1 faiz artaraq 1724,9 milyon manat olmuşdur. Hüquqi şəxslər tərəfindən əhaliyə 1310,7 milyon manatlıq xidmət göstərilmişdir ki, bu da xidmətlərin ümumi dəyərinin 76,0 faizini təşkil etmişdir.

Cədvəl 35

Ödənişli xidmətlərin göstərilməsi

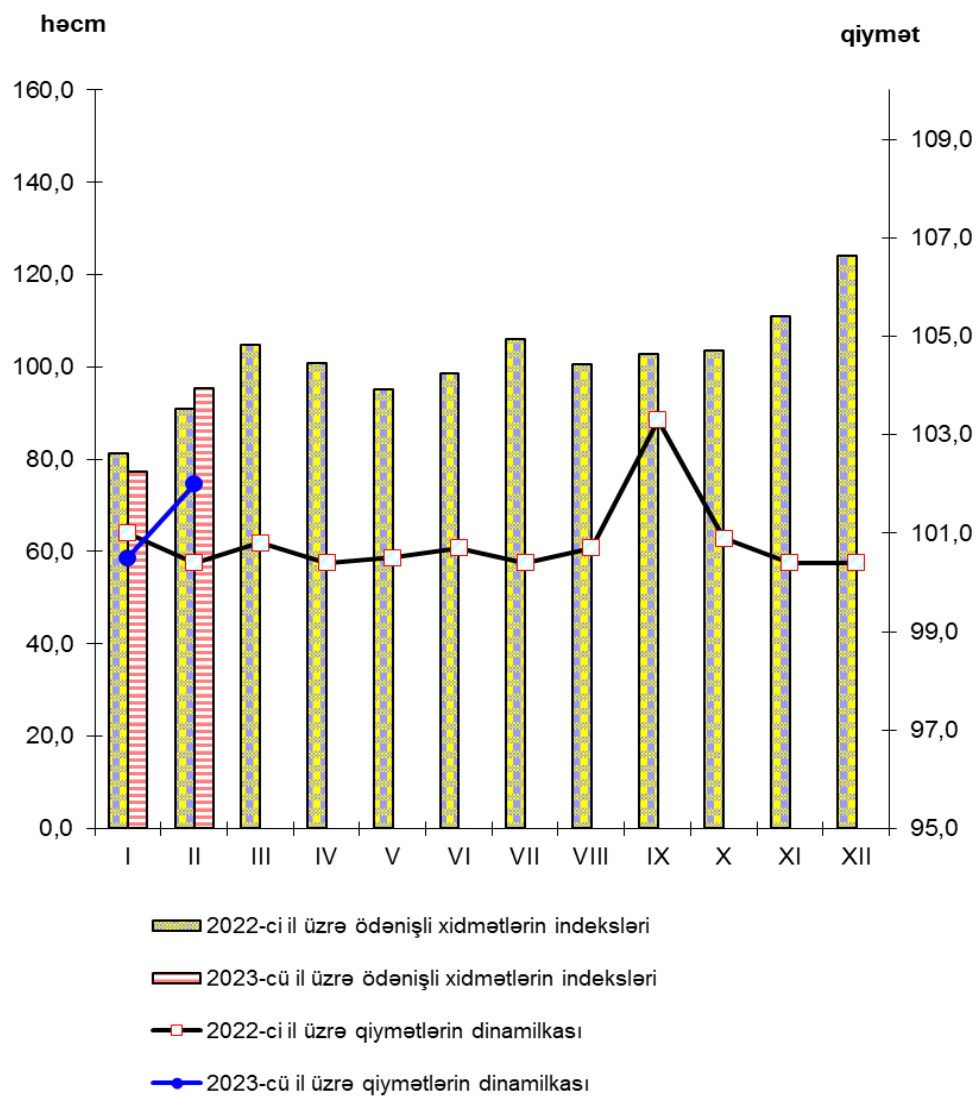
	2023-cü ilin yanvar-fevral aylarında, milyon manat	2023-cü ilin yanvar-fevral ayları 2022-ci ilin yanvar-fevral aylarına nisbətən, faizlə
Ödənişli xidmətlərin ümumi dəyəri - cəmi	1 724,9	111,1
o cümlədən: dövlət	366,4	111,7
qeyri-dövlət	1 358,5	110,9
ondan: fiziki şəxslər	414,2	107,4

Cari ilin yanvar-fevral aylarında hər bir ölkə sakini orta hesabla 170,3 manatlıq və ya ötən ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə nominal ifadədə 30,5 manat çox müxtəlif ödənişli xidmətlərdən istifadə etmişdir.

Əhaliyə göstərilən ödənişli xidmətlərin indeksləri

	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, müqayisəli qiymətlərlə, faizlə		
	Əhaliyə göstərilən ödənişli xidmətlər	o cümlədən	
		hüquqi şəxslər üzrə	fiziki şəxslər üzrə
2022-ci il			
Yanvar	106,6	106,8	105,7
Yanvar-fevral	105,0	104,5	106,6
Yanvar-mart	105,2	104,7	106,6
Yanvar-aprel	106,9	106,1	109,4
Yanvar-may	108,1	106,0	114,7
Yanvar-iyun	107,4	105,6	113,4
Yanvar-iyul	107,2	105,7	112,2
Yanvar-avqust	107,3	106,3	110,8
Yanvar-sentyabr	107,8	107,2	109,6
Yanvar-oktyabr	106,9	106,7	107,5
Yanvar-noyabr	107,3	107,4	106,7
Yanvar-dekabr	108,0	108,0	108,0
2023-cü il			
Yanvar	108,5	110,2	103,4
Yanvar-fevral	111,1	112,3	107,4

**Əhaliyə göstərilən ödənişli xidmətlər üzrə
qiymət və fiziki həcm indeksləri
(əvvəlki aya nisbətən, faizlə)**

Qiymət indeksləri

Cədvəl 37

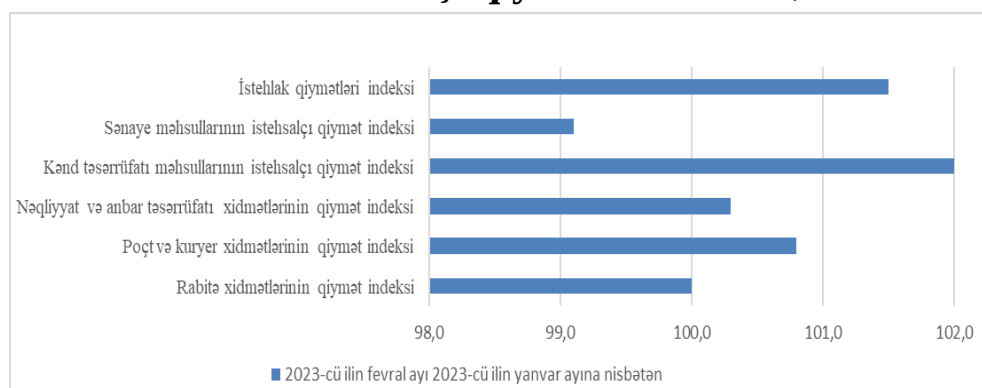
	2023-cü ilin fevral ayı 2023-cü ilin yanvar ayına nisbətən, faizlə	2023-cü ilin fevral ayı 2022-ci ilin fevral ayına nisbətən, faizlə	2023-cü ilin yanvar-fevral ayları 2022-ci ilin yanvar- fevral aylarına nisbətən, faizlə
İstehlak qiymətləri indeksi	101,5	114,1	113,9
Sənaye məhsullarının istehsalçı qiymət indeksi	99,1	92,2	98,0
o cümlədən:			
neft-qaz sənayesi	98,8	86,5	93,7
qeyri neft-qaz sənayesi	100,1	106,5	107,2
Kənd təsərrüfatı məhsullarının istehsalçı qiymət indeksi	102,0	111,8	111,4
Nəqliyyat və anbar təsərrüfatı xidmətlərinin qiymət indeksi	100,3	108,5	108,2
Poçt və kuryer xidmətlərinin qiymət indeksi	100,8	101,2	100,8
Rabitə xidmətlərinin qiymət indeksi	100,0	99,8	99,8
İdxal olunan məhsulların qiymət indeksi	101,4*	121,8**	-
İxrac olunan məhsulların qiymət indeksi	93,4*	107,2**	-
o cümlədən:			
qeyri neft-qaz məhsulları	101,3*	102,3**	-

*2023-cü ilin yanvar ayı 2022-ci ilin dekabr ayına nisbətən

**2023-cü ilin yanvar ayı 2022-ci ilin yanvar ayına nisbətən

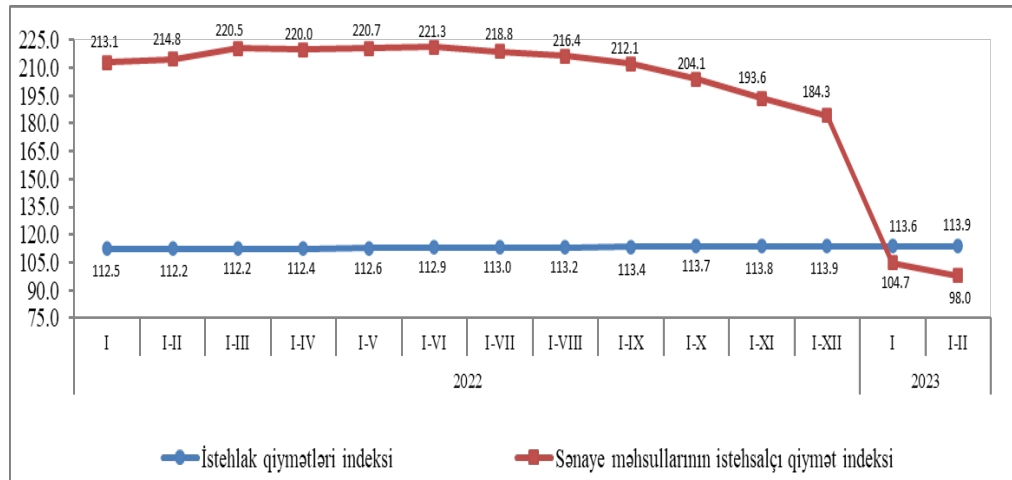
Qrafik 17

İstehlak və istehsalçı qiymət indeksləri, faizlə

Qrafik 18

İstehlak qiymətləri indeksi və sənaye məhsullarının istehsalçı qiymət indeksi
(əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə)

İstehlak qiymətləri indeksi

2023-cü ilin fevral ayında istehlak qiymətləri indeksi yanvar ayı ilə müqayisədə 101,5 faiz, 2023-cü ilin yanvar-fevral aylarında əvvəlki ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə isə 113,9 faiz təşkil etmişdir.

Cədvəl 38

İstehlak qiymətləri indeksinin dəyişməsi

	Cəmi məhsullar və xidmətlər			Ərzaq məhsulları, içkilər və tütün məmulatları		
	əvvəlki aya nisbətən, faizlə	əvvəlki ilin müvafiq ayına nisbətən, faizlə	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	əvvəlki aya nisbətən, faizlə	əvvəlki ilin müvafiq ayına nisbətən, faizlə	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə
2022-ci il						
Yanvar	101,6	112,5	112,5	102,6	117,1	117,1
Fevral	101,1	111,9	112,2	102,1	117,2	117,2
Mart	101,1	112,1	112,2	101,5	116,8	117,0
I rüb	104,4	-	112,2	107,0	-	117,0
Aprel	101,0	113,0	112,4	101,7	118,4	117,4
May	100,7	113,7	112,6	101,0	120,2	117,9
İyun	99,9	114,2	112,9	99,0	120,6	118,4
II rüb	102,6	-	113,6	103,8	-	119,7

REAL SEKTOR

...ardı...

	Cəmi məhsullar və xidmətlər			Ərzaq məhsulları, içkilər və tütün məmulatları		
	əvvəlki aya nisbətən, faizlə	əvvəlki ilin müvafiq ayına nisbətən, faizlə	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	əvvəlki aya nisbətən, faizlə	əvvəlki ilin müvafiq ayına nisbətən, faizlə	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə
2022-ci il						
İyul	100,5	113,7	113,0	100,1	120,3	118,7
Avqust	100,9	114,2	113,2	101,2	120,8	118,9
Sentyabr	103,1	115,6	113,4	103,4	121,8	119,3
III rüb	102,3	-	114,5	101,7	-	121,0
Oktyabr	101,6	115,6	113,7	102,2	121,0	119,4
Noyabr	101,0	115,1	113,8	101,2	120,1	119,5
Dekabr	101,0	114,4	113,9	101,7	119,0	119,5
IV rüb	105,0	-	115,0	106,3	-	120,1
2023-cü il						
Yanvar	101,0	113,6	113,6	101,2	117,5	117,5
Fevral	101,5	114,1	113,9	101,8	117,1	117,3

	Qeyri-ərzaq məhsulları			Xidmətlər		
	əvvəlki aya nisbətən, faizlə	əvvəlki ilin müvafiq ayına nisbətən, faizlə	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	əvvəlki aya nisbətən, faizlə	əvvəlki ilin müvafiq ayına nisbətən, faizlə	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə
2022-ci il						
Yanvar	100,8	105,9	105,9	101,0	111,1	111,1
Fevral	100,3	106,0	106,0	100,4	109,3	110,2
Mart	100,8	106,6	106,2	100,8	110,0	110,1
I rüb	101,9	-	106,2	102,6	-	110,1
Aprel	100,6	107,1	106,4	100,4	110,2	110,2
May	100,7	107,1	106,6	100,5	110,3	110,2
İyun	100,5	107,4	106,7	100,7	110,9	110,3
II rüb	101,9	-	107,2	101,6	-	110,5
İyul	101,4	108,6	107,0	100,4	108,9	110,1
Avqust	100,6	108,9	107,2	100,7	109,5	110,0
Sentyabr	102,4	110,5	107,6	103,3	111,4	110,2
III rüb	103,1	-	109,3	102,5	-	110,0
Oktyabr	101,3	110,9	107,9	100,9	112,0	110,4
Noyabr	101,6	112,1	108,3	100,4	110,7	110,4
Dekabr	100,5	111,9	108,6	100,4	110,2	110,4
IV rüb	104,3	-	111,7	103,8	-	111,0

REAL SEKTOR

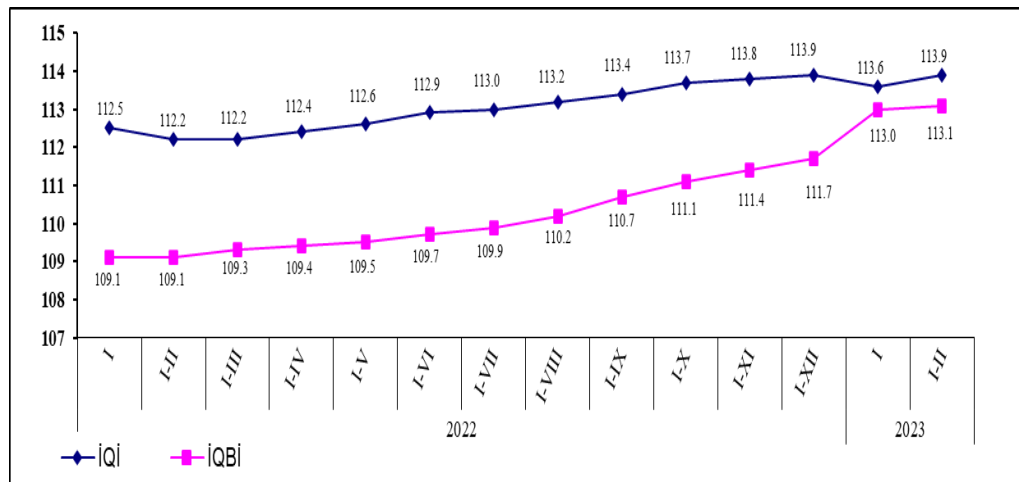
...sonu

	Qeyri-ərzaq məhsulları			Xidmətlər		
	əvvəlki aya nisbətən, faizlə	əvvəlki ilin müvafiq ayına nisbətən, faizlə	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	əvvəlki aya nisbətən, faizlə	əvvəlki ilin müvafiq ayına nisbətən, faizlə	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə
2023-cü il						
Yanvar	101,1	112,2	112,2	100,5	109,7	109,7
Fevral	100,4	112,2	112,2	102,0	111,4	110,6

Qiymətləri dövlət tərəfindən tənzimlənən məhsullar və xidmətlər, həmçinin mövsümi xarakter daşıyan kənd təsərrüfatı məhsulları nəzərə alınmadan hesablanan və bazis inflyasiyası kimi qəbul edilmiş istehlak qiymətlərinin bazis indeksi 2023-cü ilin fevral ayında yanvar ayı ilə müqayisədə 101,0 faiz, əvvəlki ilin fevral ayı ilə müqayisədə 113,3 faiz, 2023-cü ilin yanvar-fevral aylarında əvvəlki ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə isə 113,1 faiz təşkil etmişdir.

Qrafik 19

İstehlak qiymətləri indeksi və istehlak qiymətlərinin bazis indeksinin dəyişməsi (əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə)

2023-cü ilin fevral ayında ərzaq məhsulları, içkilər və tütün məmulatları üzrə istehlak qiymətləri indeksi yanvar ayı ilə müqayisədə 101,8 faiz, 2023-cü ilin yanvar-fevral aylarında əvvəlki ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə isə 117,3 faiz təşkil etmişdir.

Cədvəl 39

**Ərzaq məhsulları, içkilər və tütün məmulatlarının
istehlak qiymətləri indeksləri**

	2023-cü ilin fevral ayı 2023-cü ilin yanvar ayına nisbətən, faizlə	2023-cü ilin fevral ayı 2022-ci ilin fevral ayına nisbətən, faizlə	2023-cü ilin yanvar-fevral ayları 2022-ci ilin yanvar- fevral aylarına nisbətən, faizlə	Məlumat üçün: 2022-ci ilin yanvar-fevral ayları 2021-ci ilin yanvar-fevral aylarına nisbətən, faizlə
Çörək, çörək məmulatları və yarmalar	100,4	116,9	117,9	117,5
Ət və ət məhsulları	100,4	113,5	114,3	108,0
Balıq və balıq məhsulları	100,3	110,3	110,9	114,0
Süd və süd məhsulları, yumurta	100,1	111,0	110,8	111,9
Kərə və bitki yağları	100,2	112,4	112,9	113,7
Meyvələr	105,3	112,5	112,3	113,5
Tərəvəzlər	107,1	143,9	142,2	155,1
Qənd, cəm, bal, şokolad və konfetlər	100,4	114,6	115,1	111,2
Digər kateqoriyalara aid edilməyən ərzaq məhsulları	100,7	117,9	117,9	109,8
Çay, qəhvə, kakao	101,0	117,0	116,6	107,9
Mineral sular, sərinləşdirici içkilər və şirələr	101,1	112,3	112,3	106,3
Araq, brendi (konyak)	100,6	104,3	104,9	104,9
Tütün məmulatları	100,0	103,5	103,5	111,7

2023-cü ilin fevral ayında qeyri-ərzaq məhsulları üzrə istehlak qiymətləri indeksi yanvar ayı ilə müqayisədə 100,4 faiz, 2023-cü ilin yanvar-fevral aylarında əvvəlki ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə isə 112,2 faiz təşkil etmişdir.

Qeyri-ərzaq məhsullarının istehlak qiymətləri indeksləri

	2023-cü ilin fevral ayı 2023-cü ilin yanvar ayına nisbətən, faizlə	2023-cü ilin fevral ayı 2022-ci ilin fevral ayına nisbətən, faizlə	2023-cü ilin yanvar-fevral ayları 2022-ci ilin yanvar-fevral aylarına nisbətən, faizlə	Məlumat üçün: 2022-ci ilin yanvar-fevral ayları 2021-ci ilin yanvar- fevral aylarına nisbətən, faizlə
Parçalar	100,0	114,1	114,0	114,2
Geyim	100,2	109,7	109,6	106,0
Ayaqqabı	100,2	109,7	109,7	105,6
İnşaat materialları	100,1	108,0	108,2	114,1
Mebel və ev əşyaları	100,7	112,1	111,9	108,9
Xalça və digər döşəmə örtükləri	100,4	112,6	112,6	112,3
Məişət cihazları	100,4	108,7	108,6	104,8
Kiçik elektrik cihazları	100,5	109,1	109,0	106,8
Şüşə məmulatları, yemək qabları və əşyaları	100,5	110,6	110,6	111,0
Evə qulluq etmək üçün lazım olan məhsullar (yuyucu vasitələr və s.)	100,6	114,4	115,0	108,4
Dərmanlar	100,0	117,8	117,8	100,0
Müalicə ləvazimatları və cihazları	100,5	108,0	108,2	108,4
Minik avtomobilləri	100,2	102,6	102,6	104,8
Velosipedlər	100,3	109,7	109,8	106,4
Minik avtomobilləri üçün ehtiyat hissələri	100,3	109,9	110,0	111,7
Yanacaq məhsulları (benzin və dizel yanacağı)	100,0	109,0	109,0	100,0
Telefon aparatları	100,0	102,7	102,8	102,4
Foto-kino avadanlıqları və optik cihazlar	99,8	103,7	104,2	104,5
Məlumatın işlənməsi üçün avadanlıqlar (fərdi kompüter, noutbuk, planşet)	100,1	103,4	103,7	101,8
Oyuncaqlar	100,6	111,6	111,7	109,9

REAL SEKTOR

...ardı

	2023-cü ilin fevral ayı 2023-cü ilin yanvar ayına nisbətən, faizlə	2023-cü ilin fevral ayı 2022-ci ilin fevral ayına nisbətən, faizlə	2023-cü ilin yanvar-fevral ayları 2022-ci ilin yanvar- fevral aylarına nisbətən, faizlə	Məlumat üçün: 2022-ci ilin yanvar-fevral ayları 2021-ci ilin yanvar- fevral aylarına nisbətən, faizlə
Açıq havada idman, turizmlə məşğul olmaq və istirahət vaxtı istifadə etmək üçün əşyalar	100,5	116,2	116,3	109,7
Kitablar	100,5	110,7	110,4	106,3
Qəzetlər və digər dövri nəşrlər	100,1	102,6	102,5	101,4
Dəftərxana və şəkil çəkmək üçün ləvazimat	100,4	142,0	142,0	111,9
Şəxsi gigiyena əşyaları, saç qurutmaq üçün fenlər	100,8	111,3	111,2	107,7
Zərgərlik məmulatları	100,5	111,8	112,0	108,7
Sair şəxsi istifadə əşyaları	100,4	111,7	111,8	109,1

2023-cü ilin fevral ayında əhaliyə göstərilmiş ödənişli xidmətlər üzrə istehlak qiymətləri indeksi yanvar ayı ilə müqayisədə 102,0 faiz, 2023-cü ilin yanvar-fevral aylarında əvvəlki ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə isə 110,6 faiz təşkil etmişdir.

**Əhaliyə göstərilmiş ödənişli xidmətlərin
istehlak qiymətləri indeksləri**

	2023-cü ilin fevral ayı 2023-cü ilin yanvar ayına nisbətən, faizlə	2023-cü ilin fevral ayı 2022-ci ilin fevral ayına nisbətən, faizlə	2023-cü ilin yanvar-fevral ayları 2022-ci ilin yanvar-fevral aylarına nisbətən, faizlə	Məlumat üçün: 2022-ci ilin yanvar-fevral ayları 2021-ci ilin yanvar- fevral aylarına nisbətən, faizlə
Paltarların təmizlənməsi, təmiri və kirayəsi	100,7	116,0	116,0	112,3
Ayaqqabıların təmiri	100,0	117,6	118,1	110,4
İcarəçi tərəfindən ödənilmiş icarə haqqı	101,0	116,9	116,5	109,9
Soyuq su təchizatı xidməti	100,0	100,0	100,0	133,3
Zibilin daşınması xidməti	100,0	100,0	100,0	100,0
Kanalizasiya xidməti	100,0	100,0	100,0	133,3
Elektrik enerjisi təchizatı xidməti	100,0	100,0	100,0	112,5
Təbii qaz təchizatı xidməti	100,0	100,0	100,0	141,7
Mərkəzi isitmə xidməti	100,0	100,0	100,0	100,0
Mebel, ev əşyaları və döşəmə örtüklərinin təmiri	100,1	110,9	111,9	111,3
Məişət cihazlarının təmiri	100,6	115,7	115,5	109,9
Ev və məişət xidmətləri	100,0	113,6	113,8	109,6
Tibbi xidmətlər	101,2	105,2	105,1	108,6
Stomatoloji xidmətlər	100,4	112,6	112,7	109,7
Xəstəxana xidmətləri	100,0	104,7	104,6	105,6
Avtomobillərin təmiri	100,5	113,2	113,0	109,0
Dəmir yolu nəqliyyatı ilə sərnəşin daşınması xidmətləri	102,6	104,0	102,7	100,0

REAL SEKTOR

...ardı

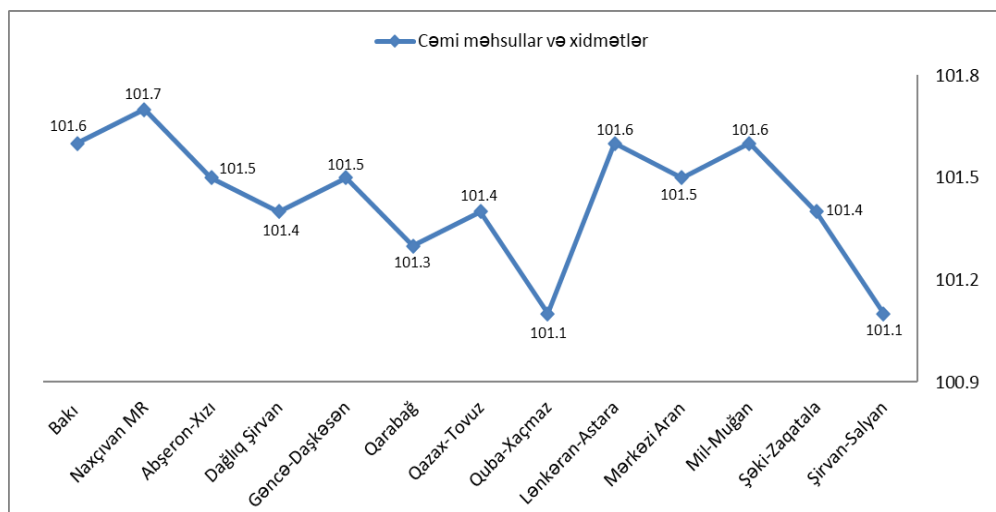
	2023-cü ilin fevral ayı 2023-cü ilin yanvar ayına nisbətən, faizlə	2023-cü ilin fevral ayı 2022-ci ilin fevral ayına nisbətən, faizlə	2023-cü ilin yanvar-fevral ayları 2022-ci ilin yanvar-fevral aylarına nisbətən, faizlə	Məlumat üçün: 2022-ci ilin yanvar-fevral ayları 2021-ci ilin yanvar-fevral aylarına nisbətən, faizlə
Metro nəqliyyatı ilə sərnəşin daşınması xidmətləri	133,3	133,3	116,7	100,0
Avtomobil nəqliyyatı ilə sərnəşin daşınması xidmətləri	117,8	118,3	109,4	100,3
Hava nəqliyyatı ilə sərnəşin daşınması xidmətləri	91,2	135,3	139,6	99,6
Dəniz nəqliyyatı ilə sərnəşin daşınması xidmətləri	100,0	100,0	100,0	100,0
Poçt xidmətləri	100,0	100,0	100,0	157,9
Telefon rabitəsi xidmətləri	100,3	102,1	102,0	100,0
Kompleks istirahətin təşkili üzrə xidmətlər	101,1	112,2	111,2	102,9
Ödənişli ali təhsil haqqı	100,0	101,1	101,1	102,5
Restoran və kafelər tərəfindən yeməklə təmin edilmə xidmətləri	100,6	118,3	118,7	113,5
Məhmanxana xidməti	100,7	108,9	108,6	104,9
Bərbərxana və kosmetoloji xidmətlər	100,9	114,2	114,1	109,6
Nəqliyyat vasitələrinin sığortası haqqı	100,0	100,0	100,0	100,0

**Ölkənin iqtisadi rayonları üzrə 2023-cü ilin fevral ayında
istehlak qiymətləri indeksləri (əvvəlki aya nisbətən, faizlə)**

	Cəmi məhsullar və xidmətlər	Ərzaq məhsulları, içkilər və tütün məmulatları	Qeyri-ərzaq məhsulları	Xidmətlər
Bakı şəhəri	101,6	101,5	100,5	102,7
Naxçıvan Muxtar Respublikası	101,7	101,6	101,2	102,0
Abşeron-Xızı	101,5	101,5	100,2	102,4
Dağlıq Şirvan	101,4	102,1	100,4	101,3
Gəncə-Daşkəsən	101,5	101,9	100,3	101,6
Qarabağ	101,3	101,4	100,1	102,1
Qazax-Tovuz	101,4	101,8	100,3	101,8
Quba-Xaçmaz	101,1	101,5	100,3	101,1
Lənkəran-Astara	101,6	101,9	100,8	101,7
Mərkəzi Aran	101,5	102,3	100,3	101,3
Mil-Muğan	101,6	102,6	100,4	101,1
Şəki-Zaqatala	101,4	101,9	100,5	101,6
Şərqi Zəngəzur	...	...	...	...
Şirvan-Salyan	101,1	101,5	100,2	101,2

Qrafik 20

**İqtisadi rayonlar üzrə istehlak qiymətləri indeksləri
(əvvəlki aya nisbətən, faizlə)**

Sənaye məhsullarının istehsalçı qiymət indeksləri. 2023-cü ilin fevral ayında əvvəlki ayla müqayisədə sənaye məhsullarının istehsalçı qiymət indeksi 99,1 faiz, o cümlədən mədənçıxarma sənayesi üzrə 98,5 faiz, emal sənayesi üzrə 100,4 faiz, elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı, su təchizatı; tullantıların təmizlənməsi və emalı sahələri üzrə isə 100,0 faiz təşkil etmişdir.

Cari ilin fevral ayında əvvəlki ayla müqayisədə istehsalçı qiymət indeksi neft-qaz sənayesi məhsulları üzrə 98,8 faiz, qeyri neft-qaz sənayesi məhsulları üzrə isə 100,1 faiz təşkil etmişdir.

Sənaye məhsullarının istehsalçı qiymət indeksləri

	2023-cü ilin fevral ayı 2023-cü ilin yanvar ayına nisbətən, faizlə	2023-cü ilin fevral ayı 2022-ci ilin fevral ayına nisbətən, faizlə	2023-cü ilin yanvar-fevral ayları 2022-ci ilin yanvar-fevral aylarına nisbətən, faizlə
Sənaye məhsullarının istehsalçı qiymət indeksi	99,1	92,2	98,0
neft-qaz sənayesi	98,8	86,5	93,7
qeyri neft-qaz sənayesi	100,1	106,5	107,2
mədənçıxarma sənayesi	98,5	83,2	90,7
emal sənayesi	100,4	110,7	111,8
elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı	100,0	100,0	100,0
su təchizatı; tullantıların təmizlənməsi və emalı	100,0	100,0	100,0

Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq məhsullarının istehsalçı qiymət indeksləri. 2023-cü ilin fevral ayında əvvəlki ayla müqayisədə kənd təsərrüfatı məhsullarının istehsalçı qiymət indeksi 102,0 faiz, o cümlədən bitkiçilik məhsulları üzrə 104,0 faiz, heyvandarlıq məhsulları üzrə 100,0 faiz təşkil etmişdir.

Cari ilin fevral ayında əvvəlki ayla müqayisədə meşə təsərrüfatı məhsullarının istehsalçı qiymət indeksi 100,0 faiz, balıq və sair balıqçılıq məhsullarının istehsalçı qiymət indeksi 101,9 faiz təşkil etmişdir.

**Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq məhsullarının
istehsalçı qiymət indeksləri**

	2023-cü ilin fevral ayı 2023-cü ilin yanvar ayına nisbətən, faizlə	2023-cü ilin fevral ayı 2022-ci ilin fevral ayına nisbətən, faizlə	2023-cü ilin yanvar-fevral ayları 2022-ci ilin yanvar-fevral aylarına nisbətən, faizlə
Kənd təsərrüfatı məhsulları	102,0	111,8	111,4
bitkiçilik məhsulları	104,0	111,4	110,5
heyvandarlıq məhsulları	100,0	111,9	112,0
Meşə təsərrüfatı məhsulları	100,0	109,0	109,0
Balıq və sair balıqçılıq məhsulları	101,9	103,9	103,7

Nəqliyyat, anbar təsərrüfatı, poçt, rabitə, İKT və reklam xidmətlərinin qiymət indeksləri. 2023-cü ilin fevral ayında əvvəlki ayla müqayisədə nəqliyyat və anbar təsərrüfatı xidmətlərinin qiymət indeksi 100,3 faiz, o cümlədən nəqliyyatda yükdaşıma xidmətləri üzrə 100,7 faiz, nəqliyyatda sərnişindaşıma xidmətləri üzrə 97,2 faiz, yardımçı nəqliyyat və anbar təsərrüfatı xidmətləri üzrə isə 100,0 faiz təşkil etmişdir.

Cari ilin fevral ayında əvvəlki ayla müqayisədə poçt və kuryer xidmətlərinin qiymət indeksi 100,8, rabitə və İKT xidmətləri üzrə 100,0 faiz, reklam xidmətləri üzrə isə 99,9 faiz təşkil etmişdir.

Nəqliyyat, anbar təsərrüfatı, poçt, rabitə, İKT və reklam xidmətlərinin qiymət indeksləri

	2023-cü ilin fevral ayı 2023-cü ilin yanvar ayına nisbətən, faizlə	2023-cü ilin fevral ayı 2022-ci ilin fevral ayına nisbətən, faizlə	2023-cü ilin yanvar-fevral ayları 2022-ci ilin yanvar-fevral aylarına nisbətən, faizlə
Nəqliyyat və anbar təsərrüfatı xidmətlərinin qiymət indeksi	100,3	108,5	108,2
yükdəşimə nəqliyyatı xidməti	100,7	107,0	106,5
sərnişindəşimə nəqliyyatı xidməti	97,2	127,2	127,4
yardımcı nəqliyyat xidməti	100,0	100,0	100,0
anbar təsərrüfatı xidməti	100,0	98,5	98,8
Poçt və kuryer xidmətlərinin qiymət indeksi	100,8	101,2	100,8
Rabitə xidmətlərinin qiymət indeksi	100,0	99,8	99,8
İKT xidmətlərinin qiymət indeksi	100,0	99,4	99,3
Reklam xidmətlərinin qiymət indeksi	99,9	101,6	102,3

İdxal olunan məhsulların qiymət indeksləri. 2023-cü ilin yanvar ayında idxal olunan məhsulların qiymət indeksi əvvəlki ayla müqayisədə 101,4 faiz, əvvəlki ilin müvafiq ayı ilə müqayisədə 121,8 faiz təşkil etmişdir.

2023-cü ilin fevral ayında ölkəyə idxal edilmiş ərzaqlıq buğdanın 1 tonunun orta qiyməti 543,58 manat təşkil etmişdir.

İxrac olunan məhsulların qiymət indeksləri. 2023-cü ilin yanvar ayında ixrac olunan məhsulların qiymət indeksi əvvəlki ayla müqayisədə 93,4 faiz, əvvəlki ilin müvafiq ayı ilə müqayisədə 107,2 faiz təşkil etmişdir.

İxrac olunan qeyri neft-qaz məhsullarının qiymət indeksi 2023-cü ilin yanvar ayında əvvəlki ayla müqayisədə 101,3 faiz, əvvəlki ilin müvafiq ayı ilə müqayisədə 102,3 faiz təşkil etmişdir.

Kredit qoyuluşları

Mərkəzi Bankın təqdim etdiyi məlumatlara görə 2023-cü il fevral ayının 1-nə ölkənin bank və digər kredit təşkilatlarının kredit portfeli əvvəlki ilin eyni dövrü ilə müqayisədə 17,5 faiz artaraq, milli valyuta ekvivalentində 20259,2 milyon manat təşkil etmişdir. Ümumi kredit portfelinin 16656,3 milyon manatı və ya 82,2 faizi uzunmüddətli kreditlərin payına düşmüşdür.

Kreditlərin 97,1 faizi banklar, 2,9 faizi isə bank olmayan kredit təşkilatları və kredit ittifaqları tərəfindən verilmişdir.

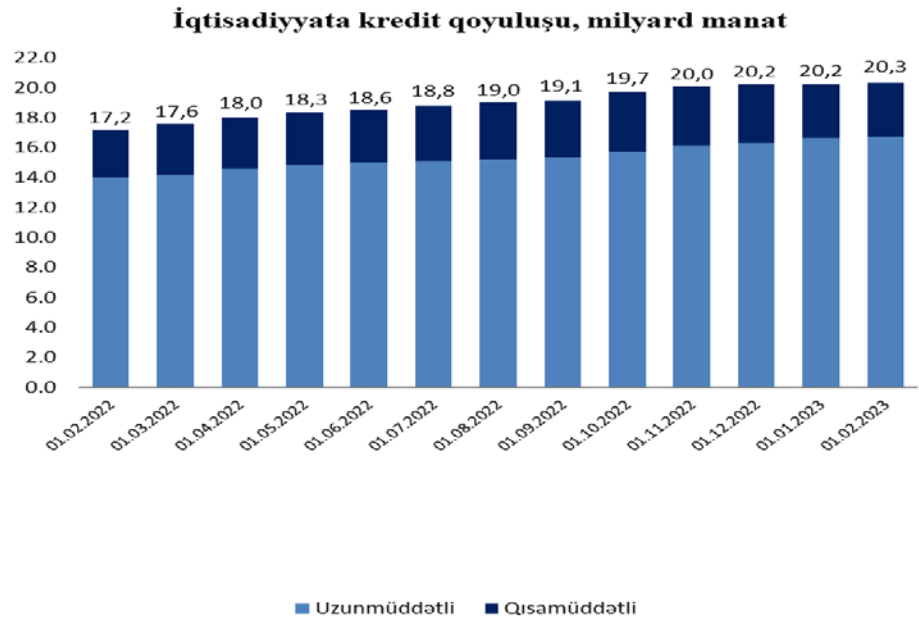
Ödəmə vaxtı keçmiş kreditlərin məbləği il ərzində 17,4 faiz azalaraq 583,8 milyon manat olmuş və ümumi kredit portfelinin 2,9 faizini təşkil etmişdir.

Cədvəl 46

İqtisadiyyata kredit qoyuluşu

	2023-cü il fevralın 1-i vəziyyətinə, milyon manat	Əvvəlki ilin eyni dövrünə nisbətən, faizlə
Kredit qoyuluşları – cəmi	20259,2	117,5
o cümlədən:		
qısamüddətli	3602,9	111,5
uzunmüddətli	16656,3	118,9
Ödəmə vaxtı keçmiş kreditlər	583,8	82,6
Kreditlərin ümumi həcmində vaxtı keçmiş kreditlərin xüsusi çəkisi, %-lə	2,9	x

Qrafik 21

Məşğulluq və işsizlik

2023-cü il martın 1-i vəziyyətinə ilkin məlumatlara əsasən iqtisadi fəal əhalinin sayı 5359,7 min nəfər olmuş, onlardan 5057,4 min nəfərini məşğul əhali təşkil etmişdir.

Cari il fevralın 1-i vəziyyətinə müddə ilə çalışan işçilərin sayı 1712,1 min nəfər, o cümlədən iqtisadiyyatın dövlət sektorunda 901,1 min nəfər, qeyri-dövlət sektorunda isə 811,0 min nəfər təşkil etmişdir. İqtisadiyyatın neft-qaz sektorunda 31,5 min nəfər, qeyri neft-qaz sektorunda isə 1680,6 min nəfər çalışmışdır.

Müəssisə və təşkilatlarda müddə ilə çalışan işçilərin 23,1 faizi məhsul istehsalı sahələrində, o cümlədən 7,3 faizi emal sənayesində, 6,8 faizi tikintidə, 3,6 faizi kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq sahələrində, 1,9 faizi mədənçıxarma sənayesində, 1,9 faizi su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı, 1,6 faizi elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı sahələrində məşğul olmuşdur.

Xidmət sahəsində işləyənlərin 19,5 faizi təhsil, 18,8 faizi ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri, 8,3 faizi əhaliyə səhiyyə və sosial xidmətlərin göstərilməsi, 6,5 faizi dövlət idarəetməsi və müdafiə; sosial təminat, 5,0 faizi inzibati və yardımçı xidmətlərin göstərilməsi, 4,2 faizi nəqliyyat və anbar təsərrüfatı, 3,5 faizi peşə, elmi və texniki fəaliyyət, 3,1 faizi istirahət, əyləncə və incəsənət, 2,1 faizi turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə, 2,0 faizi maliyyə və sığorta fəaliyyəti, 1,8 faizi informasiya və rabitə, 1,1 faizi digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi və 1,0 faizi daşınmaz əmlakla əlaqədar əməliyyatlar sahələrində çalışmışlar.

**2023-cü il fevral ayının 1-i vəziyyətinə iqtisadi fəaliyyət və
mülkiyyət növləri üzrə muzzla çalışan işçilərin sayı
(min nəfər)**

İqtisadi fəaliyyət növləri	Cəmi	o cümlədən	
		dövlət	qeyri-dövlət
Ölkə üzrə – cəmi	1 712,1	901,1	811,0
Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq	61,4	25,1	36,3
Mədənçıxarma sənayesi	32,9	11,7	21,2
Emal sənayesi	124,2	17,5	106,7
Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı	27,6	27,1	0,5
Su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı	33,1	30,1	3,0
Tikinti	115,6	24,6	91,0
Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri	321,4	2,2	319,2
Nəqliyyat və anbar təsərrüfatı	72,3	42,6	29,7
Turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə	35,3	1,4	33,9
İnformasiya və rabitə	31,5	14,0	17,5
Maliyyə və sığorta fəaliyyəti	34,9	7,0	27,9
Daşınmaz əmlakla əlaqədar əməliyyatlar	16,9	5,6	11,3
Peşə, elmi və texniki fəaliyyət	59,4	30,9	28,5
İnzibati və yardımçı xidmətlərin göstərilməsi	86,1	65,8	20,3
Dövlət idarəetməsi və müdafiə; sosial təminat	111,6	106,1	5,5
Təhsil	333,9	320,1	13,8
Əhaliyə səhiyyə və sosial xidmətlərin göstərilməsi	141,9	117,8	24,1
İstirahət, əyləncə və incəsənət sahəsində fəaliyyət	53,5	48,5	5,0
Digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi	18,6	3,0	15,6

2023-cü ilin yanvar ayında bir işçiyə düşən orta aylıq işlənmiş iş saatlarının miqdarı 141,6 saat təşkil etmişdir.

Cədvəl 48

**2023-cü ilin yanvar ayında iqtisadi fəaliyyət növləri üzrə
bir işçiyə düşən orta aylıq işlənmiş
iş saatlarının miqdarı**

İqtisadi fəaliyyət növləri	İş saatlarının miqdarı
Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq	143,1
Mədəncixarma sənayesi	142,6
Emal sənayesi	140,2
Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı	143,2
Su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı	146,6
Tikinti	142,0
Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri	147,2
Nəqliyyat və anbar təsərrüfatı	137,5
Turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə	146,9
İnformasiya və rabitə	141,5
Maliyyə və sığorta fəaliyyəti	142,0
Daşınmaz əmlakla əlaqədar əməliyyatlar	139,2
Peşə, elmi və texniki fəaliyyət	138,9
İnzibati və yardımçı xidmətlərin göstərilməsi	139,5
Dövlət idarəetməsi və müdafiə; sosial təminat	143,1
Təhsil	137,2
Əhaliyə səhiyyə və sosial xidmətlərin göstərilməsi	139,3
İstirahət, əyləncə və incəsənət sahəsində fəaliyyət	144,7
Digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi	136,1

Dövlət büdcəsi

2023-cü ilin yanvar ayında dövlət büdcəsinin gəlirləri 4006,5 milyon manat, xərcləri isə 1457,9 milyon manat təşkil etmişdir.

Cədvəl 49

Dövlət büdcəsinin gəlirləri

	2023-cü ilin yanvar ayı, milyon manat	yekuna görə faizlə	ÜDM-də payı, faizlə
Gəlirlər – cəmi	4006,5	100,0	41,3
o cümlədən:			
Fiziki şəxslərin gəlir vergisi	102,1	2,6	1,1
Hüquqi şəxslərin mənfəət (gəlir) vergisi	2345,0	58,5	24,2
Torpaq vergisi	2,8	0,1	0,03
Əmlak vergisi	16,7	0,4	0,2
Əlavə dəyər vergisi	829,7	20,7	8,6
Sadələşdirilmiş vergi	50,3	1,3	0,5
Aksiz	97,2	2,4	1,0
Yol vergisi	12,8	0,3	0,1
Mədən vergisi	9,5	0,2	0,1
Xarici iqtisadi fəaliyyətlə bağlı vergilər	128,6	3,2	1,3
Digər daxilolmalar	411,8	10,3	4,2

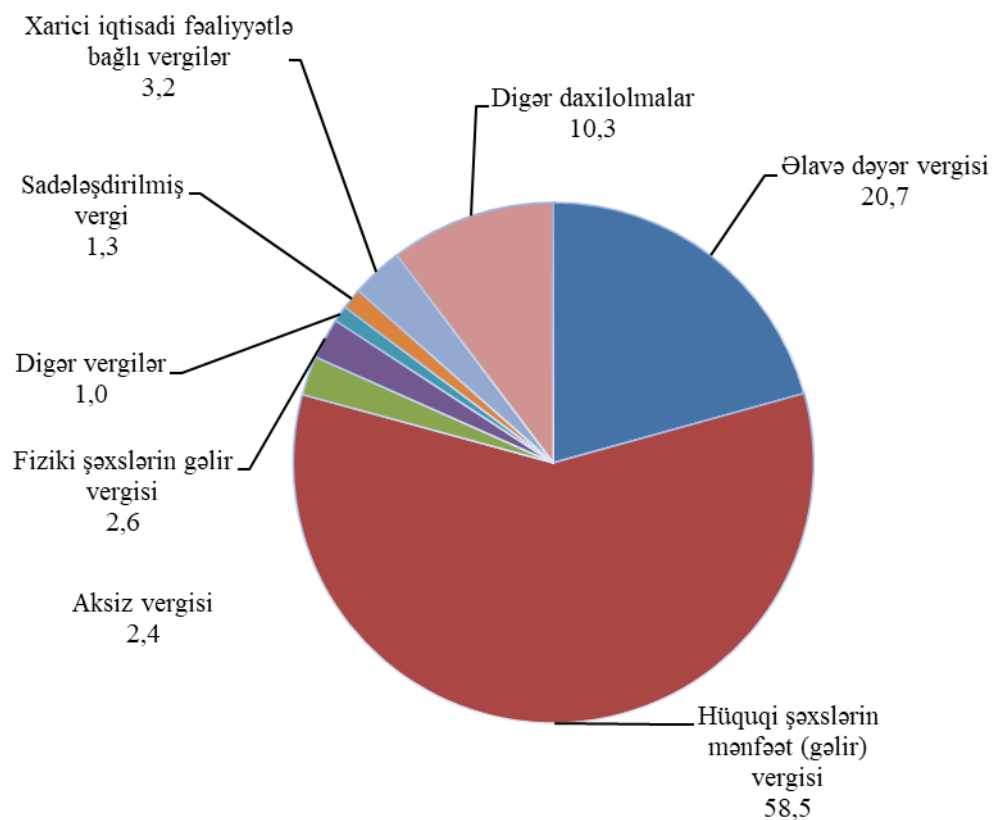
Daxilolmaların 58,5 faizi hüquqi şəxslərin mənfəət (gəlir) vergisi, 20,7 faizi əlavə dəyər vergisi, 3,2 faizi xarici iqtisadi fəaliyyətlə bağlı vergilər, 2,6 faizi fiziki şəxslərin gəlir vergisi, 2,4 faizi aksizlər, 1,3 faizi sadələşdirilmiş vergi, 1,0 faizi vergilərin digər növləri, 10,3 faizi isə vergi olmayan gəlirlər hesabına təmin edilmişdir.

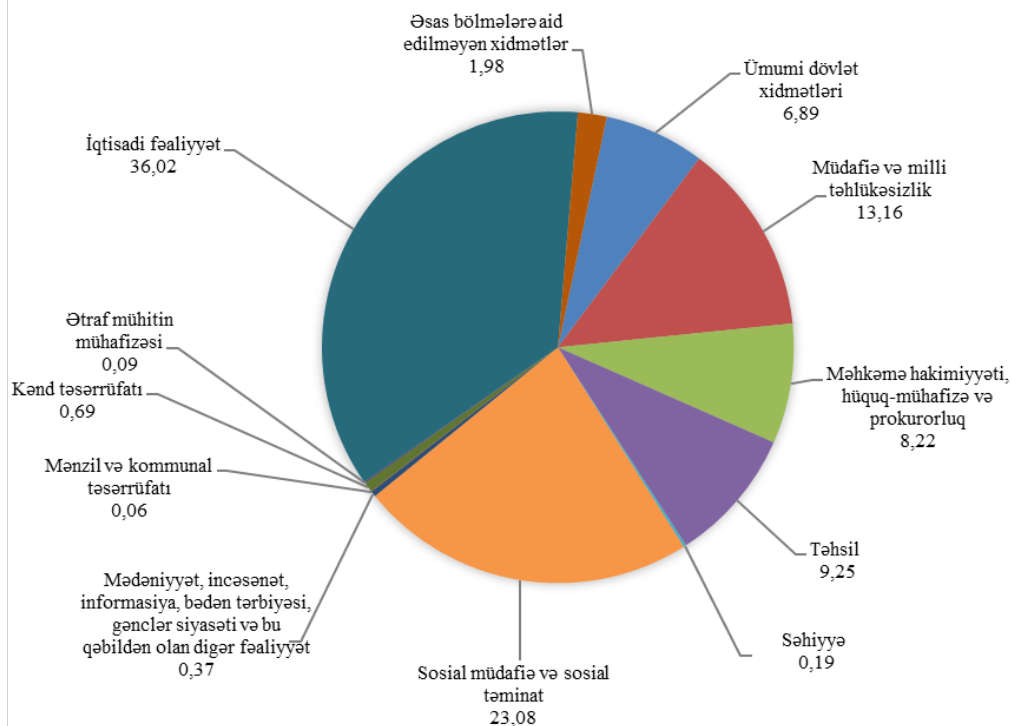
Dövlət büdcəsinin xərcləri

	2023-cü ilin yanvar ayı, milyon manat	yekuna görə faizlə	ÜDM-də payı, faizlə
Xərclər – cəmi	1457,9	100,0	15,05
o cümlədən:			
Ümumi dövlət xidmətləri	100,5	6,89	1,04
Müdafiə və milli təhlükəsizlik	191,9	13,16	1,98
Məhkəmə hakimiyyəti, hüquq - mühafizə və prokurorluq	119,8	8,22	1,24
Təhsil	134,9	9,25	1,39
Səhiyyə	2,7	0,19	0,03
Sosial müdafiə və sosial təminat	336,5	23,08	3,47
Mədəniyyət, incəsənət, informasiya, bədən tərbiyəsi, gənclər siyasəti və bu qəbildən olan digər fəaliyyət	5,4	0,37	0,06
Mənzil və kommunal təsərrüfatı	0,8	0,06	0,01
Kənd təsərrüfatı	10,1	0,69	0,10
Ətraf mühitin mühafizəsi	1,3	0,09	0,01
İqtisadi fəaliyyət	525,1	36,02	5,42
Əsas bölmələrə aid edilməyən xidmətlər	28,9	1,98	0,30

Büdcə vəsaitlərinin 36,0 faizi iqtisadi fəaliyyətin, 23,1 faizi sosial müdafiə və sosial təminatın, 13,2 faizi müdafiə və milli təhlükəsizlik tədbirlərinin, 9,5 faizi təhsil və səhiyyənin, 6,9 faizi ümumi dövlət xidmətlərinin, 11,3 faizi isə digər sahələrin maliyyələşdirilməsinə xərclənmişdir.

**2023-cü ilin yanvar ayında büdcə gəlirlərinin
strukturunu, faizlə**

**2023-cü ilin yanvar ayında büdcə xərclərinin
strukturunu, faizlə**

Maliyyə Nazirliyinin təqdim etdiyi operativ məlumatlara əsasən 2023-cü ilin yanvar-fevral aylarında dövlət büdcəsinin gəlirləri 5877,6 milyon manat, xərcləri 3660,4 milyon manat təşkil etmiş, büdcənin icrasında 2217,2 milyon manatlıq və ya ümumi daxili məhsulun 11,2 faizi qədər profisit yaranmışdır.

Xarici ticarət

2023-cü ilin yanvar ayında Azərbaycan Respublikasının hüquqi və fiziki şəxsləri dünyanın 136 ölkəsindəki tərəfdaşları ilə ticarət əməliyyatları həyata keçirmiş, 73 ölkəyə məhsul ixrac olunmuş, 132 ölkədən idxal olunmuşdur.

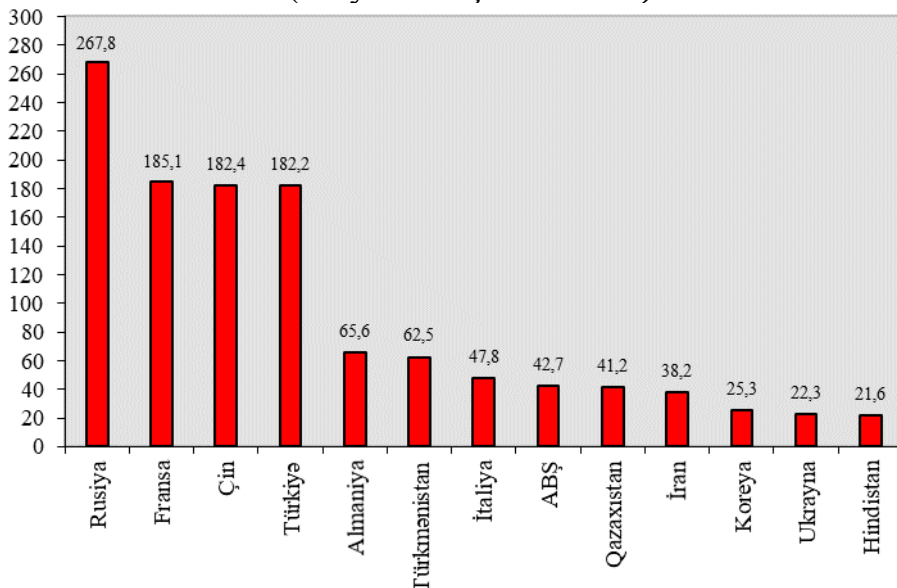
Gömrük orqanlarında qeydiyyatı aparılmış, lakin gömrük rəsmiləşdirilməsi tam başa çatdırılmamış ixrac olunan xam neft və təbii qazın statistik qiymətləndirilmiş dəyəri nəzərə alınmaqla 2023-cü ilin yanvar ayında xarici ticarət dövriyyəsi 4591,4 milyon ABŞ dolları, o cümlədən ixracın dəyəri 3178,7 milyon dollar, idxalın dəyəri 1412,7 milyon dollar təşkil etmiş, nəticədə 1766,0 milyon dollarlıq müsbət ticarət saldosu yaranmışdır.

2022-ci ilin yanvar ayı ilə müqayisədə xarici ticarət dövriyyəsi faktiki qiymətlərlə 15,6 faiz, real ifadədə 3,9 faiz, o cümlədən idxal 18,7 faiz artmış, ixrac isə 1,0 faiz azalmışdır.

Dövlət Gömrük Komitəsindən daxil olmuş məlumatlara əsasən xarici ticarət dövriyyəsinin 91,7 faizi İtaliya, Türkiyə, Rusiya, İsrail, Çin, Fransa, Almaniya, Hindistan, Vyetnam, Çexiya, Gürcüstan, Türkmənistan, Rumıniya, Avstriya, İrlandiya, Yunanıstan, Qazaxıstan, ABŞ, İran, Ukrayna və Koreya ilə aparılmış ticarət əməliyyatlarının payına düşmüşdür.

Ölkəyə idxal olunmuş məhsulların ümumi dəyərinin 19,0 faizi Rusiyanın, 13,1 faizi Fransanın, hər biri 12,9 faiz olmaqla Çin və Türkiyənin, 4,6 faizi Almaniyanın, 4,4 faizi Türkmənistanın, 3,4 faizi İtaliyanın, 3,0 faizi ABŞ-ın, 2,9 faizi Qazaxıstanın, 2,7 faizi İranın, 1,8 faizi Koreyanın, 1,6 faizi Ukraynanın, 1,5 faizi Hindistanın, hər biri 1,4 faiz olmaqla Belarus və Yaponiyanın, 1,3 faizi Birləşmiş Krallığın, 0,9 faizi Polşanın, 0,8 faizi İndoneziyanın, 0,7 faizi Niderlandın, 9,7 faizi isə digər ölkələrin payına düşmüşdür.

**2023-cü ilin yanvar ayında idxalda daha çox paya malik
olan ölkələr üzrə idxalın dəyəri**
(milyon ABŞ dolları ilə)

İdxalda maşınların, mexanizmlərin, elektrotexniki avadanlıq və aparatların, mineral məhsulların, nəqliyyat vasitələrinin, kimya sənayesi məhsullarının, azqiymətli metallar və onlardan hazırlanan məmulatların, bitki mənşəli məhsulların, hazır ərzaq məhsulları, içkilər və bütün məmulatlarının, plastik kütlə və ondan hazırlanan məmulatların, toxuculuq materialları və məmulatlarının dəyəri üstünlük təşkil etmişdir.

İdxal olunan malların 64,0 faizini avtomobil, 13,2 faizini dəmir yolu, 9,7 faizini dəniz, 9,2 faizini hava nəqliyyatı ilə gətirilmiş, 3,9 faizini isə boru kəməri və elektrik ötürücü xətləri ilə nəql edilmiş məhsulların dəyəri təşkil etmişdir.

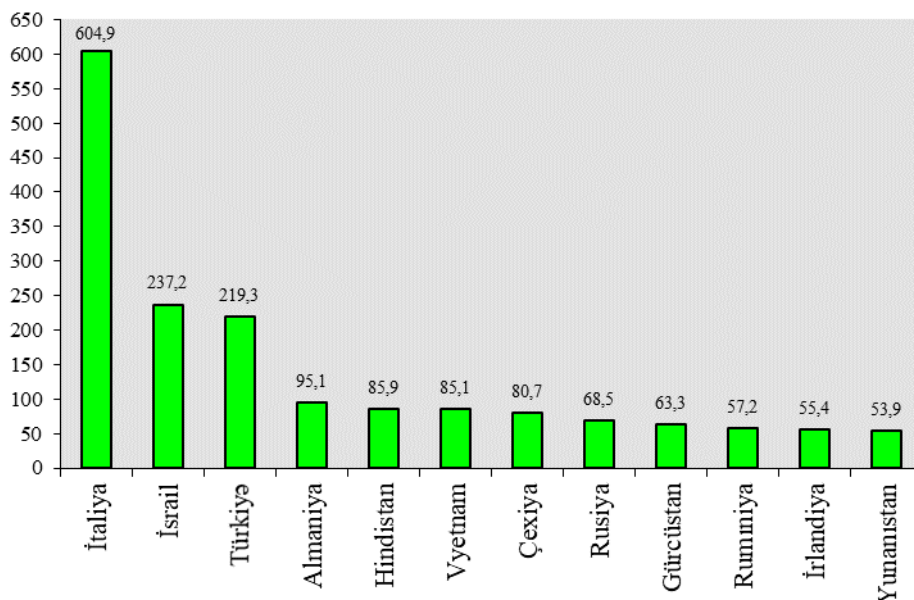
2022-ci ilin yanvar ayı ilə müqayisədə 2023-cü ilin yanvar ayında mühüm məhsul növlərindən buğda idxalı 52,2 faiz, şokolad və şokolad məhsulları – 37,8 faiz, unlu qənnadı məmulatları – 8,3 faiz, çay – 31,6 faiz, minik avtomobilləri – 23,5 faiz, polad prokatı – 86,9 faiz, qara metallardan borular – 20,0 faiz, sintetik yuyucu vasitələr – 28,5 faiz, qara metallardan

çubuqlar – 69,2 faiz, polietilen – 40,6 faiz, yük avtomobilləri – 2,7 faiz, mineral gübrələr – 30,2 faiz, paltaryuyan maşınlar – 2,4 dəfə, sement – 26,2 faiz artmış, təzə meyvə idxalı isə 4,0 faiz, bitki yağları – 55,0 faiz, kərə yağı, digər süd yağları və pastaları – 19,1 faiz, kartof – 26,5 faiz, quş əti və onun əlavə məhsulları – 22,1 faiz, təzə tərəvəz – 30,2 faiz, mal əti – 7,2 faiz, siqaretlər – 18,7 faiz, xam şəkər – 99,8 faiz, dərman vasitələri – 15,7 faiz, hesablama maşınları, blok və qurğuları – 44,4 faiz, rezin şinlər – 4,3 faiz, mebellər – 15,1 faiz, qara metallardan küncüklər – 18,0 faiz, polipropilen – 23,6 faiz, məişət kondisionerləri – 26,1 faiz, avtobuslar – 63,6 faiz, məişət soyuducuları – 50,8 faiz azalmışdır.

2023-cü ilin yanvar ayında ölkəyə 6458 ədəd minik avtomobili, 376 ədəd yük avtomobili, 20 ədəd avtobus idxal olunmuşdur.

İxracın 32,2 faizini İtaliyaya, 12,6 faizini İsrailə, 11,7 faizini Türkiyəyə, 5,1 faizini Almaniyaya, 4,6 faizini Hindistana, 4,5 faizini Vyetnama, 4,3 faizini Çexiyaya, 3,6 faizini Rusiyaya, 3,4 faizini Gürcüstana, hər biri 3,0 faiz olmaqla Rumıniya və İrlandiyaya, 2,9 faizini Yunanıstana, 2,8 faizini Avstriyaya, hər biri 1,0 faiz olmaqla Liviya və İspaniyaya, 0,7 faizini Ukraynaya, 0,5 faizini Çinə, hər biri 0,4 faiz olmaqla İsveçrə və Qazaxıstana, 2,3 faizini isə digər ölkələrə göndərilmiş məhsulların dəyəri təşkil etmişdir.

**2023-cü ilin yanvar ayında ixracda daha çox paya malik
olan ölkələr üzrə ixracın dəyəri**
(milyon ABŞ dolları ilə)

2023-cü ilin yanvar ayında ixracın 85,8 faizini boru kəməri və elektrik ötürücü xətləri ilə nəql edilmiş, 6,6 faizini avtomobil, 6,0 faizini dəmir yolu, 1,3 faizini hava, 0,3 faizini dəniz nəqliyyatı ilə göndərilmiş məhsulların dəyəri təşkil etmişdir.

İxracın strukturunda xam neft, təbii qaz və neft-qaz məhsullarının, meyvə və tərəvəzlərin, plastik kütlə və ondan hazırlanan məmulatların, kimya sənayesi məhsullarının, pambıq lifi və ipliğinin, alüminium və ondan hazırlanan məmulatların, qara metallar və onlardan hazırlanan məmulatların, şəkərin, alkoqollu və alkoqolsuz içkilərin, bitki yağlarının payı üstünlük təşkil etmişdir.

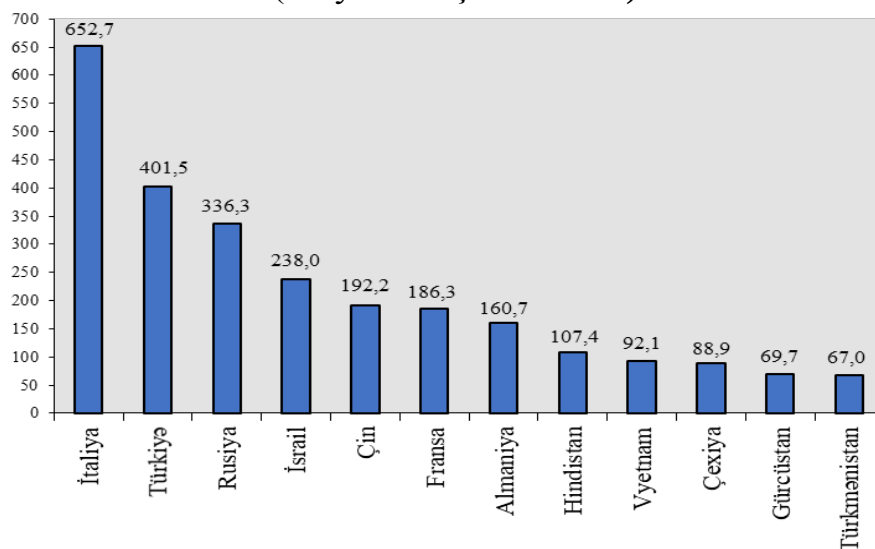
2023-cü ilin yanvar ayında 2022-ci ilin yanvar ayı ilə müqayisədə mühüm məhsul növlərindən şəkər ixracı 2,3 dəfə, meyvə və tərəvəz şirələri – 67,2 faiz, meyvə və tərəvəz konservləri – 2,6 dəfə, çay – 95,6 faiz, təbii üzüm şərabları və

üzüm suslosu – 2,6 dəfə, marqarin, qida üçün yararlı digər qarışıqlar – 2,1 dəfə, polipropilen – 74,0 faiz, emal olunmamış alüminium – 21,8 faiz, mineral gübrələr – 29,8 faiz, sement klinkerləri – 16,7 faiz artmış, təzə meyvə ixracı isə 6,3 faiz, təzə tərəvəz – 6,0 faiz, tütün – 70,8 faiz, kartof – 41,7 faiz, bitki yağları – 77,5 faiz, pambıq lifi – 17,7 faiz, polietilen – 3,4 faiz, qara metallardan borular – 12,4 faiz, pambıq ipliği – 29,5 faiz, bentonit gili – 41,2 faiz, qara metallardan çubuqlar – 81,2 faiz azalmışdır.

2023-cü ilin yanvar ayında qeyri neft-qaz məhsullarının ixracı 2022-ci ilin yanvar ayı ilə müqayisədə faktiki qiymətlərlə 22,5 faiz, real ifadədə 19,8 faiz artaraq 284,5 milyon dollara bərabər olmuşdur. Qeyri neft-qaz məhsulları üzrə ixracın dəyərində Türkiyəyə (37,5 faiz), Rusiyaya (23,9 faiz), Gürcüstana (8,6 faiz), Ukraynaya (4,6 faiz), İsveçrəyə (2,6 faiz), Qazaxıstana (2,4 faiz), Kiprə (1,6 faiz), Türkmənistanı (1,5 faiz), Rumıniyaya (1,5 faiz), Niderlanda (1,4 faiz), Almaniyaya (1,2 faiz), İrana (1,1 faiz), Özbəkistana (1,1 faiz), İtaliyaya (1,0 faiz), İspaniyaya (1,0 faiz) göndərilmiş malların payı üstünlük təşkil etmişdir.

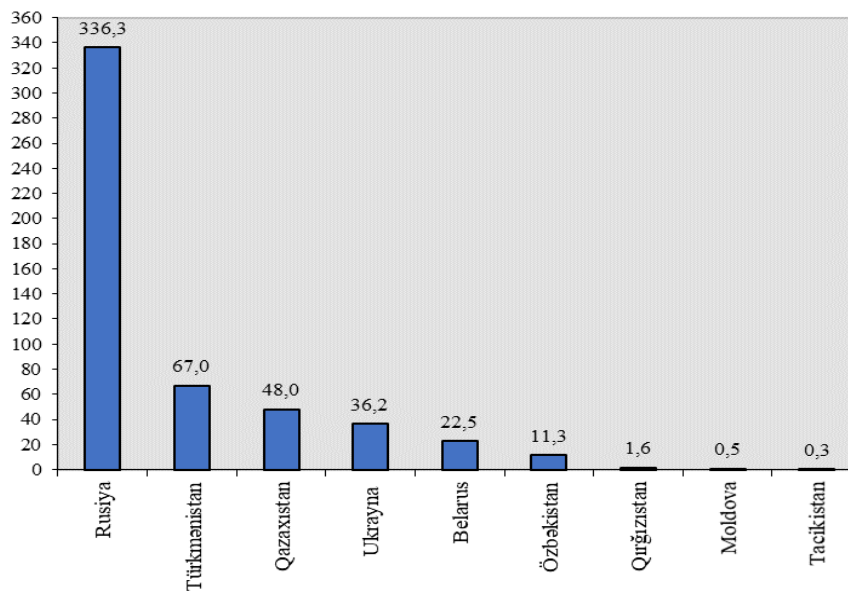
Qrafik 26

2023-cü ilin yanvar ayında xarici ticarət dövriyyəsində daha çox paya malik olan ölkələr üzrə ticarət dövriyyəsi
(milyon ABŞ dolları ilə)

Qrafik 27

2023-cü ilin yanvar ayında MDB üzvü dövlətləri ilə ticarət dövriyyəsi (milyon ABŞ dolları ilə)

Əhalinin gəlirləri

İlkin məlumatlara görə, 2023-cü ilin yanvar-fevral aylarında ölkə əhalisinin nominal gəlirləri əvvəlki ilin eyni dövrü ilə müqayisədə 15,2 faiz artaraq 10680,3 milyon manat və ya hər nəfərə orta hesabla 1054,2 manat olmuşdur.

Əhalinin sərəncamında qalan gəlirləri 9347,9 milyon manat təşkil etmişdir.

Cədvəl 51

Əhalinin gəlirlərinin əsas göstəriciləri

	2023-cü il yanvar- fevral aylarında	2022-ci il yanvar- fevral aylarında ^{*)}	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə
Əhalinin nominal gəlirləri, milyon manat	10680,3	9273,2	115,2
hər nəfərə, manat	1054,2	921,1	114,4
Sərəncamda qalan gəlirlər, milyon manat	9347,9	8100,4	115,4
hər nəfərə, manat	922,7	804,6	114,7

^{*)} 2022-ci ilin aylıq göstəriciləri dövr üzrə yekun məlumatlar əsasında dəqiqləşdirilmişdir.

Əməkhaqqı

2023-cü ilin yanvar ayında ölkə iqtisadiyyatında muzzla çalışan işçilərin orta aylıq nominal əməkhaqqı 2022-ci ilin müvafiq dövrünə nisbətən 11,8 faiz artaraq 856,2 manat təşkil etmişdir. Əməkhaqqı neft-qaz sektorunda 3135,0 manat, qeyri neft-qaz sektorunda 812,4 manat təşkil etmişdir. Dövlət müəssisələrində çalışan işçilərin əməkhaqları 809,9 manat, özəl müəssisələrdə isə 908,4 manat olmuşdur.

Cədvəl 52

**2023-cü ilin yanvar ayında iqtisadi fəaliyyət və
mülkiyyət növləri üzrə orta aylıq nominal əməkhaqqı
(manat)**

İqtisadi fəaliyyət növləri	Cəmi	o cümlədən	
		dövlət	qeyri-dövlət
Ölkə üzrə – cəmi	856,2	809,9	908,4
Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq	489,0	451,7	515,2
Mədənçıxarma sənayesi	3 000,4	2 170,1	3 461,7
Emal sənayesi	792,5	1 040,3	753,9
Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı	965,2	964,1	1 022,5
Su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı	661,3	613,1	1 146,8
Tikinti	1 020,3	900,6	1 057,2
Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri	613,6	738,8	612,7
Nəqliyyat və anbar təsərrüfatı	1 198,5	1 253,2	1 120,8
Turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə	686,7	1 474,9	656,0
İnformasiya və rabitə	1 440,0	1 143,6	1 677,1
Maliyyə və sığorta fəaliyyəti	2 039,3	2 029,5	2 041,7
Daşınmaz əmlakla əlaqədar əməliyyatlar	776,7	819,7	756,9
Peşə, elmi və texniki fəaliyyət	1 365,8	856,6	1 915,3
İnzibati və yardımçı xidmətlərin göstərilməsi	529,2	479,5	686,0
Dövlət idarəetməsi və müdafiə; sosial təminat	1 090,0	1 125,3	391,8
Təhsil	662,7	655,8	826,1
Əhaliyə səhiyyə və sosial xidmətlərin göstərilməsi	767,8	789,3	660,6
İstirahət, əyləncə və incəsənət sahəsində fəaliyyət	697,1	640,7	1 238,2
Digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi	931,2	1 373,2	842,1

Mədənçıxarma sənayesində, maliyyə və sığorta fəaliyyəti, informasiya və rabitə, eləcə də peşə, elmi və texniki fəaliyyət sahələrində orta aylıq nominal əməkhaqqı ölkə üzrə orta göstəricidən yüksək olmuşdur.

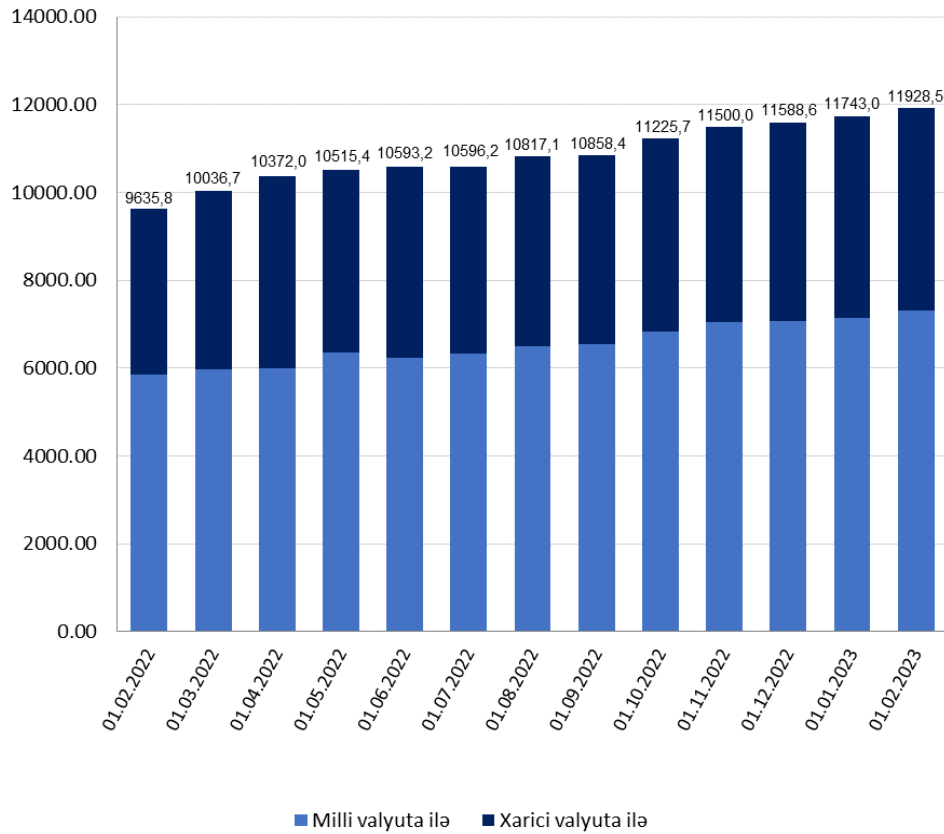
Əhalinin əmanətləri və manatın məzənnəsi

Mərkəzi Bankın məlumatına görə əhalinin banklardakı əmanətlərinin məbləği il ərzində 23,8 faiz artaraq 2023-cü il fevral ayının 1-nə milli valyuta ekvivalentində 11928,5 milyon manat təşkil etmişdir. Əmanətlərin 61,2 faizi milli, 38,8 faizi xarici valyutada qoyulmuş, milli valyutada olan əmanətlərin məbləği əvvəlki ilin eyni dövrü ilə müqayisədə 24,8 faiz, xarici valyutada qoyulmuş əmanətlərin məbləği isə 22,2 faiz artmışdır.

Cədvəl 53

Əhalinin əmanətləri

	2023-cü il fevralın 1-i vəziyyətinə, milyon manat	Əvvəlki ilin eyni dövrünə nisbətən, faizlə
Əhalinin əmanətləri – cəmi	11928,5	123,8
o cümlədən:		
milli valyutada	7299,5	124,8
xarici valyutada	4629,0	122,2

Əhəlinin əmanətləri, milyon manat

Fevral ayında milli valyutanın 1 ABŞ dollarına nisbətə orta məzənnəsi 1,70 (ilin əvvəlindən 1,70) manata, 1 Avroya 1,82 (1,83) manata, 100 Türk lirəsinə 9,02 (9,04) manata, 100 Rus rubluna 2,32 (2,37) manata bərabər olmuşdur.

Demoqrafik vəziyyət

2019-cu ildə keçirilmiş əhalinin siyahıyaalınmasının nəticəsi əsasında yenidən hesablanmış əhalinin sayı 2023-cü il fevral ayının 1-i vəziyyətinə 10131373^{*)} nəfər təşkil etmişdir. Əhalinin 54,6 faizini şəhər, 45,4 faizini kənd sakinləri, 49,8 faizini kişilər, 50,2 faizini isə qadınlar təşkil edir.

Cədvəl 54

Əhalinin təbii hərəkətinin əsas göstəriciləri

	Yanvar ayı üzrə					
	Nəfər			Əhalinin hər 1000 nəfərinə ¹⁾		
	2023	2022	artım (+) azalma (-)	2023	2022	2023-cü il 2022-ci ilə nisbətən, faizlə
Təbii artım	4125	4188	-63	4,7	4,9	95,9
doğulanlar	9935	10197	-262	11,5	11,9	96,6
ölənlər	5810	6009	-199	6,8	7,0	97,1
Nikahlar	3979	5475	-1496	4,6	6,4	71,9
Boşanmalar	1370	1248	+122	1,6	1,5	106,7

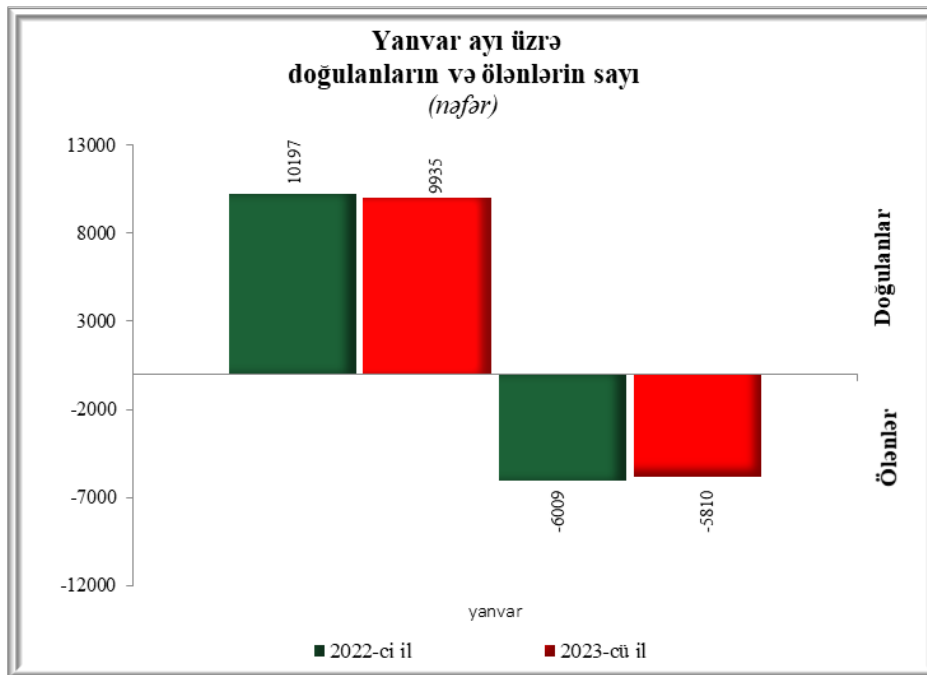
¹⁾ Əmsallar il üçün hesablanmışdır

Bu ilin yanvar ayında Ədliyyə Nazirliyinin rayon (şəhər) qeydiyyat şöbələri tərəfindən 9935 doğulan körpə qeydə alınmış və 2022-ci ilin müvafiq ayı ilə müqayisədə əhalinin hər 1000 nəfərinə bu göstərici azalaraq 11,9-dan 11,5-ə düşmüşdür. Doğulanlar arasında oğlan uşaqlarının xüsusi çəkisi 53,5 faiz, qız uşaqlarının xüsusi çəkisi isə 46,5 faiz olmuşdur. Doğulan körpələrdən 296-sı əkiz, 30-u üçəm olmuşdur.

Cari ilin yanvar ayı ərzində ölkədə 5810 ölüm halı qeydə alınmış və 2022-ci ilin müvafiq ayı ilə müqayisədə əhalinin hər 1000 nəfərinə bu göstərici azalaraq 7,0-dan 6,8-ə düşmüşdür.

^{*)} Azərbaycan Respublikasının Rusiya sülhməramlı kontingentinin müvəqqəti yerləşdirildiyi ərazisindəki əhali istisna olmaqla.

Qrafik 29

Ədliyyə Nazirliyinin rayon (şəhər) qeydiyyat şöbələri tərəfindən cari ilin ilk ayında 3979 nikah və 1370 boşanma halları qeydə alınmış və əhalinin hər 1000 nəfərinə nikahların sayı 4,6, boşanmaların sayı isə 1,6 olmuşdur.

**Azərbaycan Respublikası
Dövlət Statistika Komitəsinin
sədri**

Tahir Budaqov

Ə L A V Ə L Ə R

Əsas iqtisadi göstəricilərin dinamikası

	Sənaye məhsulu	Sənaye məhsullarının istehsalçı qiymətləri indeksi	İstehlak qiymətləri indeksi	Pərakəndə ticarət dövriyyəsi (bütün kanallar üzrə)
--	----------------	--	-----------------------------	--

2022-ci il
2021-ci ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə

yanvar	105,4	2,1d.	112,5	102,9
yanvar-fevral	104,6	2,1d.	112,2	103,0
yanvar-mart	103,9	2,2d.	112,2	103,1
yanvar-aprel	102,7	2,2d.	112,4	103,0
yanvar-may	103,3	2,2d.	112,6	103,1
yanvar-iyun	102,1	2,2d.	112,9	102,9
yanvar-iyul	101,5	2,2d.	113,0	102,9
yanvar-avqust	99,9	2,2d.	113,2	102,8
yanvar-sentyabr	99,4	2,1d.	113,4	102,9
yanvar-oktyabr	99,0	2,0d.	113,7	102,9
yanvar-noyabr	98,9	193,6	113,8	103,0
yanvar-dekabr	98,9	184,3	113,9	103,1

2023-cü il
2022-ci ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə

yanvar	95,7	104,7	113,6	102,9
yanvar-fevral	97,2	98,0	113,9	102,8

**2023-cü ilin yanvar-fevral aylarında
tikintinin əsas göstəriciləri
(bütün maliyyə mənbələri hesabına)**

	2023-cü ilin yanvar- fevral aylarında	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən (müqayisəli qiymətlərlə), faizlə
Əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitlər, milyon manat	2206,9	160,1
ondan: tikinti-quraşdırma işlərinə	1626,4	193,7
ümumi yekundan: məhsul istehsalı sahələrinə	1125,5	111,1
xidmət sahələrinə	968,5	3,9 d.
yaşayış evlərinin tikintisinə	112,9	95,6
ümumi yekundan: neft-qaz sektoruna	777,3	102,4
qeyri neft-qaz sektoruna	1429,6	2,3 d.
ondan: qeyri neft-qaz emal sənayesi	24,6	149,2
ümumi yekundan: xarici mənbələrdən yönəldilmiş vəsaitlər	549,6	95,3
o cümlədən neft-qaz sektoru	471,2	96,3
qeyri neft-qaz sektoru	78,4	90,2
daxili mənbələrdən yönəldilmiş vəsaitlər	1657,3	2,1 d.
o cümlədən neft-qaz sektoru	306,1	113,5
qeyri neft-qaz sektoru	1351,2	2,5 d.
İstifadəyə verilmişdir: Yaşayış evləri, ümumi sahə, min kvadrat metr	255,6	86,4

Mal-qaranın sayı
(ayın 1-i vəziyyətinə, min başla)

	İribuynuzlu mal-qara	o cümlədən inək və camışlar	Qoyun və keçilər
2019			
Yanvar	2 658,8	1 279,1	8 304,1
Aprel	2 672,7	1 284,8	8 563,7
İyul	2 674,0	1 284,9	8 542,7
Oktyabr	2 669,4	1 284,0	8 451,9
2020			
Yanvar	2 646,6	1 278,2	8 189,2
Aprel	2 658,3	1 284,9	8 386,0
İyul	2 666,8	1 286,2	8 395,7
Oktyabr	2 665,0	1 286,7	8 308,6
2021			
Yanvar	2 650,7	1 280,5	8 089,7
Aprel	2 660,8	1 286,9	8 279,2
İyul	2 663,7	1 287,6	8 267,3
Oktyabr	2 666,6	1 289,2	8 197,3
2022			
Yanvar	2 648,8	1 288,0	7 899,7
Aprel	2 666,9	1 295,3	8 168,8
İyul	2 654,5	1 295,2	8 032,5
Oktyabr	2 646,6	1 295,4	7 928,4
2023			
Yanvar	2 618,1	1 288,8	7 751,7

Nəqliyyat sektorunda yük daşınması, min ton

	2023-cü ilin yanvar-fevral aylarında	2022-ci ilin müvafiq dövründə	2022-ci ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə
Cəmi	33 762,0	31 677,9	106,6
o cümlədən:			
Dəmir yolu	2 898,8	2 528,5	114,6
Dəniz	1 098,9	922,2	119,2
Hava	21,3	103,3	20,6
Boru kəməri	11 707,9	10 597,1	110,5
neft kəməri	6 048,1	5 575,0	108,5
qaz kəməri	5 659,8	5 022,1	112,7
Avtomobil	18 035,1	17 526,8	102,9

Nəqliyyat sektorunda yük dövriyyəsi, milyon ton-km

	2023-cü ilin yanvar-fevral aylarında	2022-ci ilin müvafiq dövründə	2022-ci ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə
Cəmi	14 351,9	13 584,1	105,7
o cümlədən:			
Dəmir yolu	1 107,6	893,3	124,0
Dəniz	485,8	465,6	104,3
Hava	158,2	520,0	30,4
Boru kəməri	10 630,7	9 789,2	108,6
neft kəməri	8 309,6	7 698,7	107,9
qaz kəməri	2 321,1	2 090,5	111,0
Avtomobil	1 969,6	1 916,0	102,8

Nəqliyyat sektorunda sərnişin daşınması, min sərnişin

	2023-cü ilin yanvar- fevral aylarında	2022-ci ilin müvafiq dövründə	2022-ci ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə
Cəmi	271 682,9	225 122,5	120,7
o cümlədən:			
Dəmir yolu	964,1	613,9	157,0
Dəniz	2,8	1,4	2,0 d.
Hava	332,6	218,6	152,2
Metro	33 802,4	29 357,2	115,1
Avtomobil	236 581,0	194 931,4	121,4
avtobus	225 879,1	185 298,7	121,9
taksi	10 701,9	9 632,7	111,1

**Nəqliyyat sektorunda sərnişin dövriyyəsi,
milyon sərnişin-km**

	2023-cü ilin yanvar- fevral aylarında	2022-ci ilin müvafiq dövründə	2022-ci ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə
Cəmi	4 612,1	3 639,9	126,7
o cümlədən:			
Dəmir yolu	39,0	19,1	2,0 d.
Dəniz	1,3	0,6	2,2 d.
Hava	578,4	353,9	163,4
Metro	398,9	346,5	115,1
Avtomobil	3 594,5	2 919,8	123,1
avtobus	3 385,6	2 717,2	124,6
taksi	208,9	202,6	103,1

Pərakəndə ticarət dövriyyəsi və indeksləri

	2022		2023	
	milyon manat	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	milyon manat	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə
Yanvar	3630,3	102,9	4298,0	102,9
Fevral	3321,9	103,3	3918,7	102,7
Mart	4046,2	103,0		
I rüb	10998,4	103,1		
Aprel	2928,9	103,3		
May	3786,0	103,0		
İyun	4807,0	101,9		
II rüb	11521,9	101,5		
Yanvar-iyun	22520,3	102,9		
İyul	4211,2	103,3		
Avqust	4143,0	101,7		
Sentyabr	4678,6	103,3		
III rüb	13032,8	101,7		
Yanvar-sentyabr	35553,1	102,9		
Oktyabr	4849,7	102,1		
Noyabr	4708,2	103,8		
Dekabr	7060,0	103,5		
IV rüb	16617,9	102,3		
İllik	52171,0	103,1		

**Mal qrupları üzrə
pərakəndə ticarət dövriyyəsi və indeksləri**

	Ərzaq məhsulları, içkilər və tütün məmulatları		Qeyri-ərzaq malları	
	milyon manat	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	milyon manat	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə
2022				
Yanvar	1998,0	102,5	1632,3	103,5
Fevral	1856,3	102,8	1465,6	103,7
Mart	2358,0	102,3	1688,2	103,9
I rüb	6212,3	102,6	4786,1	103,7
Aprəl	1735,7	102,8	1193,2	103,9
May	2178,3	102,0	1607,7	104,2
İyun	2509,3	101,2	2297,7	102,5
II rüb	6423,3	102,0	5098,6	103,4
Yanvar - iyun	12635,6	102,3	9884,7	103,6
İyul	2391,2	102,3	1820,0	104,4
Avqust	2399,2	100,9	1743,8	102,6
Sentyabr	2588,1	103,2	2090,5	103,3
III rüb	7378,5	102,2	5654,3	103,5
Yanvar - sentyabr	20014,1	102,3	15539,0	103,6
Oktyabr	2684,3	101,1	2165,4	103,4
Noyabr	2655,9	102,9	2052,3	105,0
Dekabr	4025,9	103,1	3034,1	103,9
IV rüb	9366,1	102,3	7251,8	104,0
Yanvar - dekabr	29380,2	102,3	22790,8	104,0
2023				
Yanvar	2399,8	102,2	1898,2	103,6
Fevral	2219,3	102,1	1699,4	103,3

İctimai iaşə dövriyyəsinin dinamikası

	2022-ci il		2023-cü il	
	min manat	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	min manat	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə
Yanvar	89 813,6	223,7	130 563,3	122,1
Fevral	86 634,3	178,8	124 930,1	121,9
Mart	111 576,2	161,4		
I rüb	288 024,1	182,9		
Aprel	101 232,9	129,6		
May	114 125,8	129,3		
İyun	147 492,1	146,4		
II rüb	362 850,8	153,1		
Yanvar-iyun	650 874,9	153,8		
İyul	141 719,5	130,5		
Avqust	139 049,8	131,6		
Sentyabr	135 681,4	134,1		
III rüb	416 450,7	131,9		
Yanvar-sentyabr	1 067 325,6	144,8		
Oktyabr	148 933,0	125,4		
Noyabr	162 680,1	137,0		
Dekabr	207 046,8	110,9		
IV rüb	518 659,9	122,0		
İllik	1 585 985,5	137,0		

Əhaliyə göstərilən ödənişli xidmətlər

	2022-ci il		2023-cü il	
	milyon manat	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	milyon manat	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə
Yanvar	734,2	106,6	873,8	108,5
Fevral	670,0	103,3	851,1	114,0
Mart	708,1	105,3		
I rüb	2 112,3	105,2		
Aprel	717,5	112,9		
May	682,3	112,9		
İyun	677,5	104,2		
II rüb	2 077,3	104,0		
Yanvar-iyun	4 189,6	107,4		
İyul	720,9	105,8		
Avqust	730,8	108,2		
Sentyabr	775,0	111,3		
III rüb	2 226,7	108,4		
Yanvar-sentyabr	6 416,3	107,8		
Oktyabr	810,5	100,3		
Noyabr	902,8	110,2		
Dekabr	1 123,8	114,1		
IV rüb	2 837,1	108,6		
İllik	9 253,4	108,0		

Dövlət büdcəsinin aylıq və rüblük icrası

	Dövlət büdcəsinin gəlirləri		Dövlət büdcəsinin xərcləri	
	icra, milyon manat	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	icra, milyon manat	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə
2022*-ci il				
Yanvar	2750,5	118,5	983,4	79,8
Fevral	1879,1	110,0	1701,8	76,0
Mart	2383,5	139,6	2944,3	143,3
I rüb	7013,1	122,2	5629,5	101,9
Aprel	3678,4	147,2	2539,2	126,7
May	1754,7	116,6	2281,2	124,1
İyun	1843,0	91,2	2486,7	111,8
II rüb	7276,1	120,8	7307,1	120,4
İyul	3727,3	161,0	2398,2	114,7
Avqust	2281,4	120,2	2817,1	144,8
Sentyabr	2216,8	112,3	2318,8	111,2
III rüb	8225,5	132,9	7534,1	123,1
Oktyabr	4628,0	195,8	2735,4	110,6
Noyabr	1949,0	78,2	2769,4	130,3
Dekabr	1849,0	48,3	6087,6	119,3
IV rüb	8426,0	97,0	11592,4	119,5
2023-cü il				
Yanvar	4006,5	145,7	1457,9	148,3

*Dövlət borcu və zəmanəti üzrə öhdəliklərin Təminat Fondunun daxilolmaları nəzərə alınmaqla

**2023-cü ilin yanvar ayında Azərbaycanın tərəfdaş ölkələrlə
xarici ticarət göstəriciləri***

min ABŞ dolları

Ölkələrin adı	Dövriyyə	İdxal	İxrac
Cəmi	3289529,4	1412686,6	1876842,8
o cümlədən:			
İtaliya	652695,8	47799,4	604896,4
Türkiyə	401509,5	182190,7	219318,8
Rusiya	336282,4	267794,0	68488,4
İsrail	237986,6	804,1	237182,5
Çin	192242,2	182375,1	9867,1
Fransa	186297,2	185071,0	1226,2
Almaniya	160662,8	65606,4	95056,4
Hindistan	107445,7	21583,1	85862,6
Vyetnam	92052,0	6937,0	85115,0
Çexiya	88937,6	8202,5	80735,1
Gürcüstan	69685,8	6345,4	63340,4
Türkmənistan	66955,3	62500,7	4454,6
Rumıniya	60479,0	3259,7	57219,3
Avstriya	57890,7	5336,0	52554,7
İrlandiya	57220,3	1825,3	55395,0
Yunanıstan	55543,9	1667,1	53876,8
Qazaxıstan	48049,7	41181,2	6868,5
Amerika Birləşmiş Ştatları	43265,1	42730,1	535,0
İran	41481,0	38221,0	3260,0
Ukrayna	36178,1	22312,2	13865,9
Koreya	25298,1	25259,7	38,4
İspaniya	24169,3	5582,1	18587,2
Belarus	22486,3	19789,0	2697,3
Yaponiya	21150,6	19774,6	1376,0
Birləşmiş Krallıq	19480,8	17917,4	1563,4
Digər ölkələr	184083,6	130621,8	53461,8

*Gömrük məlumatı

Azərbaycanın xarici ticarət saldosu

milyon ABŞ dolları

Dövr	2023-cü il			2022-ci il		
	Xarici ticarət saldosu	o cümlədən:		Xarici ticarət saldosu	o cümlədən:	
		MDB üzvü dövlətləri	digər ölkələr		MDB üzvü dövlətləri	digər ölkələr
Yanvar	464,1	-321,4	785,5	2109,6	-35,8	2145,4
Fevral				1898,2	-63,4	1961,6
Mart				1058,3	-137,6	1195,9
I rüb				5066,1	-236,8	5302,9
Aprel				2726,4	-247,8	2974,2
May				2496,6	-295,8	2792,4
İyun				1841,8	-226,2	2068,0
II rüb				7064,8	-769,8	7834,6
I y/illik				12130,9	-1006,6	13137,5
İyul				2956,7	-206,7	3163,4
Avqust				2328,1	-295,8	2623,9
Sentyabr				1892,5	-357,9	2250,4
III rüb				7177,3	-860,4	8037,7
9 aylıq				19308,2	-1867,0	21175,2
Oktyabr				3868,8	-294,7	4163,5
Noyabr				334,8	-229,4	564,2
Dekabr				94,9	-387,1	482,0
IV rüb				4298,5	-911,2	5209,7
İllik				23606,7	-2778,2	26384,9

**2023-cü ilin yanvar ayında ixrac olunan
mühüm növ məhsullar**

Malların adı	2023-cü ilin yanvar ayında		2022-ci ilin yanvar ayına nisbətən, faizlə	
	miqdarı	məbləği (min ABŞ dolları)	miqdarı	məbləği
Təzə tərəvəz, ton	12096,0	12035,9	94,0	79,3
Təzə meyvə, ton	28509,0	32491,1	93,7	87,5
Kartof, ton	218,5	109,9	58,3	60,6
Çay, ton	70,6	613,3	195,6	2,3 d.
Bitki yağları, ton	29,3	78,4	22,5	57,4
Marqarin, qida üçün yararlı digər qarışıqlar, ton	97,1	181,9	2,1 d.	2,1 d.
Şəkər, ton	6398,8	4773,4	2,3 d.	2,5 d.
Meyvə və tərəvəz konservləri, ton	681,7	1040,7	2,6 d.	2,6 d.
Meyvə və tərəvəz şirələri, ton	1084,6	1250,3	167,2	196,8
Təbii üzüm şərabları və üzüm suslosu, min dkl	24,2	463,6	2,6 d.	2,7 d.
Tütün, ton	176,2	274,5	29,2	12,0
Bentonit gili, ton	12284,5	977,5	58,8	83,0
Sement klinkerləri, ton	36478,0	1878,7	116,7	149,5
Mineral gübrələr, ton	27522,1	9364,1	129,8	63,9
Xam neft, min ton	2246,1	1397747,3	64,1	68,8
Xam neft, min ton (SOCAR və ABƏŞ-in məlumatlarına əsasən)	2164,3	1298148,7	93,6	91,5
Reaktiv mühərriklər üçün və digər məqsədlər üçün kerosin, ton	1157,8	1040,2	13,5 d.	17,0 d.
Ağır destilyatlar və ya digər məqsədlər üçün qazoyllar, ton	60581,3	38663,0	175,5	2,5 d.
Maye qaz, ton	1130,5	54,3	51,0	5,0
Təbii qaz, milyon kub metr	255,6	140036,8	15,8	17,4
Təbii qaz, milyon kub metr (SOCAR və ABƏŞ-in məlumatlarına əsasən)	2141,3	1541478,9	107,8	116,6
Neft koksu, ton	20810,2	8532,2	7,0 d.	20,6 d.
Polietilen, ton	14904,0	14895,2	96,6	67,9

...ardı

Malların adı	2023-cü ilin yanvar ayında		2022-ci ilin yanvar ayına nisbətən, faizlə	
	miqdarı	məbləği (min ABŞ dollar)	miqdarı	məbləği
Polipropilen, ton	14792,5	14919,9	174,0	108,6
Pambıq lifi, ton	8352,6	15526,0	82,3	70,0
Pambıq ipliği, ton	717,4	2040,8	70,5	47,5
Qara metallardan borular, ton	1970,7	2506,6	87,6	116,7
Qara metaldan çubuqlar, ton	525,8	341,7	18,8	16,6
Emal olunmamış alüminium, ton	4196,5	10096,8	121,8	101,9

Cədvəl 70

2023-cü ilin yanvar ayında idxal olunan mühüm növ məhsullar

Malların adı	2023-cü ilin yanvar ayında		2022-ci ilin yanvar ayına nisbətən, faizlə	
	miqdarı	məbləği (min ABŞ dolları)	miqdarı	məbləği
İribuynuzlu heyvan əti, ton	406,3	1377,5	92,8	67,3
Quş əti və onun əlavə məhsulları, ton	1842,3	2797,8	77,9	89,1
Kərə yağı, digər süd yağları və pastaları, ton	920,2	5789,0	80,9	90,8
Kartof, ton	13049,4	3664,4	73,5	79,7
Təzə tərəvəz, ton	2752,4	1720,1	69,8	75,6
Təzə meyvə, ton	9609,4	11656,5	96,0	122,8
Çay, ton	1110,8	5946,2	131,6	148,5
Buğda, ton	142655,6	43423,1	152,2	133,7
Bitki yağları, ton	7320,2	10008,2	45,0	41,2
Xam şəkər, ton	6,3	12,1	0,2	0,6
Şokolad və şokolad məhsulları, ton	2120,2	8433,9	137,8	173,5
Unlu qənnadı məmulatları, ton	3060,9	8389,0	108,3	154,0

...ardı

Malların adı	2023-cü ilin yanvar ayında		2022-ci ilin yanvar ayına nisbətən, faizlə	
	miqdarı	məbləği (min ABŞ dolları)	miqdarı	məbləği
Siqaretlər, milyon ədəd	10,4	146,0	81,3	58,1
Sement, ton	1270,9	258,6	126,2	2,2 d.
Dərman vasitələri, ton	2003,4	37342,3	84,3	116,9
Mineral gübrələr, ton	6402,7	4677,3	130,2	2,2 d.
Sintetik yuyucu vasitələr, ton	7032,0	8119,2	128,5	151,2
Polietilen, ton	4743,3	6102,8	140,6	125,3
Polipropilen, ton	1008,6	1452,0	76,4	61,2
Rezin şinlər, ədəd	182661	9403,9	95,7	132,6
Polad prəkati, ton	33643,9	23648,8	186,9	115,9
Qara metallardan çubuqlar, ton	11392,3	6833,6	169,2	119,2
Qara metallardan künclüklər, ton	2301,3	1962,7	82,0	64,0
Qara metallardan borular, ton	9807,9	15719,1	120,0	126,8
Məişət kondisionerləri, ədəd	3133	1156,3	73,9	67,4
Məişət soyuducuları, ədəd	1046	446,9	49,2	56,4
Paltaryuyan maşınlar, ədəd	14171	2861,9	2,4 d.	189,7
Hesablama maşınları, blok və qurğuları, ədəd	35293	10703,0	55,6	115,2
Minik avtomobilləri, ədəd	6458	91448,7	123,5	186,6
Avtobuslar, ədəd	20	1002,7	36,4	15,0
Yük avtomobilləri, ədəd	376	5641,7	102,7	63,6
Oturacaq, ofis, mətbəx, yataq və digər mebellər, ədəd	43053	6139,7	84,9	123,9

**2023-cü ilin yanvar ayında MDB ölkələri üzrə əsas sosial-iqtisadi göstəricilər
(ötən ilin müvafiq dövrünə nisbətən faizlə, milli statistika xidmətlərinin məlumatlarına əsasən)**

	Azərbaycan	Ermənistan	Belarus	Qazaxis- tan	Qırğızı- tan	Moldova	Rusiya	Tacikis- tan	Türk- mənistan	Özbəkis- tan	Ukrayna
Ümumi Daxili Məhsul	98,5	112,6 ¹⁾	95,0	103,2 ¹⁾	104,8	95,9 ²⁾	97,9 ¹⁾	108,0 ¹⁾³⁾	106,2	105,7 ¹⁾	...
Sənaye məhsulunun ümumi həcmi	95,7	101,4	95,9	101,4	107,5	94,9 ¹⁾	97,6	107,8	...	90,1	...
Sənaye məhsulu istehsalçılarının qiymət indeksi	104,7	101,7	112,4	107,1	105,2	124,5	95,4	101,0	...	116,7	...
Əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitlər	161,2	112,2	95,9	118,3	100,1	88,4 ¹⁾	104,6 ¹⁾	144,3	...	100,9 ¹⁾	...
Ümumi istifadədə olan dəmir yolu ilə yük daşınması	119,8	110,9	...	90,5	95,2	116,2 ¹⁾	95,4	128,1	...	...	...
Pərakəndə əmtəə dövriyyəsi	102,9	103,2	97,1	120,8	105,7	...	93,4	100,7	...	91,4	...
o cümlədən satış müəssisələrinin pərakəndə əmtəə dövriyyəsi	103,0	103,7	97,3	132,6	103,2	98,2 ⁴⁾	93,2	96,6	...	99,0	...
İstehlak qiymətlərinin indeksi	113,6	108,1	112,0	120,7	115,3	127,3	111,8	104,3	...	112,2	...
Əhalinin gəlirləri (faktiki qiymətlərlə)	115,0 ⁵⁾	...	112,3 ¹⁾	...	...	...	112,2 *	...	...	...	...
Əhalinin mal alınması və xidmətlərə xərcləri (faktiki qiymətlərlə)	119,0 ⁵⁾	...	...	...	...	...	108,6 *	...	...	...	...
Sərəncamda qalan real gəlirlər	101,4 ⁵⁾	...	96,4 ¹⁾	...	...	...	99,0 *	...	...	...	...
İqtisadiyyatda işləyənlərin orta aylıq əməkhaqqı	114,7 ¹⁾	122,0	113,8	121,3	131,8 ¹⁾	115,5 ¹⁾	112,6 ¹⁾	113,4 ¹⁾	...	121,1 ¹⁾	...
İşçi qüvvəsinin müayinəsi əsasında işsizlərin ümumi sayı	...	...	91,3 ¹⁾	99,3*	...	...	82,9	...	...	...	...
Məşğulluq xidməti orqanlarından rəsmi qeydiyyatdan keçmiş işsizlərin sayı (dövrün sonuna)	...	83,5	92,1	152,9	95,6	106,4	77,4	98,1 ¹⁾	...	...	...

...ardı

**2023-cü ilin yanvar ayında MDB ölkələri üzrə əsas sosial-iqtisadi göstəricilər
(ötən ilin müvafiq dövrünə nisbətən faizlə, milli statistika xidmətlərinin məlumatlarına əsasən)**

	Azərbaycan	Ermənistan	Belarus	Qazaxıstan	Qırğızıstan	Moldova	Rusiya	Tacikistan	Türkmənistan	Özbəkistan	Ukrayna
İxrac (faktiki qiymətlərlə)-cəmi	108,7 ⁶⁾	2,3 d.	95,8 ¹⁾	139,9 ¹⁾	79,5 ¹⁾	137,9 ¹⁾	...	89,2	...	109,0 ¹⁾	...
o cümlədən											
MDB dövlətlərinə	80,1	5,0 d.	109,1	122,1	167,3	223,7	...	82,6	...	131,9	...
MDB üzvü olmayan dövlətlərə	109,9	114,2	75,9	144,6	28,4	122,9	...	95,2	...	98,9	...
İdxal (faktiki qiymətlərlə)- cəmi	101,7 ⁶⁾	172,5	92,4 ¹⁾	120,8 ¹⁾	172,6 ¹⁾	128,5 ¹⁾	...	86,9		118,7 ¹⁾	...
o cümlədən									...		
MDB dövlətlərinə	122,8	116,4	91,8	100,7	117,3	114,7	...	88,5	...	112,6	...
MDB üzvü olmayan dövlətlərdən	94,6	2,1 d.	93,3	141,1	239,2	133,4	...	85,2	...	122,9	...

¹⁾ 2022-ci ilin yanvar-dekabrı 2021-ci ilin yanvar-dekabrına nisbətən.

²⁾ 2022-ci ilin yanvar-sentyabrı 2021-ci ilin yanvar-sentyabrına nisbətən.

³⁾ İqtisadiyyatın əsas sahələrinin qısamüddətli inkişaf göstəricisi

⁴⁾ 2022-ci ilin yanvar-dekabrı 2021-ci ilin yanvar-dekabrına nisbətən. Ticarət müəssisələrinin avtomobil və motosikllər nəzərə alınmadan əmtəə satışından əldə olunan gəlirləri.

⁵⁾ Milli hesablar sisteminin metodologiyasına əsasən.

⁶⁾ 2022-ci ilin yanvar-dekabrı 2021-ci ilin yanvar-dekabrına nisbətən. Müqayisəli qiymətlərlə verilir.

* Qiymətləndirmə

Qeyd: Türkmənistan üzrə isə ölkənin dövlət orqanının sayından götürülmüşdür. 2022-ci ilin dekabr ayından MDB Dövlətlərarası Statistika Komitəsi Ukrayna üzrə məlumatları əldə etmir.

METODOLOJİ İZAHLAR

Ümumi daxili məhsul (ÜDM) milli hesablar sisteminin ən mühüm göstəricilərindən biridir. ÜDM həm istehsal, həm də xidmətlər sahələrində rezident vahidlərin iqtisadi fəaliyyətinin son nəticəsini xarakterizə edir və bu vahidlərin son istehlak üçün məhsul və xidmətlər istehsalı üzrə yaratdığı əlavə dəyərle ölçülür.

ÜDM ölkədə məhsul və xidmətlər istehsalçıları arasında bölüşdürülən ilkin gəlirlərin, yəni maddi işçilərə verilən əməkhaqqının, istehsala və idxala görə xalis vergilərin, ümumi mənfəətin və ümumi qarışıq gəlirlərin məbləği, başqa sözlə desək gəlirlər üsulu ilə də müəyyənləşdirilə bilər.

Ümumi daxili məhsuldan istifadə edilməsi (xərclər üsulu) məhsul və xidmətlərin son istehlakını, əsas kapitalın ümumi yığımını, maddi dövrüyyə vəsaitləri ehtiyatlarının dəyişməsinə, qiymətlilərin (sərvətlərin) xalis əldə edilməsini və məhsul və xidmətlərin ixrac və idxal saldosunu özündə birləşdirir.

Məhsula və idxala xalis vergilər - subsidiyalar çıxılmaqla məhsula və idxala vergiləridir.

Məhsula görə vergi və idxal (ixrac) vergiləri. Məhsula görə vergilər adətən məhsul və ya xidmət vahidinə görə, yəni rezidentlər tərəfindən istehsal edilən, satılan və ya idxal edilən məhsul və xidmətlərin miqdarına, yaxud dəyərinə mütənasib olaraq alınan vergilərdir. Onlara əsasən aşağıdakı vergilər aid edilir:

- əlavə dəyər vergisi (ƏDV);
- aksizlər, satışa görə vergilər və s;
- ayrı-ayrı xidmət növlərinə görə vergilər (nəqliyyat, rabitə xidmətlərinə görə vergilər, sığorta vergiləri, reklam, əyləncələrə, oyun və lotereyalara, idman tədbirlərinə görə vergilər və s);
- dövlətin gəlirini artırmaq məqsədilə müəyyən növ məhsul və xidmətlərin istehsalına və yerləşdirilməsinə qanunla inhisar hüququ verilən dövlət müəssisələrinin mənfəəti (fiskal inhisarçıların mənfəəti);
- idxal və ixrac vergiləri, gömrük rüsumları.

Dəyər ifadəsində sənaye məhsulunun həcmində - əsas fəaliyyəti sənaye olan müəssisələr (hüquqi şəxslər) və onların ayrı-ayrı xüsusişdirilmiş bölmələri, hüquqi şəxs yaratmadan sənaye fəaliyyəti göstərən fərdi sahibkarlar tərəfindən, habelə ev təsərrüfatları tərəfindən satılmaq üçün istifadə olunmuş sənaye məhsulunun, sənaye xarakterli işlərin, xidmətlərin dəyəri daxil edilir. Bura sənaye müəssisəsinin və fərdi sahibkarın bütün bölmələri tərəfindən kənara satılmış, özünün əsaslı tikintisinə və qeyri-sənaye bölmələrinə verilmiş, özünün əsas fondlarının (vəsaitlərinin) tərkibinə daxil edilmiş, eləcə də əmək haqqı kimi öz işçilərinə verilmiş məmumat və məhsulların dəyəri, həmçinin hesabat dövründə və ya əvvəllər istehsal olunmasından asılı olmayaraq hesabat dövründə kənara, özünün əsaslı tikintisinə və qeyri-sənaye bölmələrinə satılmış özünün istehsalı olan yarımfabrikatların dəyəri daxil edilir. Dəyəri hazır məhsulun istehsalçısı tərəfindən ödənilməyən xammal və materiallardan hazırlanan məmumat bu xammal və materialların dəyəri çıxılmaqla faktiki qüvvədə olan buraxılış qiymətləri ilə sənaye məhsulunun dəyərinə daxil edilir. Sənaye müəssisələrində məhsulun dəyəri zavoddaxili dövriyyənin dəyəri nəzərə alınmadan zavod metodu ilə müəyyən edilir.

Sahibkarlıq subyektlərinin üzərinə düşən informasiya yükü nəzərə alınaraq mikro sahibkarlıq subyektləri üzrə rəsmi statistika hesabatlarının təqdim edilməsi dövriliyi rüblük müəyyən edilmişdir.

Bununla əlaqədar aylıq dövrilik üzrə məlumatların tamlığını təmin etmək məqsədilə mikro sahibkarlıq subyektləri üzrə əvvəlki hesabat rübü üzrə əldə edilmiş məlumatlar əsasında növbəti ay üzrə müvafiq qiymətləndirmə aparılmışdır.

Sənaye istehsalı indeksi - dəyər ifadəsində sənaye məhsulunun həcmində dəyişməsinin dinamikasını xarakterizə edir. Sənaye statistikasında tətbiq edilən metodologiyaya görə, artım (azalma) sürətləri məhsulun natura ifadəsində istehsalına əsaslanmaqla yanaşı aqreqasiya zamanı çəkilər sistemində dəyər ifadəsində “əlavə dəyər” göstəricisi istifadə olunur.

Sənaye istehsalı indeksinin hesablanmasında mikro sahibkarlıq subyektləri üzrə məlumatlar yalnız rüblük dövrilikdə nəzərə alınır.

Əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitlər – bütün növ əsas vəsaitlərin alınmasına, yaradılmasına və təkrar istehsalına yönəldilmiş xərclərin məcmusudur. Əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitlər tikinti-quraşdırma işlərinə, quraşdırılması tələb olunan və ya tələb olunmayan, tikili və obyektlərin smetasına daxil olan və ya daxil olmayan maşın və avadanlıqların alınmasına və quraşdırılmasına, işçi və məhsuldar heyvanların alınmasına, çoxillik əkmələrin və meşə zolaqlarının salınmasına, layihə-axtarış və sair işlərin yerinə yetirilməsinə sərf edilən xərclərin cəmindən ibarətdir. Əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitlərin maliyyələşdirmə mənbələri müəssisə və təşkilatların öz vəsaitləri, büdcə vəsaitləri (dövlət büdcəsi və ya yerli büdcələr), əhəlinin şəxsi vəsaitləri, bank kreditləri, büdcədən kənar fondların vəsaitləri və digər vəsaitlər ola bilər.

Sahibkarlıq subyektlərinin üzərinə düşən informasiya yükü nəzərə alınaraq mikro sahibkarlıq subyektləri üzrə rəsmi statistika hesabatlarının təqdim edilməsi dövriliyi rüblük müəyyən edilmişdir.

Bununla əlaqədar aylıq dövrilik üzrə məlumatların tamlığını təmin etmək məqsədilə mikro sahibkarlıq subyektləri üzrə əvvəlki hesabat rübü üzrə əldə edilmiş məlumatlar əsasında növbəti ay üzrə müvafiq qiymətləndirmə aparılmışdır.

Tikinti-quraşdırma işlərinə sərf edilən vəsait – yeni tikilən, yenidən qurulan, genişləndirilən bütün növ bina və qurğuların layihə-smeta sənədlərində yerinə yetirilməsi nəzərdə tutulmuş tikinti işlərinə və tikintinin smetasına daxil olan və daxil olmayan avadanlıqların quraşdırılması işlərinə sərf edilmiş vəsaitlərin yekunundan ibarətdir.

Məhsul istehsalı obyektlərinin tikintisinə – sənaye, kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı, balıqçılıq və tikinti fəaliyyət sahəsi obyektlərinin inşasına yönəldilmiş vəsaitin həcmi daxildir.

Xidmət sahələri obyektlərinin tikintisinə – ticarət, nəqliyyat və anbar təsərrüfatı, informasiya və rabitə, daşınmaz əmlak, təhsil, səhiyyə, istirahət, əyləncə və incəsənət və digər xidmət sahələri obyektlərinin inşasına yönəldilmiş vəsaitin həcmi daxildir.

Neft sektoru üzrə əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitlər - xam neftin, təbii qazın hasilatı və neft məhsullarının istehsalı ilə məşğul olan müəssisələrin əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitləridir.

Qeyri-neft sektoru üzrə əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitlər dedikdə, neft sektoru üzrə əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitlər istisna olmaqla, ölkə iqtisadiyyatının bütün fəaliyyət sahələrində əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitlər başa düşülür.

Xarici mənbələrdən əsas kapitala yönəldilmiş xarici vəsaitlər – xarici sərmayədarlar tərəfindən yeni tikintiyə, yenidənqurma və genişləndirmə üzrə tikinti işlərinə, maşın və avadanlıqların əldə edilməsinə sərf edilən investisiyalar aiddir. Buraya həmçinin tikinti işlərində istifadə edilmiş xarici kreditlər, qrantlar və humanitar yardımlar hesabına istifadə edilmiş vəsaitlər də daxildir.

Daxili mənbələrdən əsas kapitala yönəldilmiş daxili vəsaitlər – mənşəyi xarici vəsaitlər olmayan, ölkədə fəaliyyət göstərən müəssisə və təşkilatların öz vəsaitləri, büdcə vəsaiti (dövlət büdcəsi və ya yerli büdcə), ölkə vətəndaşlarının şəxsi vəsaitləri və ölkə banklarının kreditləri hesabına əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitlərin məcmusudur.

Podrat müqavilələri ilə yerinə yetirilən tikinti işlərinin dəyərinə – tikinti müəssisələri ilə tikinti işlərinin həyata keçirilməsini maliyyələşdirən sifarişçi müəssisə və təşkilatlar arasında bağlanmış müqavilələr əsasında tikinti müəssisələrinin öz gücləri ilə yerinə yetirdikləri bütün növ tikinti işlərinin və xidmətlərin dəyəri aiddir. Bu işlərə tikinti-quraşdırma (yeni tikinti, yenidənqurma, genişləndirmə), əsaslı təmir, cari təmir və digər işlərin və xidmətlərin dəyəri daxildir.

İstifadəyə verilmiş yaşayış evlərinin ümumi sahəsi – ümumi sahəyə mənzildəki bütün otaqların sahəsi, mətbəxlərin, dəhlizlərin, sanitariya qovşaqlarının, vanna və qarderobların, anbarların, eyvanların, lociyaların və digərlərin sahəsi daxildir.

Yaşayış evlərində mənzillər – daimi yaşayış üçün istifadə olunan, başqa yaşayış mənzilləri ilə daxili əlaqəsi olmayan və özünün pilləkən meydançasına, ümumi dəhlizə və ya bilavasitə küçəyə çıxış yolu olan sahədir. Mənzil bir neçə otaqdan ibarət ola bilər.

Kənd, meşə və balıqçılıq təsərrüfatının ümumi məhsulu dedikdə, bu sahədə (kənd, meşə və balıqçılıq) həm satış, həm də şəxsi istehlak məqsədilə istehsal edilmiş məhsul və xidmətlərin ümumi dəyəri nəzərdə tutulur. O, bitkiçilik və heyvandarlıqda, ovçuluq, meşəçilik və balıqçılıq təsərrüfatlarında istehsal olunmuş məhsulların (xidmətlərin) dəyəri əsasında formalaşır.

Bitkiçilik və heyvandarlığın ümumi məhsuluna istehsal olunmuş bitkiçilik və heyvandarlıq məhsullarının dəyəri, bitkiçilikdə bitməmiş istehsalın dəyərinin dəyişməsi və göstərilmiş kənd təsərrüfatı xidmətlərinin dəyəri daxil edilir.

İstehsal olunmuş bitkiçilik məhsulunun dəyərinə kənd təsərrüfatı bitkiləri məhsullarının – dənli, texniki bitkilərin (yağlı bitkilərin toxumları, şəkər çuğunduru, tütün və s.), kartof, tərəvəz və bostan bitkilərinin, meyvə və giləmeyvənin, digər bitkiçilik məhsullarının (yemlik kökümeyvənilər, quru ot, küləş, senaj, silos, güllər və s.) dəyəri daxil edilir.

Bitkiçilikdə bitməmiş istehsalın dəyərinə torpağın becərilməsinə çəkilən xərclər (payız şumlaması, herik şumlanması, məhsulu gələcək dövrlərdə əldə olunacaq payızlıq taxılın əkini üçün zəmin hazırlanması), yatırım xərcləri, bağların becərilmə və saxlanma xərcləri daxildir.

Heyvandarlıqda istehsal olunmuş məhsulların dəyəri kənd təsərrüfatı heyvanlarından alınmış məhsulların (süd, yumurta, yun, dəri və s.) dəyəri, kəsim üçün satılmış mal-qara və quşların dəyəri, arıçılıq və xəzli heyvandarlıq məhsullarının dəyərindən ibarətdir.

Göstərilmiş kənd təsərrüfatı xidmətlərinin dəyərinə tarlaçılıq, açıq torpaqda tərəvəzçilik və gülçülük sahəsində, qorunan torpaqlarda becərilmə üzrə, bağçılıq, üzümçülük sahəsində və digər çoxillik əkmələrə göstərilən xidmətlər, aqromeliorasiya xidmətləri, kənd təsərrüfatı bitkilərinin xəstəlik və ziyanvericilərdən qorunması, gübrələrin hazırlanması və gətirilməsi, heyvanların yetişdirilməsi, məhsul yığımından sonrakı kənd təsərrüfatı xidmətləri, çoxaldılma üçün toxumun emal və hazırlanması, tinglik xidmətlərinin dəyəri daxildir.

Ovçuluq təsərrüfatlarında istehsal olunmuş məhsulun dəyərinə vəhşi heyvanların və ov quşlarının ovlanmasıdan əldə olunmuş dəyər, ovçuluq təsərrüfatının aparılması (vəhşi heyvanların qorunması, onların sayının və yayılmasının uçotu, ovçuluq təsərrüfatlarının yaradılması və ovçuluq təsərrüfatlarında iqtisadi müşahidələrin aparılması və s.) xərcləri, vəhşi heyvanların və ov quşlarının yetişdirilməsi və ovlanması üçün göstərilən xidmətlərin dəyəri daxil edilir.

İstehsal olunmuş meşəçilik və ağac tədarükü məhsullarının dəyərinə meşəyə qulluq və əsas istifadə ilə bağlı doğranmanın gedişində alınmış oduncaq, meşə əkmələrinin rekonstruksiyası ilə əlaqədar kəsmələr və seçmə sanitar kəsmələr, meşələrin becərilməsi, bərpası və salınması xərcləri, meşəçilik və ağac tədarükü ilə əlaqədar xidmətlərin dəyəri aid olunur.

Balıqçılıq və dəniz məhsullarının dəyərinə ovlanmış balığın, dəniz məhsullarının (xərçəngkimilər, molyusklar, tısbağalar, suitilər, dəniz kirpisi, təbii mirvarilər, mərcanlar, yosunlar və s.) dəyəri, dəniz orqanizmlərinin və bitkilərinin yetişdirilməsinə, mühafizəsinə çəkilən xərclər, biotexniki tədbirlərin yerinə yetirilməsi (süni kürütökmə yerlərinin quraşdırılması, balıq ehtiyatlarının artırılması, vətəgə əhəmiyyətli balıqların təkrar istehsalı), balıqçılıq və balıq ovlanması ilə bağlı göstərilən xidmətlərin dəyəri daxildir.

Mal-qaranın sayı haqqında məlumatlar kənd təsərrüfatı müəssisələri üzrə rəsmi statistik hesabat formaları, fərdi sahibkar, ailə kəndli və ev təsərrüfatları üzrə kənd ərazi icra dairələrinin (vahidlərinin) hesabatları və seçmə müəyinə materiallarına əsasən hesablanması yolu ilə müəyyən olunur.

Nəqliyyat sektorunda yük daşınması - mülkiyyət və təşkilati-hüquqi formasından asılı olmayaraq əsas fəaliyyəti nəqliyyat işi olan hüquqi şəxslər-müəssisələr və hüquqi şəxs yaratmadan avtomobil nəqliyyatı sahəsində fəaliyyət göstərən fiziki şəxslər tərəfindən kommersiya məqsədilə daşınmış yüklərin həcmidir.

Nəqliyyat sektorunda yük dövriyyəsi - nəqliyyat müəssisələri və hüquqi şəxs yaratmadan avtomobil nəqliyyatı sahəsində fəaliyyət göstərən fiziki şəxslərin-fərdi sahibkarların

nəqliyyat vasitələrinin daşıdığı yükün həcmi daşınmış məsafə ilə əlaqədə ton-kilometrlərlə ifadə edir. Bu göstərici hər bir reys üzrə daşınmış yükün tonla miqdarının daşınma məsafəsinə-kilometrlərə vurulması hasillərinin cəmi kimi hesablanır.

Nəqliyyat sektorunda sərnişin daşınması - ölkə ərazisində və beynəlxalq marşrutlarda bütün növlərdən olan qatarlar, gəmilər, avtobus, taksi, təyyarə və metro vasitəsi ilə daşınmış sərnişinlərin sayını əhatə edir. Sərnişin daşınmasının həcminə, gediş haqqını almaq üçün tətbiq edilən tarif dərəcəsindən asılı olmayaraq, ölkə daxilində və beynəlxalq xətlərdə daşınmış sərnişinlərin hamısı (ödəniş etmədən getmək hüququ olan sərnişinləri də daxil etmək şərti ilə) daxildir.

Nəqliyyat sektorunda sərnişin dövriyyəsi – sərnişindaşıma nəqliyyatının işinin həcmi məsafə ilə xarakterizə edir və sərnişin-kilometrlə ölçülür. Sərnişin dövriyyəsi daşınmış sərnişinlərin sayını onların daşınma məsafəsinə vurmaq yolu ilə hesablanır.

Rabitə xidmətlərinin dəyəri - rabitə müəssisəsinin əsas fəaliyyətindən əldə olunan gəlirlərdir və bu göstərici idarə, müəssisə və təşkilatlara, habelə əhaliyə göstərilmiş rabitə xidmətləri müqabilində rabitə müəssisəsinin əldə etdiyi pul vəsaitinin cəmini xarakterizə edir. Buraya poçt rabitəsi, feldyeger və xüsusi rabitə, sənədli elektrik rabitəsi, şəhərlərarası və beynəlxalq telefon rabitəsi, şəhər telefon rabitəsi, kənd telefon rabitəsi, radiorabitə, radio və televiziya yayımı və peyk rabitəsi, naqilli səs yayımı üzrə radiotezliklərin ayrılması, qeydiyyatı, istismarı və nəzarəti, naqilsiz radiorabitə üzrə, mobil telefon rabitəsi, internet xidmətləri, İSDN xidmətləri, ADSL və HDSL xidmətləri, DATA xidmətləri, simsiz yerli telefon rabitəsi xidmətləri və digər rabitə xidmətləri üzrə əldə olunmuş gəlirlər daxildir.

Pərakəndə əmtəə dövriyyəsi - əmtəələrin tədavül sferasından şəxsi istehlak sferasına hərəkətinin son mərhələsini, əmtəələrin əhaliyə satışını əks etdirir.

İaşə əmtəə dövriyyəsi - iaşə şəbəkələri vasitəsi ilə kulinariya məhsulları, xörəklər, yarımfabrikatlar, həmçinin

aşpazlıq emalından keçməmiş digər əmtəələrin əhaliyə satışını əks etdirir.

Əhaliyə göstərilən ödənişli xidmətlər - əhalinin sifarişləri ilə, onun şəxsi tələbatını ödəmək üçün göstərilən və haqqı əhali tərəfindən ödənilən xidmətlərin dəyərini əks etdirir.

İxrac - ölkədə istehsal olunmuş və ya başqa ölkələrdən gətirilmiş malların (təkrar ixrac) ölkə sərhədlərindən kənara göndərilməsidir. Ölkənin öz istehsalı sayılan mallara, həmçinin ölkəyə gətirilən və təkrar emal olunaraq əsas kəmiyyət və keyfiyyət göstəricilərini dəyişən xarici mənşəli mallar da daxil edilir.

İdxal - ölkədə istehlak etmək və ya təkrar ixrac edilmək üçün ölkə sərhədlərindən kənardan mal gətirilməsidir.

Xarici ticarət dövriyyəsi - idxal və ixracın dəyərinin cəmidir.

Xarici ticarət saldosu - ixrac və idxalın fərqidir. Əgər ixrac idxaldan çoxdursa müsbət saldo, idxal ixracdan çoxdursa mənfi saldo alınır.

Orta aylıq nominal əməkhaqqı – hesablanmış əməkhaqqı fondunun faktiki işləmiş müddətli işçilərin orta siyahı sayına (sosial və ödənişsiz məzuniyyətdə olan şəxslər istisna olmaqla) bölünməsi ilə müəyyən edilir.

Büdcə - Azərbaycan Respublikasının müvafiq dövlət hakimiyyəti və özünüidarəetmə orqanları vasitəsilə dövlətə və bələdiyyələrə məxsus vəzifə və funksiyaları yerinə yetirmək üçün lazım olan pul vəsaitinin yığılması və istifadə olunması üçün əsas maliyyə sənədidir.

Büdcə gəlirləri - Azərbaycan Respublikasının, Naxçıvan Muxtar Respublikasının və yerli özünüidarəetmə orqanlarının müvafiq qanunvericilik aktları ilə müəyyən olunmuş qaydada dövlət büdcəsinə, Naxçıvan Muxtar Respublikasının büdcəsinə və yerli büdcələrə daxil olan vergilər, rüsumlar, digər ödənişlər və daxilolmalardır.

Büdcə xərcləri - büdcə təsnifatına uyğun olaraq dövlət büdcəsindən, Naxçıvan Muxtar Respublikasının büdcəsindən və yerli büdcələrdən qanunvericiliklə nəzərdə tutulan tələbatı ödəmək üçün ayrılan vəsaitdir.

Büdcə kəsiri (defisit) - büdcə xərclərinin gəlirlərlə təmin olunmayan məbləğidir.

Büdcə artıqlığı (profisit) - büdcə gəlirlərinin büdcə xərclərindən artıq olan məbləğidir.

Maliyyə nəticələrinin (mənfəət (+) zərər (-) saldosu) – təşkilatın bütün təsərrüfat əməliyyatlarında, mühasibat uçotu əsasında aydınlaşdırılmış son maliyyə nəticələridir ki, məhsul (mal və xidmətlər) satışından əldə edilən mənfəəti (zərər), əks etdirərək, təşkilatın digər əmlakından, əsas vəsaitlərdən və satışdankənar əməliyyatlardan alınan gəlirlərin bu əməliyyatlara çəkilən xərci qədər azaldılan hissəsidir.

Pul aqreqatı M2 Milli valyuta hesabatlarında, cari hesabatlarda və qeyri-maliyyə təşkilatları və fiziki şəxs depozitlərinin tədaviyə (bankdan kənar) olan nağd pulların həcmi və qalıq vəsaitini özündə əks etdirir.

İqtisadi fəal əhali – məşğul və işsiz əhəlinin ümumi sayıdır.

İqtisadi qeyri-fəal əhali – məşğul olmayan, müəyyən dövr ərzində iş axtarmayan və işə başlamağa hazır olmayan 15 və yuxarı yaşda olan şəxslərdir.

Məşğul əhali - Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyinə zidd olmayan və bir qayda olaraq qazanc (gəlir) gətirən hər hansı fəaliyyətlə məşğul olan Azərbaycan Respublikasının vətəndaşları, Azərbaycan Respublikasında daimi yaşayan vətəndaşlığı olmayan şəxslər və əcnəbilərdir.

İşsiz əhali – işi və qazancı olmayan, işə başlamağa hazır olub, müvafiq icra hakimiyyəti orqanında işəxtaran kimi qeydiyyatı alınan əmək qabiliyyətli yaşda olan əmək qabiliyyətli şəxslərdir. Bu şəxslər, milli qanunvericiliyə uyğun olaraq işsiz statusu almaq hüququna malikdir.

İşsizliyin səviyyəsi – işsizlərin sayının iqtisadi fəal əhəlinin sayında faizlə ölçülən xüsusi çəkisidir.

İstehlak qiymətləri indeksi (İQİ) – orta alıcılıq qabiliyyətli alıcının aldığı malların və istifadə etdiyi xidmətlərin qeydə alınmış məcmusunun dəyərinin ümumi dəyişməsinə səciyyələndirən nisbi göstəricidir. Bu göstərici müəyyən dövr ərzində istehlak edilən malların və xidmətlərin dəyişməz qaldığı şəraitdə əhəlinin istehlak xərclərinin ümumi

məbləğinin dəyişməsinə əks etdirir. İQİ-nin başlıca təyinatlı istehlak mallarının və xidmətlərin qiymət dinamikasının müəyyənləşdirilməsidir.

Sənaye məhsullarının istehsalçı qiymətləri indeksi (SQİ) – baza sənaye müəssisələri və təşkilatlarının təmsilçi mallarının qiymət qeydiyyatı əsasında hesablanır. Qeydiyyat üçün cari ayda istehsal olunan və yüklənən məhsulların faktiki qiymətləri (əlavə dəyər vergisi, aksizlər, məhsulun maya dəyərinə aid olmayan daşınma xərcləri və s. vergi ödəmələri nəzərə alınmadan) götürülür. Sənaye məhsulları istehsalçıların qiymət indeksi həm məhsullar, həm də iqtisadi fəaliyyət növlərinə görə hesablanır.

Kənd təsərrüfatı məhsullarının istehsalçı qiymətləri indeksi (KTQİ) – kənd təsərrüfatı müəssisələri, fermer təsərrüfatları və ev təsərrüfatları tərəfindən müxtəlif kanallar üzrə realizə edilən kənd təsərrüfatı məhsullarının qiymətlərinin səviyyəsi və dinamikasını xarakterizə edir. Kənd təsərrüfatı məhsullarının qiymətləri üzərində müşahidə kənd təsərrüfatı müəssisələrinin seçmə şəbəkəsi üzrə həyata keçirilir.

Alınmış məlumatlar kənd təsərrüfatı məhsullarının realizə şərtlərinin dəyişməsinin təhlilində və kənd təsərrüfatı məhsulları istehsalçıların gəlirlərinin dəyişməsində qiymətin rolunun aydınlaşdırılmasında istifadə edilir.

Tikinti-quraşdırma işlərində istehsalçı qiymətləri indeksi - “Tikinti” iqtisadi fəaliyyət növünü xarakterizə edən qiymət statistikasının sisteminin göstəricilərindən biri hesab olunur və “tərkib elementləri” metodu ilə hesablanır. Tikintidə qiymətlərin dinamikası üçün ən vacib, tipik tikinti məhsullarının - yerüstü tikililər və yol qovşaqlarında istifadə olunan məhsulların müayinəsi aparılır.

İndeksin hesablanması üçün informasiya mənbəyi kimi tikinti təşkilatlarının seçmə şəbəkəsinin statistik müayinə məlumatları çıxış edir. Tikinti-quraşdırma işlərinin hər bir növü üzrə hesabat və əvvəlki dövrün faktiki qiymətlərinin müqayisəsi yolu ilə fərdi indeksləri hesablanır. Daha yüksək səviyyələrdə qiymət indekslərinin aqreqasiyası zamanı seçilmiş tipik tikili növlərinin inşasında ilkin iş və elementlərin

dəyər qiymətləndirilməsi ilə əsaslandırılmış çəki strukturundan istifadə olunur.

Tikintidə mövcud olan smeta-normativ bazasına əsaslanan tikinti elementləri bundan sonra respublika ərazisini təmsil edən tikililərin standart tipləri üzrə aqreqasiya olunur.

Nəqliyyat sektorunda yükdaşıma qiymətləri indeksi - ayrı-ayrı nəqliyyat növlərinin yükdaşıma qiymətlərinin dəyişmə templərinin qiymətləndirilməsi üçün həmçinin, ümumi daxili məhsulun (ÜDM) artma (azalma) tempinin hesablanması üçün istifadə olunan deflyator indekslərin və digər makroiqtisadi göstəricilərin müəyyən edilməsi üçün nəzərdə tutulub. Onlar nəqliyyat təşkilatlarının müxtəlif nəqliyyat növləri vasitəsilə yükdaşımalardan əldə etdikləri gəlirlərdəki qiymət amilinin xarakterizə edilməsi üçün istifadə edilir. Yükdaşıma qiymətləri indeksləri makro səviyyədə proqnozların verilməsi və müxtəlif iqtisadi hesablamaların yerinə yetirilməsi zamanı tətbiq edilir. Yükdaşıma qiymətləri indeksləri müxtəlif əlamətlərə: yükün növünə, göndərmənin ölçüsünə, çatdırma vaxtına, daşınma məsafəsinə, daşınma ərazisinə, hərəkət edən tərkibin növünə, yükqaldırma səviyyəsinə və s. görə daşınan yüklərin strukturundakı dəyişmələri nəzərə almadan hesabat dövrü üzrə onların dəyişmələrini müəyyən etməyə imkan verir.

Bütün nəqliyyat növlərinin yükdaşıma qiymətlərinin məcmu indeksi dəmir yolu, boru kəməri, dəniz, daxili sular, avtomobil və hava nəqliyyatı növlərinin yükdaşıma qiymətlərinin indeksləri əsasında müəyyən edilir.

Əhali sayının cari hesablanması əhalinin son siyahıyaalmasının yekunları əsasında aparılır və hər il bu ərazidə doğulanların və daimi yaşamaq üçün bu əraziyə gələnlərin sayı əhalinin sayına əlavə edilir, ölənlərin və bu ərazidən köçənlərin sayı isə əhalinin sayından çıxılır. Növbəti siyahıyaalmanın yekunlarına əsasən əvvəlki siyahıyaalınmadan sonrakı dövrdə əhalinin sayı və tərkibi üzrə müvafiq dəqiqləşdirmələr aparılır.

Əhali yaşayış yerlərinə görə şəhər və kənd əhalisinə bölünür. Şəhər yerlərinə şəhərlər və qəsəbələr aid edilir, qalan bütün yaşayış məntəqələri isə kənd yerləri sayılır.

Doğulanlar və ölənlər haqqında məlumatlar Ədliyyə Nazirliyinin rayon (şəhər) qeydiyyat şöbələri tərəfindən tərtib edilən doğum və ölüm haqqında müvafiq akt qeydlərində olan məlumatların hər ay statistik cəhətdən işlənməsi nəticəsində əldə edilir. Doğulanların sayına yalnız diri doğulanların sayı daxil edilir.

Əhalinin təbii artımı – təqvim ilində diri doğulanların sayı ilə ölənlərin sayının fərqinə bərabərdir.

Doğumun ümumi əmsalı – uşaq doğumunun intensivliyini müəyyən edən göstəricidir. Təqvim ilində diri doğulanların sayının əhalinin orta illik sayına nisbəti ilə ölçülür, əhalinin hər 1000 nəfərinə hesablanır.

Ölümün ümumi əmsalı – əhali arasında ölümün intensivliyini müəyyən edən göstəricidir. Təqvim ilində, müvafiq olaraq ölənlərin sayının əhalinin orta illik sayına nisbətidir, əhalinin hər 1000 nəfərinə hesablanır.

Təbii artımın əmsalı – əhalinin təbii artımı nisbi göstəricilərlə də səciyyələndirilə bilər. Təbii artım əhalinin orta illik sayına bölünərək orta illik əhalinin hər 1000 nəfərinə hesablanır və ya doğumun və ölümün ümumi əmsallarının fərqi ilə müəyyən edilir.

Ölümün səbəbləri haqqında informasiya mənbəyi ölümə səbəb olmuş xəstəlik, bədbəxt hadisə, qətl, özünəqəsd, və digər xarici təsirlərlə əlaqədar olaraq səhiyyə müəssisələrində tərtib olunan ölüm haqqında tibbi şəhadətnamələrdəki qeydlərdən ibarətdir.

Ölüm haqqında məlumatların səbəblər üzrə kodlaşdırılması və işlənməsi xəstəliklərin, zədələr və ölümün səbəblərinin 10-cu baxılış Beynəlxalq Təsnifatına uyğun aparılır.

Doğulanda gözlənilən ömür uzunluğu (0 yaş üçün) – doğulanların hər birinin orta hesabla yaşaya biləcəyi illərin sayını göstərir. Burada doğulanların bütün ömrü boyu ölümün səviyyəsinin hər yaş qrupu üzrə göstəricinin hesablandığı ildəki səviyyədə dəyişməz qalacağı şərti qəbul edilir. Doğulanda gözlənilən ömür uzunluğu həyat cədvəllərinin hesablanması nəticəsində alınır.

Nikah kişi və qadının bir-birinə və uşaqlara qarşı hüquq və vəzifələrini müəyyənləşdirən münasibət formasıdır. Ər və arvad arasında hüquqi münasibət, onların nikahlarının Ədliyyə Nazirliyinin rayon (şəhər) qeydiyyat şöbələrində qeyd etdirilməsidir.

Əhalinin təbii hərəkətinin cari statistikasını yalnız hüquqi cəhətdən qeyd olunmuş nikahları nəzərə alır. Əhalinin siyahıyaalınmasında isə rəsmi qeydə alınıb-alınmamasından asılı olmayaraq, faktiki nikahda olanlar da hesaba alınır.

Nikahın ümumi əmsalı – təqvim ilində qeydə alınmış nikahların sayının əhalinin orta illik sayına olan nisbətidir, əhalinin hər 1000 nəfərinə hesablanır.

Boşanma (nikahın pozulması) – birlikdə yaşayan ər-arvadın nikahlarının son hüquqi ləğvi tərəflərə təkrar nikaha daxil olmaq hüququ verir. Nikahın pozulma faktı Ədliyyə Nazirliyinin rayon (şəhər) qeydiyyat şöbələrində qeydiyyata alındıqdan sonra pozulmuş hesab olunur.

Boşanmanın ümumi əmsalı – təqvim ilində qeydə alınmış boşanmaların sayının əhalinin orta illik sayına nisbətidir, əhalinin hər 1000 nəfərinə hesablanır.